

MADEN YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ KISIM Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Türkiye Cumhuriyeti Devletinin hüküm ve tasarrufu altında olan maden kaynaklarının, milli menfaatlere uygun olarak aranması, işletilmesi, geliştirilmesi ve üretilmesi amacıyla gerçek ve tüzel kişilere belli bir süreyle hak verilmesi için 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununun uygulanması ile ilgili usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Yer kabuğunda ve su kaynaklarında tabii olarak bulunan, ekonomik ve ticarî değeri olan petrol, doğal gaz, jeotermal ve su kaynakları dışında kalan her türlü madde maden sayılır.

(2) Bu Yönetmelik;

a) Ruhsat verme, arama ve işletme dönemleri işlemlerine, ruhsat alanlarının değiştirilmesine, faaliyetlerin denetim ve kontrolüne, buluculuk hakkına, görünür rezerv geliştirme hakkına, terk, iptal, devir ve intikal işlerine, arama ile işletme ruhsatı aşamalarında Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğüne ibraz edilecek rapor, proje ve belgelere, ödenecek bedellere, faaliyette bulunmak için alınacak izinlere, maden siciline, kamu yararı ve kamulaştırma işlemlerine,

b) Maden arama ve işletme faaliyeti ile kamu yararı niteliği taşıyan kamu veya gerçek/tüzel kişilere ait yatırımların birbirlerini engellemesi, kamu kurum ve kuruluşlarının uygulamalarından dolayı maden arama ve işletme faaliyetinin yapılamaz hale gelmesi, kamu veya gerçek/tüzel kişilere ait yatırım için başka alternatif alanların bulunamaması durumunda yapılacak işlemlere,

c) Kamu kurum ve kuruluşlarınca veya yap-işlet-devret modeli ile yapılan kamu yatırımları için görevli şirketçe projelerde kullanılacak yapı ve inşaat hammaddelerinin üretimi için izin verilmesine,

ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik, 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununa dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4- (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Altyapı tesisi: Madencilik faaliyetleri için zorunlu ve temdit dahil ruhsat süresi ile sınırlı olan yol, su, haberleşme, enerji nakil hattı, bant konveyör, havai hat, kuyu tesisleri, şantiye binası, yemekhane, atölye, kantar tesisleri, maden stok alanı, pasa döküm alanı, atık barajı, trafo, patlayıcı madde ve müştemilatı deposu gibi geçici yapı ve binaları,

b) Ara ve uç ürün: Tüvenan madenin zenginleştirme işlemlerine tabi tutulması sonucu elde edilen ve madenin tüvenan haline göre daha ekonomik ve kullanım açısından daha elverişli olan ürünü,

c) Arama dönemi: Arama ruhsatının düzenlenmesinden başlayarak maden kaynağının tespiti ve ekonomik olarak işletilebilirliğinin belirlendiği, maden gruplarına göre ön, genel ve/veya detay arama ile uygun bulunması halinde fizibilite dönemlerinden oluşan dönem,

ç) Arama ruhsatı: Belirli bir alanda, belli bir süreyle maden arama faaliyetlerinde bulunulabilmesi için verilen yetki belgesini,

d) Ariyet malzemesi: Kayaçların doğal ve jeolojik etkenler sonucu kırılması, ufalanması, alterasyonu, taşınması ve/veya yerinde çökelişi ile oluşan; çakıl, kum, silt ve mil içeren gevşek

malzeme ile yamaç molozu niteliğinde olan ve yapılarda dolgu olarak kullanılan malzemeyi,

e) Bakanlık: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığını,

f) Banka: Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğünce belirlenen bankayı,

g) Beklenmeyen hal: Tenör, jeoloji, pazarlama, ulaştırma ve alt yapı şartlarındaki beklenmeyen değişiklikler ile ilgili mevzuat gereğince diğer kurumlardan alınması gereken izinlerin alınamaması durumlarını,

ğ) Beyan: İlgililerin resmî kuruluşlara herhangi bir durumu belirlemek veya açıklamak maksadı ile yazılı ve/veya elektronik ortamda vermiş oldukları belgeyi,

h) Buluculuk: Herhangi bir ruhsat döneminde bir kaynak veya rezervin Ulusal Maden Kaynak ve Rezerv Raporlama Koduna göre hazırlanmış rapor sonucunda ortaya çıkartılmasını,

ı) Buluculuk hakkı: Ruhsat sahibinin, arama veya işletme ruhsatı süresince kaynak veya rezervin, Ulusal Maden Kaynak ve Rezerv Raporlama koduna göre hazırlanan teknik raporlar ile birlikte kanıtlanan kaynak veya rezerv olarak bildirilen ve Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü tarafından uygun bulunan miktar ile sınırlı madenden doğan hakkı,

i) ÇED: Çevresel etki değerlendirmesini,

j) Çevre ile uyum planı: Madencilik faaliyetinde bulunulan alanın, can ve mal emniyetinin sağlanarak faaliyet süresince ve sonrasında ıslah edilmesine, doğaya yeniden kazandırılmasına ve şev stabilitesi ile duraylılığı sağlama, düzeltme, üst toprağı serme, tohum ekme, fidan dikme, arazi yapısı uygun yerlerde rekreasyon alanları oluşturma, bitkilendirme ve ağaçlandırmaya yönelik işlemlerin tümünü gösteren planı,

k) Çevre ile uyum teminatı: 4/2/2015 tarihli ve 6592 sayılı Kanun yürürlüğe girmeden önce arama ve işletme ruhsatlarından alınan çevre ile uyum teminatını,

l) Daimî nezaretçi: Maden işletme faaliyetlerine nezaret eden, işletmede daimî olarak istihdam edilmek üzere ataması talep edilen ve Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü tarafından ataması onaylanan maden mühendisini,

m) Daimî nezaretçi defteri: Daimî nezaretçinin, yürütülen maden işletme faaliyetlerine ilişkin tespit, önlem ve önerileri ile teknik elemanın varsa önerilerinin yazıldığı elektronik ortamdaki defteri,

n) Detay arama faaliyet raporu: Detay arama döneminde madene yönelik maden arama projesinde belirtilen yöntem ve uygulamalar ile sondaj, yarma, kuyu, galeri gibi arama faaliyetlerine ilişkin bilgileri ve diğer belgeleri kapsayan Ek-12'de yer alan kaynak raporunu,

o) Devlet hakkı: Maden istihracı ile sağlanacak gelirden Devlet payına düşen ve ödeme yükümlülüğü ruhsat sahibine ait olan kısmı,

ö) Devlet hakkı beyan formu: Devlet hakkına esas beyanları içeren ve ruhsat/hammadde üretim izni sahibinin imzasıyla İşletme Faaliyet Raporu ile birlikte Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğüne verilmesi zorunlu olan Ek-29'da yer alan formu,

p) Faaliyeti gerçekleştiren: Hammadde üretim izin sahasında madencilik faaliyeti yürüten gerçek veya tüzel kişiyi,

r) Fizibilite dönemi: Detay arama faaliyetleri sonunda belirlenen maden kaynağının ekonomik değer olarak işletilebilirliğini göstermek amacıyla yapılacak çalışmaların gerçekleştiği dönemi,

s) Fizibilite raporu: Bir cevher kaynağının ekonomik olarak işletilebilirliğini göstermek amacıyla jeolojik, madencilik, metalürjik, ekonomik, pazarlama, yasal, çevresel, sosyal ve mali etkenlerin önerilen maden projesinde yeterli ayrıntıda incelendiği Ek-23'te yer alan kapsamlı raporu,

ş) Geçici tesisler: Maden ruhsatının süresine bağlı olarak yapılan tesis ve altyapı tesislerini,

t) Genel arama faaliyet raporu: Genel arama döneminde madene yönelik maden arama projesinde belirtilen yöntem ve uygulamalar ile detay arama dönemine ilişkin öngörülen sondaj, yarma, kuyu, galeri gibi arama faaliyetlerine ait bilgileri içeren Ek-11'de yer alan kaynak raporunu,

u) Genel Müdürlük: Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğünü,

ü) Görünür rezerv: Kaynağın üç boyutu ile belirlenmiş olan ve bu boyutlar içerisinde sürekliliği konusunda en az risk taşıyan, jeolojik, madencilik, metalürjik, ekonomik, pazarlama, hukuki, çevresel, sosyal, mali etkenlerin altında ve günün şartlarında işletilebilir kısmını,

v) Görünür rezerv geliştirme hakkı: Ruhsat sahibi ile veya ihalelik sahalara ilişkin Genel Müdürlük ile gerçek/tüzel kişiler ve/veya kamu kurum ve kuruluşları arasında yapılan sözleşme kapsamında, Ulusal Maden Kaynak ve Rezerv Raporlama Koduna göre hazırlanmış rapor ile belirlenen görünür rezervden, bu görünür rezervi ortaya çıkaran gerçek/tüzel kişiler ve/veya kamu kurum ve kuruluşlarının aldığı payı,

y) Halihazır harita: Yeryüzündeki belirli bir alanın, mevcut topoğrafik durumunun ve yol, bina, şev gibi diğer detayların gösterildiği, koordinat ve yükseklik bilgilerini içeren sayısal haritayı veya 30/4/2018 tarihli ve 2018/11962 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Büyük Ölçekli Harita ve Harita Bilgileri Üretim Yönetmeliğinde belirtilen standartlarda üretilmiş 1:2.000, 1:1.000, 1:500 veya daha büyük ölçekteki basılı haritayı,

z) Hammadde üretim izni: Kamu kurum ve kuruluşlarınca veya yap-işlet-devret modeli ile yapılan kamu yatırımları için görevli şirketçe projelerde kullanılacak yapı ve inşaat hammaddelerinin üretimi için verilen izni,

aa) Harita personeli: Harita mühendisi, harita ve kadastro mühendisi, jeodezi ve fotogrametri mühendisi ile geomatik mühendisini,

bb) İhtisaslaşmış Devlet kuruluşu: Madencilik faaliyetleri ile ilgili konularda ihtisas sahibi kamu kurum ve kuruluşlarını,

cc) İmalât haritası: Ruhsat veya hammadde üretim izin sahasında; maden üretimi yapılan ve planlanan ocak alanları ile stok, pasa, atık, artık ve benzeri alanların gösterildiği, koordinat ve yükseklik bilgilerini içeren sayısal haritayı veya Büyük Ölçekli Harita ve Harita Bilgileri Üretim Yönetmeliğinde belirtilen standartlarda üretilmiş 1:2.000, 1:1.000, 1:500 veya daha büyük ölçekteki basılı haritayı,

çç) İşletme dönemi: İşletme ruhsatının düzenlenmesinden başlayarak ruhsat hukukunun herhangi bir nedenle hükümden düşmesine kadar madencilik faaliyetlerinin yapıldığı dönemi,

dd) İşletme faaliyet raporu: Ruhsat sahasında bir önceki yıl içinde gerçekleştirilen işletme faaliyetleri ile ilgili üretim, sevkiyat/satış, stok, pasa miktarı, satış tutarı ile toplam gelir ve tahakkuk eden Devlet hakkı gibi mali durumu, üretim yapılması düşünülen yerlere ilişkin planı gösteren, YTK ve ruhsat sahibi tarafından elektronik ortamda her yıl Nisan ayı sonuna kadar beyan edilen Ek-25 veya Ek-26'da yer alan belgeyi,

ee) İşletme izni: Bir madenin işletmeye alınabilmesi için Genel Müdürlükçe uygun bulunan alan/alanları ve süreyi gösterir Ek-15'te yer alan belgeyi,

ff) İşletme projesi uygulama raporu: Üretim faaliyetine geçilinceye kadar işletme projesinin uygulanmasına ilişkin olarak her yıl Nisan ayı sonuna kadar işletme faaliyet raporu içerisinde belirtilen raporu,

gg) İşletme ruhsatı: İşletme faaliyetlerinin yürütülebilmesi için Genel Müdürlükçe uygun bulunan alan/alanları ve süreyi gösterir Ek-14'te yer alan belgeyi,

ğğ) Kamulaştırma: İşletme ruhsat süresi boyunca ruhsat alanında kalan özel mülkiyet arazilerinde yapılacak madencilik faaliyeti için alınan kamu yararı kararı ve 4/11/1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu gereğince işlemlerin sonuçlandırılmasını,

hh) Kantar fişi: Cevher nakillerinde cevherin ağırlığını gösterir tartı makbuzunu,

ıı) Kanun: 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununu,

ii) Kaynak: Yerkabuğunda veya derinliklerinde; biçim, nitelik ve nicelik olarak muhtemel ekonomik beklentileri karşılayacak katı, sıvı ve gaz birikimlerini,

jj) Kaynak raporu: Yerkabuğunda veya derinliklerinde; biçim, nitelik ve nicelik olarak muhtemel ekonomik beklentileri karşılayacak katı, sıvı ve gaz birikimlerine ilişkin bilgileri içeren raporu,

kk) Kompleks maden: Jeolojik oluşumlar sonucu aynı parajenezde yataklanmış, birbirine bağlı tek kayaç içinde olan en az iki madenin bir arada bulunduğu, tek bir maden üretiminin mümkün olmadığı, birinin üretimi diğerinin üretimini zorunlu kılan maden oluşumunu,

II) Maden arama faaliyetleri: Jeolojik prospeksiyon, jeoloji ve hidrojeoloji haritası yapımı, numune alma, jeofizik araştırma, jeokimya, hidrojeolojik ve jeoteknik etütler ile üretime yönelik olmayan sondaj, galeri sürme, yarma ve kuyu açma gibi faaliyetleri,

mm) Maden arama projesi: Arama ruhsat sahasında bir termin planı dahilinde, ekonomik olarak işletilebilecek bir maden yatağı bulabilmek için arama süresi boyunca yapılacak olan arama faaliyetlerini ve bu faaliyetlerin gerçekleştirilmesine yönelik yatırım bilgilerini ve mali yeterliliği içeren Ek-8'de yer alan projeyi,

nn) Maden hakları: Madenlerin aranması, bulunması, görünür rezervinin geliştirilmesi ve işletilebilmesi için verilen izinler ve maden yataklarının bulunmasına yardımcı olanlara tanınan maddî imkânları,

oo) Maden işletme faaliyetleri: Üretime yönelik hazırlık çalışmaları ve üretim için yapılan faaliyetleri,

öö) Maden işletme projesi: Rezervi üç boyutlu olarak belirlenen bir maden yatağındaki madeni, bir termin planı dahilinde, teknolojik ve ekonomik olarak işletilmesi ile çevresel önlemleri alarak madenin kapanma sonrası rehabilitasyon planlamasını içeren Ek-13'te yer alan temel ve detay mühendislik projesini,

pp) Maden sicili: Tüm madencilik faaliyetleri ile ilgili bilgilerin kaydedildiği belgeyi,

rr) Madencilik faaliyetleri: Madenlerin aranması, üretime yönelik hazırlık çalışmaları, üretilmesi, sevkiyatı, cevher hazırlama ve zenginleştirme, atıkların bertarafı, ruhsat sahasındaki stoklama/depolama işlemleri, maden işletmelerinin kapatılması ve çevre ile uyumlu hale getirilmesi ile ilgili tüm faaliyetler ve bu faaliyetlere yönelik geçici tesislerin yapılmasını,

ss) MTA Genel Müdürlüğü: Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğünü,

şş) Muhtemel rezerv: Sürekliliği görünür rezervde olduğu kadar tarif edilemeyen, ekonomik işletilebilirliği jeolojik, madencilik, metalürjik, ekonomik, pazarlama, hukuki, çevresel, sosyal ve mali etkenler ile ilgili belirsizlikler içeren cevher miktarını,

tt) Mücbir sebep: Sel, taşkın, yangın, deprem, grizu patlaması, çökme, heyelan ve benzeri halleri,

uu) Oda sicil belgesi: Mühendislerin bağlı oldukları odaya üyeliklerinin devam ettiğine dair yılda bir kez alınan belgeyi,

üü) Ön arama faaliyet raporu: Ön arama döneminde maden arama projesinde belirtilen madene yönelik elde edilen veriler doğrultusunda hazırlanan tenör/kalite tahminini içeren Ek-10'da yer alan kaynak raporunu,

vv) Ön görünüm alanı: Bulunulan yerden ufuk çizgisine kadar olan bölgedeki görünen alanı,

yy) Ön inceleme raporu: Hedef sahayı seçmenin gerekçeleri, nedenleri ve aranacak maden/madenlerin belirtildiği; mevcut bilgiler doğrultusunda hazırlanmış yorum ve değerlendirmeleri içeren Ek-7'de yer alan raporu,

zz) Öncelik hakkı: Maden hakkı için ilk müracaat edene tanınan hakkı,

aaa) Pasa: Mevcut ekonomik ve teknik şartlara göre işletilmesi mümkün olmayan, ancak işletme gereği istihsal edilen maddeyi,

bbb) Pasa değerlendirme izin belgesi: Ruhsata konu madenin üretilmesi aşamasında ortaya çıkarılan pasanın değerlendirilmesine ilişkin Genel Müdürlükten alınan izni gösteren ve IV. Grup (ç) bendi kapsamındaki maden tesisleri için Nükleer Düzenleme Kurumunun yaptığı yetkilendirme kapsamında incelemeye tabi olan Ek-27'de yer alan belgeyi,

ccc) Prospeksiyon: Maden arama faaliyetlerine dayanak teşkil edecek jeolojik, hidrojeolojik, mineralojik, jeokimyasal araştırmalar temelinde ön bilgilerin toplanması işini,

ççç) Rezerv: Kaynağın, boyutları ve tenörü/kalitesi belirlenmiş ve günün şartlarında ekonomik olarak üretilebilir ve işlenebilir kısmını,

ddd) Rezerv raporu: Bir veya birden çok boyutu ve tenörü/kalitesi belirlenmiş maden miktarına ilişkin bilgileri içeren raporu,

eee) Rödövanşçı: Ruhsat sahalarındaki madenlerin üretilerek değerlendirilmesi amacıyla ruhsat sahiplerinin rödövanş sözleşmesi imzaladığı gerçek veya tüzel kişiler, kamu kurum ve

kuruluşları ile bunların iştiraklerini,

fff) Rödövens sözleşmesi: Ruhsat sahalarındaki madenlerin işletilerek değerlendirilmesi amacıyla üçüncü kişilere veya kuruluşlara tasarruf hakkı sağlamak üzere ruhsat sahasının tamamı ya da bir kısmı için ruhsat sahiplerinin, bu kişilerle yapmış oldukları sözleşmeleri,

ggg) Ruhsat: Madenlerin aranması ve işletilmesi için bu Yönetmelikte belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde Genel Müdürlükçe verilen belgeyi,

ğğğ) Ruhsat harcı: 6592 sayılı Kanun yürürlüğe girmeden önce arama ve işletme ruhsatlarından alınan ruhsat harcını,

hhh) Ruhsat hukuku: Ruhsat sahiplerinin ruhsattan doğan hak ve yükümlülüklerini,

ııı) Ruhsat bedeli: Taban bedelinin, ruhsatın yürürlükte kaldığı takvim yılı sayısı, maden grubu, cinsi ve alan büyüklüklerine göre belirlenen katsayılarla çarpılarak Kanunun ekli (1) ve (2) sayılı tablolarında gösterildiği şekilde hesaplanarak her yıl ocak ayının sonuna kadar; arama ruhsatlarında tamamı Genel Müdürlüğün bütçesine ve işletme ruhsatlarında ise %30'u çevre ile uyum planı çalışmalarını temin etmek üzere teminat olarak, %20'si Genel Müdürlüğün bütçesine, %50'si ise genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere Genel Müdürlüğün muhasebe birimi hesabına yatırılması gereken tutarı,

ııı) Ruhsat teminatı: 6592 sayılı Kanun yürürlüğe girmeden önce madencilik faaliyetlerinde Kanun hükümlerine ve tekniğe uygun çalışmayı temin amacı ile arama ve işletme ruhsatlarından alınan nakit para, süre yönünden sınırsız banka ve özel finans kurumu teminat mektubu, Devlet bono ve tahvili olarak alınan geçici ödemeyi,

ııı) Sevk fişi: 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 240 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinde yer alan sevk irsaliyelerindeki bilgiler ile sevk edilen madene ilişkin Genel Müdürlüğün belirlediği bilgileri içeren, bedeli her yıl Genel Müdürlükçe belirlenen ve elektronik ortamda hazırlanan beyan niteliğindeki belgeyi,

kkk) Taksir: Ruhsat alanlarının Kanun ve bu Yönetmelik gereğince küçültülmesini,

III) Teknik belge: Maden arama ve işletme faaliyetleri ile Kanunda belirtilen diğer işler için ilgili mühendis ve diğer teknik elemanlar tarafından hazırlanan arama faaliyet raporları, arama/işletme projeleri, işletme faaliyet raporları, imalat haritası, jeolojik, jeofizik, hidrojeolojik etüt, harita, kesitler, laboratuvar analizleri, sondaj verileri, çevre ile uyum planı, raporlar ve bunun gibi teknik içerikli belgeyi,

mmm) Teknik eleman: İşletme tekniği, büyüklüğü ve yapısal durumu göz önüne alınarak, Kanun ve ilgili mevzuat kapsamında istihdam edilen maden, jeoloji, jeofizik ve ihtiyaç halinde harita mühendisleri ile diğer mühendisleri,

nnn) Tenör/Kalite: Tetkik, gözlem, analiz, teknolojik test, ölçüm sonucunda ortaya konulan kalorifik değer, bome, konsantrasyon, karat/ayar, denklik, reçeteye uygunluk gibi fiziksel, kimyasal ve jeokimyasal özelliklerine göre piyasa koşullarında değişik amaçlı değerlendirilebilme kıstaslarını/oranlarını,

ooo) Termin planı: Maden ocağında yapılacak hazırlık ve/veya üretim faaliyetlerinin zamana bağlı gerçekleştirilme durumunun gösterildiği planı,

ööö) Tesis: Madencilik faaliyetleri için zorunlu olan her türlü kırma, eleme, öğütme, kesme ve sayalama tesisleri ile işleme tesisi kapsamında asfalt üretim, hazır beton, yapı elemanı tesisleri, sallantılı masa, jig, konsantratör, flotasyon, liç, kalsinasyon, bioksidasyon ve benzeri cevher hazırlama ve zenginleştirme tesisleri, karıştırma, depolama, stoklama, atık/artık kazanma ve atık/artık bertaraf tesisleri gibi geçici üniteleri,

ppp) TPAO: Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığını,

rrr) Ulusal Elektronik Tebligat Sistemi (UETS): 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu ve 6/12/2018 tarihli ve 30617 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Elektronik Tebligat Yönetmeliği uyarınca yapılan elektronik tebligat işlemlerini yürütmek amacıyla PTT tarafından kurulan, işletilen ve güvenliği sağlanan sistemi,

sss) UMREK: Ulusal Maden Kaynak ve Rezerv Raporlama Komisyonunu,

şşş) Üretim: Yer altı madencilğinde cevher içerisinde bir daha girilemeyecek, tavan göçmesine sebebiyet verecek ve/veya girilmesi işletme güvenliği açısından tehlikeli alan

oluşturacak şekilde yapılan maden istihracını; açık işletmelerde ise üretim faaliyetlerinin durdurulmasına neden olan durumları ortadan kaldırmaya yönelik faaliyetler dışında yapılan maden istihracını,

ttt) Vardiya: 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununda yer alan çalışma süresine uygun olarak yirmi dört saat içerisinde çalışmanın yapıldığı zaman dilimini,

uuu) Yarma: Cevher varlığının ortaya çıkarılması, numune alınması, cevherin fiziksel, kimyasal, jeoteknik özellikleri ile doğrultu ve eğiminin belirlenmesi amacıyla sahada işletme güvenliğini tehlikeye atmayacak ve kademe oluşturulmasına gerek olmayacak şekilde yapılan arama amaçlı kazı ve kesim faaliyetini,

üüü) Yatırım gideri: Ruhsat sahalarında arama ve maden işletme faaliyetlerine yönelik yapılan ve Genel Müdürlük tarafından tespit edilen toplam harcama tutarını,

vvv) Yerli kömür: Yurt içinde üretilen turba, leonardit, linyit, taşkömürü, antrasit, asfaltit, bitümlü şist ve bitümlü şeyli,

yyy) Yetkilendirilmiş tüzel kişiler (YTK): Genel Müdürlükçe yetkilendirilen, Kanun kapsamında Genel Müdürlüğe verilmesi gereken rapor, proje ve her türlü teknik belgeyi hazırlamaya yetkili ve bunlardan sorumlu olan şirket hisselerinin yarısından fazlasının sahibinin mühendis olduğu ya da bünyesinde nitelik ve nicelikleri 3/6/2016 tarihli ve 29731 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yetkilendirilmiş Tüzel Kişiler ile İlgili Yönetmelik ile belirlenen mühendisler çalıştıran maden arama ruhsat sahibi veya işletmesi olan tüzel kişileri,

zzz) Yolluk avansı: İşletme ruhsatı, ruhsat süre uzatımı, ruhsat birleştirme, tesis izni, izin alanı değişikliği, terk, ikinci maden, mera tahsis değişikliği, buluculuk hakkı, görünür rezerv geliştirme hakkı, devir, zaruri üretim izni, kamu yararı kararı, pasa değerlendirme izni, KDV istisnası, işletme yöntemi değişikliği, irtifak ve intifa hakkı, ruhsat küçültme, patlayıcı madde izni, faaliyete açma, intibak, yatırım gider tespiti ve ruhsat sahaları üzerine yapılan diğer yatırım taleplerinde mahallinde tetkik giderlerinin karşılanması için talep sahibinden alınan bedeli,

aaaa) Zaruri üretim izin belgesi: Ruhsata konu madenin üretilmesi için işletme faaliyetinin zaruri neticesi olarak çıkarılan diğer grup madenlerin değerlendirilmesine ilişkin Genel Müdürlükten alınan izni gösterir belgeyi,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Madenlerin Gruplandırılması

Madenlerin gruplandırılması

MADDE 5- (1) I. Grup madenler:

a) İnşaat ile yol yapımında kullanılan ve tabiatta doğal olarak bulunan kum ve çakıl, %80’in altında SiO₂ içeren kum, ariyet malzemesi ve SiO₂ oranına bakılmaksızın denizlerdeki ve akarsu yataklarındaki kum ve çakıllar,

b) Tuğla-kiremit kili, çimento kili, baraj, gölet ve benzeri yapılarda kullanılan killer, marn, puzolanik kayaç (tras), çimento ve seramik sanayilerinde kullanılan kayaçlar ile;

1) %25’den az Al₂O₃ içeren killer,

2) %50’den az montmorillonit minerali içeren killer,

3) %50’den az illit minerali içeren killer,

4) %50’den az zeolit minerali içeren kayaçlar,

5) Na₂O ile K₂O toplamı %5’den az olan ve II. Grupta yer almayan kayaçlar ile, Na₂O ve K₂O toplamı %5’ten fazla olan ancak Feldspat kaynağı olmayan kayaçlar,

6) Kil grubunda ağırlıkça birinci sırada kaolinit minerali bulunmayan ve kaolinit minerali oranı %20’den az olan, %2’den fazla Fe₂O₃ ve K₂O, %1’den fazla Na₂O içeren ve %44’den az SiO₂ içeren killer,

7) Diğer gruplarda yer almayan kayaçlar.

(2) II. Grup madenler:

a) Kalsit, dolomit, kalker, granit, andezit, bazalt gibi kayaçlardan agrega, mıcır, geometrik şekil verilmeden yol, baraj, gölet ve liman gibi alanlarda kullanılan taşlar, dolgu, istinat ve diğer yapı duvarı gibi yerlerde kullanılan yapı taşları (dekoratif amaçlı kullanılan taşlar hariç), hazır

beton ve asfalt üretiminde kullanılan kayaçlar,

b) Mermer, traverten, oniks mermeri, granit, andezit, bazalt, diyabaz gibi blok olarak üretilen taşlar, boyutlandırılarak geometrik şekil verilen taşlar ile kayraktaşı, arduvaz, tuf, ignimbirit ve benzeri dekoratif amaçla kullanılan doğal taşlar,

c) Kalsit, dolomit, kalker, granit, andezit, bazalt gibi kayaçlardan entegre çimento, kireç ve kalsit öğütme, demir çelik tesisleri, enerji santrali ile metal üretimine yönelik tesislerde hammadde olarak kullanılan kayaçlar.

(3) III. Grup madenler: Deniz, göl ve kaynak sularında eriyik halde bulunan tuzlar, jeotermal, doğal gaz ve petrol alanlarının dışında bulunan karbondioksit (CO₂) gazı, hidrojen sülfür (30/5/2013 tarihli ve 6491 sayılı Türk Petrol Kanunu hükümleri mahfuz kalmak kaydıyla), IV. Grup madenleri eriyik olarak içeren ve 3/6/2007 tarihli ve 5686 sayılı Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanunu kapsamına girmeyen çeşitli amaçlarla kullanılan gaz ve sular.

(4) IV. Grup madenler:

a) Endüstriyel hammaddeler; kaolen, dikit, nakrit, halloysit, endellit, anaksit, bentonit, montmorillonit (%50'den fazla montmorillonit minerali), baydilit, nontronit, saponit, hektorit, illit (%50'den fazla illit minerali), vermikülit, allofan, imalogit, klorit, sepiyolit, paligorskit (atapuljit), loglinit ve bunların karışımı killer, refrakter killer, şiferton, alçıtaşı (jips, anhidrit), alünit (şap), halit, sodyum, potasyum, lityum, kalsiyum, magnezyum, klor, nitrat, iyot, flor, brom ve diğer tuzlar, bor tuzları (kolemanit, uleksit, borasit, tinkal, pandermite veya bünyesinde en az %10 B₂O₃ içeren diğer bor mineralleri), stronsiyum tuzları [selestin (selestit), stronsiyanit], barit, vollastonit, talk, steattit, pirofillit, diatomit, olivin, dunit, sillimanit, andaluzit, dumortiorit, disten (kyanit), fosfat, apatit, asbest (amyant), manyezit, huntit, tabii soda mineralleri (trona, nakolit, davsonit), zeolit (%50'den fazla zeolit minerali), pomza, pekştayn, perlit, obsidyen, grafit, kükürt, flüorit, kriyolit, zımpara taşı, korundum, diyasporit, kuvars, kuvarsit ve bileşiminde en az %80 SiO₂ ihtiva eden kuvars kumu, feldispat (pegmatit, altere granit/granit kumları, apilit, nefelinli siyenit-siyenit, alaskit, feldispatik kumlar gibi feldispat kaynağı olan ve Na₂O ile K₂O toplamı %5'ten fazla olan kayaçlar), mika (biyotit, muskovit, serisit, lepidolit, flogopit), nefelinli siyenit, kalsedon (sileks, çört), harzburgit, radyolarit,

b) Enerji hammaddeleri; torf, turba, leonardit, linyit, taşkömürü, antrasit, asfaltit, bitümlü şist, bitümlü şeyl, kokolit-sapropel (6491 sayılı Kanun hükümleri mahfuz kalmak kaydıyla),

c) Metalik madenler; altın, gümüş, platin, osmiyum, bakır, kurşun, çinko, demir, pirit, manganez, krom, civa, antimuan, kalay, vanadyum, arsenik, molibden, tungsten (volframit, şelit), kobalt, nikel, kadmiyum, bizmut, titan (ilmenit, rutil), alüminyum (boksit, gipsit, böhmit), nadir toprak elementleri (seryum grubu, yttriyum grubu) ve nadir toprak mineralleri (bastnazit, monazit, ksenotim, serit, oyksenit, samarskit, fergusonit), sezyum, rubidyum, berilyum, indiyum, galyum, talyum, zirkonyum, hafniyum, germanyum, niobyum, tantalum, selenyum, telluryum, renyum,

ç) Uranyum, toryum, radyum gibi elementleri içeren radyoaktif mineraller ve diğer radyoaktif maddeler.

(5) V. Grup madenler: Kıymetli ve yarı kıymetli mineraller; elmas, safir, yakut, beril, zümrüt, morganit, akuvamarin, heliodor, aleksandirit, agat, silis kökenli oniks, sardoniks, jasp, karnolin, heliotrop, kantaşı, krizopras, opal (irize opal, kırmızı opal, siyah opal, ağaç opal), kuvars kristalleri (ametist, sitrin, neceftaşı (dağ kristali), dumanlı kuvars, kedigözü, avanturin, venüstaşı, gül kuvars), turmalin (rubellit, vardelit, indigolit), topaz, aytaşı, turkuaz (firuze), spodümen, kehribar, lazurit (lapislazuli), oltutaşı, diopsit, amozonit, lületaşı, labrodorit, epidot (zeosit, tanzonit), spinel, jadeit, yeşim veya jad, rodonit, rodokrozit, granat minarelleri (spesartin, grosüllar hessanit, dermontoit, uvarovit, pirop, almandin), diaspor kristalleri, kemererit, krizoberil, fenakit, taaffeit, oyklas, krizolit, zebercet, uvit, siberit, akroit, safirin, praziolit, sarder, karneol, jaspis, moldavit, enstatit, aktinolit, ateş opal, brazilianit, vezüvyan (idokras), kordiyerit, sfen kristalleri, dioptas, apofillit, prehnit, petalit, fibrolit, benitoid, sanidin, bitovnit, andezin, adularya, skapolit, natrolit, hayün, pektolit, polusit (polluks), datolit, kornerupin, danburit, sinhalit, kurnokovit, lazulit, ambligonit, sodalit, krizokol, vardit, nefrit,

sedef, operkül.

Madenlerin grubunun tespiti

MADDE 6- (1) Kanunda sayılan ve bu Yönetmelikte belirtilen madenler dışında yeni bir madenin tespit edilmesi durumunda bu madenin grubu; mineralojik, fiziksel ve kimyasal özellikleri, kullanım alanları göz önünde bulundurularak bu Yönetmelikte gerekli değişiklik yapılarak belirlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Maden Hakkı ve Ruhsat Müracaatları

Maden hakkı

MADDE 7- (1) Maden hakları, medeni hakları kullanmaya ehil Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına, Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre kurulmuş tüzel kişiliği haiz şirketlere, bu hususta yetkisi bulunan kamu iktisadi teşebbüsleri ile müesseseleri, bağlı ortaklıkları ve iştirakleri ile diğer kamu kurum, kuruluş ve idarelerine, gerçek veya tüzel tek kişi adına verilir.

(2) Madenler 5 inci maddede belirtilen gruplara göre ruhsatlandırılır.

(3) Kanuna göre verilen ruhsatlar başka amaçla kullanılmaz.

(4) Madenler üzerinde tesis olunan ilk müracaat, arama ruhsatı, buluculuk, işletme ruhsatı ve görünür rezerv geliştirme haklarının hiçbirisi hisselerle bölünemez. Her biri bir bütün halinde muameleye tabi tutulur. Ancak kamu kurum ve kuruluşlarına ait IV. Grup (b) bendi madenlere ilişkin ruhsatlar, rezerv kaybına sebep olmayacak şekilde, elektrik üretimine yönelik olmak üzere Bakanlık onayı ile ayrı ruhsatlara bağlanabilir.

(5) Buluculuk ve görünür rezerv geliştirme hakları, maden siciline bilgi amaçlı şerh edilir. Kanunun 24 üncü maddesinin üçüncü fıkrası hükümleri kapsamında ruhsat hukukunun sona ermesi hali hariç ruhsatın devri, intikali, terki, iptali, sicile şerh edilmiş buluculuk ve görünür rezerv geliştirme haklarını ortadan kaldırmaz. Genel Müdürlük, buluculuk ve görünür rezerv geliştirme haklarının tarafı değildir.

Genel müracaat

MADDE 8- (1) Kanunun 6 ncı maddesinde belirtilen nitelikleri taşıyan gerçek veya tüzel kişiler tarafından maden hakkı için I. Grup (a) bendi madenlerde büyükşehir belediyesi olan illerde valiliklere diğer illerde il özel idarelerine, diğer grup madenlerde Genel Müdürlüğe müracaat yapılır.

(2) I. Grup (a) bendi madenlerde büyükşehir olan illerde valilikler, diğer illerde il özel idareleri, Genel Müdürlüğün uygun görüşünü alır. Genel Müdürlük, talep edilen alanın niteliğini, talep alanında diğer grup ruhsatların bulunup bulunmadığını, ruhsat bulunması halinde yapılan nazari ve/veya mahalli inceleme sonucunu dikkate alarak görüşünü bildirir. Diğer kamu kurum ve kuruluşlarının olumlu görüşünün alınmasını takiben valiliklerce/il özel idaresince ihale yolu ile işletme ruhsatı verilir. Bu madenlerin ihale bedeli büyükşehir belediyesi olan illerde ilgili muhasebe birimi hesabına, diğer illerde il özel idarelerinin hesabına yatırılır.

(3) I. Grup (b) bendi, II. Grup (a) ve (c) bendi madenler için ihale yoluyla doğrudan işletme ruhsatı, III. ve V. Grup madenler için ihale yoluyla arama ruhsatı verilir.

(4) II. Grup (b) bendi ve IV. Grup madenler için arama ruhsatı, Genel Müdürlüğe yapılacak ilk müracaat yoluyla verilir.

(5) II. Grup (b) bendi ve IV. Grup madenler için yapılan müracaatlarda öncelik hakkı esastır. Yapılan müracaatlar, müracaat numarası, gün, saat ve dakika esas alınarak değerlendirilir. Müracaata esas olan bilgileri ve müracaat sonucunu içeren belgeler müracaat sahibine verilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Arama Ruhsatı

Arama ruhsatı müracaatı ve değerlendirilmesi

MADDE 9- (1) II. Grup (b) bendi ve IV. Grup madenler için arama ruhsat müracaatı, işletme ruhsat taban bedeli yatırılarak Ek-6'da yer alan taahhüname ve Ek-5'te örneği verilmiş dilekçe ile üç nüsha halinde Genel Müdürlüğe doğrudan veya Genel Müdürlük internet sayfasında yayımlanan müracaat formu ile elektronik ortamda yapılır.

(2) II. Grup (b) bendi ve IV. Grup madenlerde, arama ruhsatı almak için müracaat edilen alan, altındaki mevcut haklar dikkate alınarak değerlendirilir. Talep edilen alanın hak sağlamaya müsait olan kısmına ait bilgileri içeren belge müracaat tarihinde müracaat edene verilir. Ayrıca sonuçlar, Genel Müdürlük internet sayfasında ilan edilir. Sonuç ile ilgili olarak müracaat sahibine ayrıca yazılı bir tebligat yapılmaz.

Arama ruhsatı müracaat esasları

MADDE 10- (1) Müracaatlar aşağıdaki esaslar doğrultusunda yapılır:

a) Müracaatlar, müracaat alanı düzlemsel olarak II. Grup (b) bendi madenlerde 100 hektarı ve IV. Grup madenlerde 2.000 hektarı, tamamı denizlere yapılan IV. Grup ruhsat müracaatları ise 50.000 hektarı geçmeyecek şekilde yapılır.

b) Müracaatlar tek poligon olarak yapılır.

c) Müracaat edilen alanın koordinatları, saat ibresi dönüş yönünde sağa (Y), yukarı (X) olarak verilir.

ç) Müracaatlar; UTM Projeksiyon ED 50 Datum 6 derecelik dilim esas alınarak, on noktayı geçmeyecek şekilde, Y koordinatı altı basamaklı, X koordinatı yedi basamaklı olarak 1/25.000 ölçekli pafta adı yazılarak yapılır. Pafta sayısı dördü, ancak tamamı denizlere yapılan IV. Grup ruhsat müracaatlarında ise pafta sayısı sekizi geçemez. Talep edilen alanla ilgili en az bir pafta adının belirtilmesi zorunludur.

(2) Bu maddedeki esaslara aykırı müracaatlar ile talep alanı altındaki mevcut haklar dikkate alınarak değerlendirilip hak sağlayamayan müracaatlar reddedilir ve yatırılan işletme ruhsat taban bedeli iade edilmez.

Arama ruhsatı düzenlenmesi için gerekli belgeler

MADDE 11- (1) İlk müracaat yoluyla hak sağlayan müracaatların ruhsatlandırılması veya ihale yoluyla arama ruhsatı almaya hak sağlayan müracaatların ihale bedelinin yatırılmasına müteakip arama ruhsatının düzenlenebilmesi için müracaat tarihinden itibaren iki ay içinde talep sahibinin aşağıdaki belgeleri tamamlayarak Genel Müdürlüğe vermesi zorunludur:

a) Gerçek kişiler;

1) T.C. kimlik numarası beyanı,

2) Onaylı imza beyanı,

3) Ruhsat bedelinin yatırıldığına dair belge,

4) Ek-7'de yer alan ön inceleme raporu,

5) Ek-8'de yer alan maden arama projesi,

6) Mali yeterlilik belgeleri,

7) Aktif edilmiş kayıtlı elektronik posta adresi (KEP) veya UETS adresi,

b) Tüzel kişiler;

1) Müracaatçı tüzel kişiye ait güncel şirket ana sözleşmesini, yönetim kurulunu ve şirketin ortaklarının pay oranlarını içeren ticaret sicil müdürlüğünden onaylı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi örneği,

2) Tüzel kişinin bağlı olduğu vergi dairesi, ili ve vergi numarasını gösterir belge,

3) Tüzel kişiyi temsil ve ilzama yetkili kişilerin sicil tasdiknamesi,

4) Ruhsat bedelinin yatırıldığına dair belge,

5) Ek-7'de yer alan ön inceleme raporu,

6) Ek-8'de yer alan maden arama projesi,

7) Mali yeterlilik belgeleri,

8) Aktif edilmiş kayıtlı elektronik posta adresi (KEP) veya UETS adresi,

9) Ortaklık teyit belgesi ve ticaret sicil tasdiknamesi.

(2) II. Grup (b) bendi ve IV. Grup madenler için talep edilen alanın hak sağlamaya müsait olan kısmının ilgili kurumlar tarafından Genel Müdürlüğe bildirilen; özel çevre koruma bölgeleri, milli parklar, yaban hayatı koruma ve geliştirme sahaları, muhafaza ormanları, 4/4/1990 tarihli ve 3621 sayılı Kıyı Kanununa göre korunması gerekli alanlar, 1 inci derece askeri yasak bölgeler, 1/5000 ölçekli imar planı onaylanmış alanlar, 1 inci derece sit alanları, 25/6/2010 tarihli ve 6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğünün Hizmetleri Hakkında Kanunda belirtilen alanlar ile

madencilik amacı dışında tahsis edilen ve Genel Müdürlük tarafından uygun görüş verilen elektrik santralleri, organize sanayi bölgeleri, petrol, doğal gaz ve jeotermal boru hatları gibi yatırım alanları içinde kalması halinde, iki ay içinde ruhsat bedelinin yatırılmasından sonra bu alanlara ilişkin ilgili kurumlardan izin alınması için müracaat sahibine bir yıl süre verilir. İki aylık süre içerisinde ruhsat bedelinin tam olarak yatırılmaması halinde bu alan müracaatlara açık hale gelir. Bu bir yıllık süre içinde izin alınması durumunda Ek-6'daki diğer belgeler ile ön inceleme raporu, mali yeterliliği içeren maden arama projesi ve izin alındığına dair belgenin eksiksiz olarak Genel Müdürlüğe verilmesi zorunludur. Aksi takdirde müracaat reddedilir ve bu alan ihale yolu ile ruhsatlandırılır. İlgili kurumlardan izin alınması için müracaat sahibine verilen bir yıllık sürenin sonunda bu alanların bir kısmı için izin alınmışsa izin alınamayan kısımları müracaat sahasından taksir edilir ve taksir edilen bu alan ihale yolu ile ruhsatlandırılır. Bu fıkrada belirtilen alanlara yapılan müracaatlar, bu fıkrada ve üçüncü fıkrada belirtilen yükümlülükler yerine getirilmeden müracaat edene hak sağlamaz.

(3) Müracaat edilen alanın bir kısmının ikinci fıkradaki bahse konu alanlarla çakışması halinde, çakışan alan dışındaki serbest alana ilişkin olarak birinci fıkrada yer alan hükümlere göre işlem yapılır. Aksi halde, çakışan alan dışındaki serbest alan iki aylık süre sonunda müracaatlara açık hale gelir. Çakışan alanla ilgili olarak iki aylık süre içinde ruhsat bedelinin yatırılmasını müteakip gerekli izinlerin alınması için müracaat sahibine bir yıl süre verilir. İki aylık süre içerisinde ruhsat bedelinin tam olarak yatırılmaması halinde çakışan bu alan müracaatlara açık hale gelir. Bu alan için gerekli iznin alınması halinde bu müracaat ile alınan ruhsata ilave edilir. Ayrı bir ruhsat yoksa yeni ruhsat düzenlenir. Aksi takdirde, ilgili kurumlardan izin alınması için müracaat sahibine verilen bir yıllık sürenin sonunda, müracaatın çakışan alanla ilgili kısmı reddedilir ve bu alan müracaat edilen grup baz alınarak ihale yolu ile ruhsatlandırılır. Müracaat sahibi ile yatırımcının aynı kişi veya kurum olması halinde izin alınmasına gerek duyulmaksızın hak sağlanan alana ruhsat düzenlenir. İlgili kurumlardan izin alınması için müracaat sahibine verilen bir yıllık sürenin sonunda bu alanların bir kısmı için izin alınmışsa izin alınamayan kısımları müracaat sahasından taksir edilerek müracaat edilen grup baz alınarak ihale yolu ile ruhsatlandırılır.

(4) Denizlerde yapılan kokolit ve sapropel ile ilgili arama ruhsatı müracaatları maden ismi belirtilerek yapılır. Maden ismi belirtilmeyen müracaatlar kokolit ve sapropel hak sağlamaz. Müracaatta öncelik hakkı esastır. Diğer madenlerle ilgili müracaatlar neticesinde verilmiş işletme izni bulunan alanlar, bu madenler için hak sağlamaz. Adaları kapsayacak şekilde yapılan müracaatlarda, adalara isabet eden alanlar taksir edilir. Bu madenlerin üretimi sırasında işletme faaliyetinin zaruri neticesi olarak çıkarılan diğer grup madenler için Kanunun 16 ncı maddesi uygulanır.

(5) Denizlerde alınan kokolit, sapropel ve hidrojen sülfür ruhsatı sahipleri, arama ruhsat yürürlük tarihinden itibaren bir yıl içerisinde, TPAO veya TPAO'ya bağlı bir şirketi en az bir yönetim kurulu üyeliği ile bir denetçi üye vererek, sermaye koyma şartı aramaksızın en az yüzde on hisse vermek kaydıyla şirketine ortak almak zorundadır. Ancak, TPAO veya TPAO'ya bağlı şirketin, hisse oranının %10'dan fazla artırılması talebi tarafların anlaşmasına bağlıdır. Ruhsat sahibinin, bir yıllık süre içinde TPAO veya TPAO'ya bağlı bir şirketine başvurmaması halinde ruhsat iptal edilir. Ortaklık işlemleri, TPAO veya TPAO'ya bağlı şirket tarafından yürütülür.

(6) Ruhsat sahibinin gerçek kişi olması halinde bir yıllık süre içerisinde bir sermaye şirketi kurarak ruhsatı bu şirkete devretmesi ve TPAO veya TPAO'ya bağlı şirketine hisse devri için müracaat etmesi zorunludur.

(7) Ruhsat sahibinin sermaye şirketi olması halinde TPAO veya TPAO'ya bağlı şirketi, bu şirkete ortak alabileceği gibi yeni bir sermaye şirketi kurup ruhsatı bu şirkete devrederek hisse devri yapabilir. Süresi içerisinde yapılan müracaatlara ait işlemlerin, TPAO tarafından tamamlanması gerekir.

(8) Kanun ve 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine uygun olarak ruhsat sahibi tarafından yapılan ortaklık müracaatının, TPAO tarafından sonuçlandırılmamasından TPAO sorumludur.

(9) Ruhsat sahibi ile TPAO veya TPAO'ya bağılı bir Şirket ortaklığı ile kurulan Şirket, bu kapsamda daha sonra yapılan ruhsat müracaatları için ortaklık Őartını sađlamıŐ sayılır. Ayrıca ortaklık için TPAO'ya yeniden müracaat Şartı aranmaksızın mevcut Şirket ile ruhsat işlemleri yürütölür.

Ön inceleme raporu

MADDE 12- (1) Ek-7'de yer alan ön inceleme raporunda, hedef sahayı seçmenin gerekçeleri ve grubu içinde aranacak maden/madenlerin belirtilmesi, öncelikle bölgesel jeolojik ve jeofizik etütler, bölgesel jeoloji ve jeofizik haritaları gibi mevcut bilgi ve belgelerin yer alması gereklidir. Bu bilgi ve belgeler kullanılarak, jeolojik ve jeofizik çıkarsamalar ve öngörölere dayanılarak hedef madenlere yönelik bilgiler belirlenir.

(2) Deniz ve göllere yapılan müracaatlarda ise araması hedeflenen madenin cinsi, yapısı ve arama gerekçelerini içeren ön inceleme raporu verilir. Bu alanlarda varsa yapılmış ilgili haritalar verilir.

Maden arama projesi

MADDE 13- (1) Maden arama projesinin aşağıdaki hususları içermesi zorunludur:

a) Maden arama projesinin içeriği: Ek-8'de yer alan maden arama projesinde, projenin amacı açık bir Şekilde ifade edilerek müracaat sahibinin beklentisi ortaya konulur. Arama yapılacak sahanın seçiminden baŐlayıp, kaynağın belirlenmesi, değerlendirilip sınıflandırılması, raporlama aŐamasının sonuna kadar geçen tüm maden arama süreci (ön arama, genel arama, detay arama) bir termin planı kapsamında belirtilir. Bu faaliyetlerin gerçekteŐirilmesine yönelik yatırım ve mali yeterlilik bilgileri belgelenir. Maden arama faaliyetleri kapsamında gerekli görölün çalışmalar; yöntem, içerik ve uygulama biçimi ile açıklanır ve bunlar sıraya konularak takvime bağlanır. Gerekli ekip/ekipman belirlenerek tüm bu işlerin maliyeti hesaplanır ve finansman kaynakları gösterilir. Maden arama projesi, arama faaliyet dönemleri kapsamında yapılan çalışmalardan elde edilecek verilere göre, gerektiğinde ilgili dönem başlamadan veya dönem içerisinde revize edilerek Genel Müdürlüğe verilir.

b) Maden arama projesi faaliyet yeterliliği: Maden arama projesinin yeterli sayılabilmesi için, arama dönemleri ile ilgili ön, genel ve detay arama ile fizibilite dönemleri sonunda verilen faaliyet raporlarında yer alan asgari faaliyetleri içermesi zorunludur. Genel Müdürlükçe gerek görölmesi halinde ek arama faaliyetlerinin yapılması istenebilir.

c) Maden arama projesi yatırım tutarı yeterliliği: Maden arama projesinin yeterli sayılabilmesi için, ön, genel ve detay arama dönemlerinde yapılması öngörölün faaliyetlere ait toplam harcama tutarına ilişkin açıklamaların yer alması zorunludur.

ç) Termin planı ve yeterliliği: Arama dönemleri itibarıyla yapılacak faaliyetlerin dönemleri ve süreleri bu plan kapsamında belirtilmek zorundadır. Maden arama projesi kapsamında dönemler itibarıyla toplam yatırım tutarını oluşturacak harcama kalemlerinin ayrı ayrı belirlenmesi gerekir.

d) Mali Yeterlilik:

1) Gerçek veya tüzel kişiler Ek-2'de belirtilen mali yeterlilik tutarındaki kullanılabilir nakdi kredi limiti ve/veya vadeli/vadesiz mevduat miktarını gösterir banka referans mektubunu ibraz etmek zorundadır. Tüzel kişiler, maden gruplarına göre mali yeterlilik tutarlarının en az %30'unu sermayeleriyle, geri kalan kısmını banka referans mektubuyla, gerçek kişiler ise mali yeterlilik tutarının tamamını banka referans mektubuyla ibraz etmek zorundadır.

2) Kamu kurum ve kuruluşları veya sermayesinin %50' den fazlası kamuya ait olan tüzel kişilerde mali yeterlilik Şartı aranmaz.

3) Ruhsat talep sahipleri, her bir ruhsat talebi için ayrı ayrı Ek-2'de belirtilen mali yeterlilik belgesini sunmak zorundadır. Mali yeterlilik belgesi düzenlendiği tarihten itibaren on beş gün içinde Genel Müdürlüğe verilmesi halinde geçerlidir.

4) Her yıl Aralık ayının sonuna kadar bir sonraki yıl içinde yapılacak müracaatlarla ilgili geçerli olacak Ek-2'de yer alan mali yeterlilik tutarları, yeniden değerleme oranlarında artırılarak Genel Müdürlüğün internet sayfasında ilan edilir.

Arama ruhsatı düzenlenmesi

MADDE 14- (1) Müracaat sahibi; ruhsat bedelinin yatırıldığına dair belgeyi ve Ek-6'daki diğer belgeler ile Ek-7'deki ön inceleme raporu, maden arama projesi ile mali yeterlilik belgelerini müracaat gününden itibaren iki ay içinde Genel Müdürlüğe vermek zorundadır. Belgelerin verilmesini müteakip Ek-9'da yer alan arama ruhsatı düzenlenip sicile işlenerek yürürlüğe girer. Aksi takdirde, bu alanlar başka bir işleme gerek kalmaksızın müracaatlara açık hale gelir.

(2) Yapılan müracaatın birden fazla alana hak sağlaması durumunda, müracaat sahibinin talebi halinde her alan için iki ay içinde ayrı ayrı ruhsat bedelinin yatırılması ve Ek-6'daki diğer belgeler ile ön inceleme raporu, maden arama projesi ile mali yeterlilik belgelerinin tamamlanması durumunda ayrı olarak ruhsatlandırılır. Müracaat sahibinin ruhsatını almak istemediği alanlar başka bir işleme gerek kalmaksızın bu süre sonunda yeni müracaatlara açık hale gelir.

(3) Müracaat sahibinin Genel Müdürlükte başka bir işlem için onaylı belgelerinin (imza beyanı/sicil tasdiknamesi) bulunması, müracaat sahibinin bu hususu dilekçesinde beyan etmesi ve yapılan kontrolde teyit edilmesi durumunda bu belgelerin örneklerinin verilmesi yeterlidir.

(4) Ruhsat bedelinin yatırıldığını gösteren belgenin, Ek-6'daki diğer belgelerin, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 22/A maddesi kapsamında vadesi geçmiş borcun bulunmadığına ilişkin belgenin Ek-7'deki ön inceleme raporu, maden arama projesi ve mali yeterlilik belgelerinin Genel Müdürlüğe süresi içinde ve eksiksiz olarak verilmesi zorunludur. Bu bilgi ve belgelerin eksiksiz ve tam olarak verilmemesi durumunda, bu alanlar müracaatı takip eden günden itibaren ikinci ayın son gününü takip eden ilk iş günü herhangi bir işleme gerek kalmaksızın yeni müracaatlara açık hale gelir. Bu durumda işletme ruhsat taban bedeli dışındaki ruhsat bedeli iade edilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Arama Dönemleri ve Faaliyetleri

Arama dönemi ve faaliyetleri

MADDE 15- (1) Arama faaliyetleri, II. Grup (b) bendi, III., IV. ve V. Grup madenler için arama ruhsatı alınarak yapılır.

(2) Arama faaliyet dönemi; sırasıyla ön arama, genel arama, detay arama ve uygun bulunması halinde fizibilite dönemlerinden oluşur.

(3) Arama ruhsatı sahipleri, her bir arama dönemine ait faaliyet raporunu hazırlayarak Genel Müdürlüğe süresi içerisinde vermek zorundadır.

(4) Arama ruhsatı dönem geçişlerinde, ruhsatın bulunduğu dönemin son günü, bir sonraki arama döneminin başlangıç tarihi olarak kabul edilir.

(5) Arama ruhsat sahiplerinin arama dönemlerindeki yükümlülüklerini süresinden önce tamamlamaları halinde, dönem süre sonu beklenmeden bir sonraki döneme ve/veya işletme aşamasına geçilebilir.

(6) II. Grup (b) bendi, III. ve V. Grup madenlerde genel arama dönemi, IV. Grup madenlerde detay arama dönemi, IV. Grup (b), (c) ve (ç) bendi madenlerde talep edilmesi ve Genel Müdürlükçe uygun bulunması halinde fizibilite dönemine ilişkin yükümlülükleri yerine getirmeksizin işletme projesi verilemez ve işletme dönemine geçilemez.

(7) Arama dönemi içinde işletme projesi verilmesi durumunda ilgili faaliyet raporunda yer alan asgari faaliyetlerin yerine getirilmesi ve kaynak/rezerv raporu verilmesi zorunludur.

(8) İşletme projesi verildiği tarihe kadar arama döneminde yapılan harcamaları içeren listenin ekinde; fatura, gider pusulası, maaş ödemesi ve diğer harcamalara ilişkin belgelerin ayrı ayrı verilmesi, gerek duyulması halinde ise Genel Müdürlüğün istediği ek bilgi, belge ve açıklamaların verilmesi zorunludur.

(9) Ruhsat sahasında arama faaliyet dönemlerinde el sondajı makinesi ile karotlu veya kırıntılı sondaj yapılabilir.

(10) Arama dönemlerinde ilgili harcamaların hazırlanan liste ekinde fatura, gider pusulası, maaş ödemesi ve diğer harcamalara ilişkin belgelerin ayrı ayrı verilmesi zorunludur. Faaliyetler ile ilgili harcama beyanlarında herhangi bir uyumsuzluk tespit edilmesi durumunda

harcamaların belgelendirilmesi zorunludur. Aksi takdirde Kanunun 17 nci maddesi gereğince işlem tesis edilir.

(11) Jeolojik haritalama, jeofizik etüd, sismik, karot, kırıntı ve numune alma ile bunlara yönelik sathi hazırlık işlemleri içeren faaliyetler için çevresel etki değerlendirmesi kararı aranmaz. Ancak ocak, galeri, kuyu açma gibi çalışmalar için çevresel etki değerlendirmesi kararı alınması zorunludur.

Ön arama dönemi

MADDE 16- (1) Arama ruhsatının düzenlendiği tarihten itibaren bir yıllık süre, ön arama dönemidir. Ön arama döneminde; ön inceleme raporunda belirtilen sistematik arama yöntemleri uygulanabilir. Arama yöntemleri; mostra (yüzdenetimi lek) tanımlama ve örnek alımı, jeolojik harita alımı ile jeokimya, jeofizik gibi çalışmaları kapsar.

(2) Ön arama dönemi sonuna kadar, Ek-10'da yer alan ön arama faaliyet raporunun verilmesi zorunludur. Ön arama dönemi faaliyet raporunun uygun olarak verilmesi halinde genel arama dönemine hak sağlar.

(3) Ön arama faaliyet raporunun veya yatırım harcama kalemlerine ait belgelerin uygun bulunmaması hâlinde tespit edilen eksikliklerin bir ay içinde giderilmesi ruhsat sahibine yazılı olarak bildirilir. Tebliğ tarihinden itibaren eksikliklerin bu sürede tamamlanmaması veya verilen raporların ya da yatırım harcama kalemlerine ait belgelerin uygun bulunmaması hâlinde Kanunun 17 nci maddesinin birinci fıkrası gereğince idari para cezası uygulanır ve genel arama dönemine hak sağlar.

(4) Ön arama faaliyet raporunun süresi içinde verilmemesi hâlinde Kanunun 17 nci maddesinin birinci fıkrası gereğince idari para cezası uygulanır ve faaliyet raporu aranmaksızın genel arama dönemine hak sağlar.

Genel arama dönemi

MADDE 17- (1) Genel arama dönemi, ön arama döneminin sonundan itibaren başlamak üzere IV. Grup madenlerde iki yıl, diğer grup madenlerde bir yıldır.

(2) Bu dönem, madenin genel özellikleriyle belirlenmesine yönelik arama dönemidir. Amaç, kaynağın boyut, biçim, yapı, tenör/kalite ve muhtemel ekonomik beklentiler açısından kabul edilebilir bir güvenilirlik düzeyinde tahmin edilebilmesini sağlamak ve jeofizik çalışmalarından da yararlanarak bir cevherleşme ya da maden yatağının temel jeolojik özelliklerini belirlemektir. Cevherleşme ya da maden yatağının sınırları ve sözü edilen özellikleri; mostra, yarma ve sondaj gibi lokasyonlardan örnekleme yapılarak, alınan örneklerin analiz ve test edilmesi suretiyle elde edilen verilere dayalı olarak tahmin edilir.

(3) Genel arama dönemi süresi sonuna kadar Ek-11'de yer alan genel arama faaliyet raporunun verilmesi zorunludur. Genel arama faaliyet raporunun uygun bulunması halinde IV. Grup ruhsatlarda detay arama dönemine hak sağlar. II. Grup (b) bendi, III. ve V. Grup ruhsatlarda ise genel arama dönemi sonuna kadar kaynak ve rezerv bilgilerini içeren işletme projesi verilerek işletme ruhsat talebinde bulunulmaması halinde arama ruhsatı iptal edilir.

(4) Genel arama dönemi süresi sonuna kadar maden arama projesinde belirtilen maden kaynağına ilişkin bilgilerin ve bu dönemde yapılan arama faaliyetlerine ilişkin yatırım harcamalarını da gösteren genel arama faaliyet raporunun verilmesi zorunludur. Genel arama dönemi sonuna kadar ön arama ve genel arama faaliyet raporları ile yatırım harcama kalemlerine ait belgelerin Genel Müdürlüğe verilmemesi halinde arama ruhsatı iptal edilir. Genel Müdürlüğe verilen ön arama ve genel arama raporlarının veya yatırım harcama kalemlerine ait belgelerin uygun bulunmaması hâlinde Kanunun 17 nci maddesinin ikinci fıkrası gereğince idari para cezası verilir ve eksikliklerin bir ay içinde giderilmesi ruhsat sahibine yazılı olarak bildirilir. Tebliğ tarihinden itibaren eksikliklerin verilen sürede tamamlanmaması veya verilen ön arama ve genel arama faaliyet raporları ile yatırım harcama kalemlerine ait belgelerin uygun bulunmaması halinde arama ruhsatı iptal edilir. İlgili mevzuat kapsamında diğer kurumların, ruhsat sahibinin gerekli izinlere ilişkin başvurusunu olumsuz sonuçlandırması veya bu izinlerin ruhsat sahibinden kaynaklanan nedenlerle alınamaması halinde arama ruhsatı iptal edilir. Bu fıkradaki yükümlülükleri yerine getirilen arama ruhsatı, IV. Grup madenlerde dört yıl

detay arama dönemine hak sağlar. II. Grup (b) bendi, III. ve V. Grup ruhsatlarda ise genel arama dönemi sonuna kadar işletme ruhsat talebinde bulunulmaması halinde ruhsat iptal edilir.

Detay arama dönemi

MADDE 18- (1) Detay arama dönemi, genel arama döneminin sonundan itibaren başlamak üzere IV. Grup madenlerde dört yıldır.

(2) Miktar, yoğunluk, şekil, fiziksel özellikler, tenör/kalite ve mineral içeriğinin yüksek bir güvenilirlik düzeyinde jeofizik çalışmalardan da yararlanarak hesap edilmesi amacıyla yapılan çalışmaları kapsar. Dört yıl süreli olan bu dönemde, maden yatağını üç boyutlu olarak ortaya koymak ve yüksek bir güvenilirlik düzeyinde hesaplama yapabilmek amacıyla yeter sayı ve sıklıkta mostra, kuyu, yarma, sondaj ve galeri açma çalışmaları yapılması gerekir. Buralardan yeterli sayı ve sıklıkta örnekleme yapılır. Maden yatağının sınırları ve sözü edilen özellikleri, örneklerin test ve analiz edilmesi suretiyle elde edilen verilere dayalı olarak ortaya konulur, kaynak hesaplanır ve maden yatağının işletilmesine yönelik özellikler de belirlenir.

(3) Detay arama dönemi süresi sonuna kadar Ek-12'de yer alan detay arama faaliyet raporunun verilmesi zorunludur. Detay arama faaliyet raporunun uygun bulunması halinde IV. Grup (b), (c) ve (ç) bendi maden arama ruhsatlarında detay arama dönemini takiben fizibilite çalışmalarına ihtiyaç duyularak gerekçesi ile birlikte Genel Müdürlüğe müracaatta bulunmaları ve talebin uygun bulunması hâlinde, detay arama dönemi sonrasında iki yıllık bir fizibilite dönemine hak sağlar. IV. Grup (a) bendi maden arama ruhsatlarında ise detay arama dönemi sonuna kadar kaynak ve rezerv bilgilerini içeren işletme projesi verilerek işletme ruhsat talebinde bulunulmaması halinde arama ruhsatı iptal edilir.

(4) IV. Grup maden ruhsatlarında detay arama dönemi sonuna kadar Genel Müdürlüğe verilen raporların ve yatırım harcama kalemlerine ait belgelerin uygun bulunmaması halinde eksikliklerin bir ay içinde giderilmesi ruhsat sahibine yazılı olarak bildirilir. Tebliğ tarihinden itibaren eksikliklerin verilen sürede tamamlanmaması veya verilen raporların ve yatırım harcama kalemlerine ait belgelerin uygun bulunmaması hâlinde ya da arama ruhsat süresi sonuna kadar işletme ruhsat talebinde bulunulmaması durumunda ruhsat iptal edilir.

(5) Detay arama faaliyet raporunun süresi içinde verilmemesi hâlinde ruhsat iptal edilir.

Fizibilite döneminde yapılacak işlemler

MADDE 19- (1) Fizibilite dönemi talebinin uygun bulunması için detay arama döneminde yapılması zorunlu faaliyetlerin yapılmış olması ve kaynağın ortaya çıkarılmış olması zorunludur. İki yıllık süre sonuna kadar Ek-23'te yer alan fizibilite raporunun verilmesi zorunludur. Fizibilite döneminin sonuna kadar Genel Müdürlüğe verilen fizibilite raporunun uygun bulunmaması hâlinde eksikliklerinin bir ay içinde giderilmesi ruhsat sahibine yazılı olarak bildirilir. Tebliğ tarihinden sonra eksikliklerin verilen sürede tamamlanmaması hâlinde ya da arama ruhsat süresi sonuna kadar fizibilite raporu ile birlikte işletme ruhsat talebinde bulunulmaması durumunda ruhsat iptal edilir. Ayrıca fizibilite döneminde fizibilite raporunda yer alan asgari faaliyetlerin yapılması zorunludur. Aksi takdirde fizibilite raporu uygun bulunmayarak ruhsat iptal edilir.

ALTINCI BÖLÜM

İşletme Ruhsatları

İşletme ruhsat müracaatları

MADDE 20- (1) İşletme ruhsatı taleplerinde, I. Grup (b) bendi ve II. Grup (a) ve (c) bendi madenler için ihale bedelinin yatırılmasından itibaren iki ay içinde, diğer maden grupları için arama ruhsat süresi sonuna kadar ruhsat/hak sahibi tarafından;

a) Genel Müdürlüğün bütçesine gelir kaydedilmek üzere işletme ruhsat taban bedeli ve işletme ruhsat bedelinin Genel Müdürlüğün muhasebe birimi hesabına yatırılması,

b) Yetkilendirilmiş tüzel kişilerce maden mühendisinin sorumluluğunda hazırlanmış işletme projesi ve bu projenin uygulanabilmesi için gerekli olan mali yeterliliğine ilişkin belgelerin verilmesi,

c) Aktif edilmiş kayıtlı elektronik posta adresinin (KEP) veya UETS adresinin verilmesi,

zorunludur. Aksi hâlde talep reddedilir ve ilgili saha ihalelik saha konuma getirilerek ihale

yolu ile ruhsatlandırılır. Talebin kabul edilmemesi halinde yatırılan işletme ruhsatı taban bedeli iade edilmez, işletme ruhsat bedeli ise iade edilir.

(2) Projedeki teknik eksiklikler Genel Müdürlük tarafından ruhsat sahibine bildirilir, eksiklikler yapılan bildirimden itibaren üç ay içinde tamamlanır. Eksiklikleri verilen sürede tamamlamayanlara Kanununun 24 üncü maddesinin birinci fıkrası gereğince idari para cezası uygulanarak süre üç ay daha uzatılır. Bu süre sonunda projedeki teknik eksiklikleri tamamlamayanların talepleri kabul edilmez ve ilgili saha ihalelik saha konumuna getirilerek ihale yolu ile ruhsatlandırılır. Talebin kabul edilmemesi halinde yatırılan işletme ruhsatı taban bedeli iade edilmez, işletme ruhsat bedeli ise iade edilir. Taleplerin uygun görülmesi hâlinde bir ay içinde işletme ruhsatı düzenlenir.

(3) Süre uzatım talebinin uygun görülmesi hâlinde ruhsatının süresi, ruhsat süresinin bitim tarihinden itibaren uzatılır. Ruhsat süresi dolan ruhsat sahalarında maden işletme faaliyetleri yapılamaz.

(4) Genel Müdürlük, madenin cinsi, rezerv miktarı, tenörü/kalitesi, üretimin yapıldığı bölge, termin planı, jeolojik ve hidrojeolojik koşullar gibi kıstasları dikkate alarak, işletme izin alanını ve/veya projede yer alan asgari yıllık üretim miktarlarını belirleyebilir.

(5) Bu madde kapsamında maden işletme ruhsatlarının verilmesi ve sürelerinin uzatılmasına ilişkin müracaatlarda 6183 sayılı Kanununun 22/A maddesi kapsamında vadesi geçmiş borcun bulunmaması şartı aranır.

(6) 6183 sayılı Kanununun 22/A maddesi kapsamında vadesi geçmiş borcun bulunmadığına ilişkin belge, üzerinde yazılı olduğu geçerlilik süresi içerisinde Genel Müdürlüğe verilmesi halinde, belgenin verildiği talepler için işlem sonuçlandırılıncaya kadar geçerli kabul edilir.

İşletme ruhsat taleplerinde mali yeterlilik

MADDE 21- (1) Mali yeterlilik, projede belirtilen toplam yatırım tutarının en az %20'si kadardır. Ancak bu miktar Ek-2'de yer alan maden gruplarına göre belirlenen işletme ruhsatları asgari mali yeterlilik tutarları tablosundaki miktarlardan az olamaz.

(2) Genel Müdürlüğe verilen maden işletme projesi ekindeki mali yeterlilik ile ilgili ruhsat sahibi gerçek veya tüzel kişiler, kullanılabilir nakdi kredi limiti ve/veya vadeli/vadesiz mevduat miktarını gösterir banka referans mektubunu ibraz etmek zorundadır. Tüzel kişiler, maden gruplarına göre mali yeterlilik tutarlarının en az %30'unu sermayeleriyle, geri kalan kısmını banka referans mektubuyla, gerçek kişiler ise banka referans mektubuyla ibraz etmek zorundadır.

(3) İşletme ruhsatlarında toplam yatırım tutarının azaltılması durumunda mali yeterlilik belgeleri aynen devam eder. Projelerde revizyon yapılması durumunda mali yeterliliğin, yeni projede belirtilen yatırım tutarına göre revize edilmesi gerekir.

(4) Bir ruhsat için verilen mali yeterlilik rayiç tutarı diğer ruhsatlar için geçerli değildir. Birden fazla proje verilmesi durumunda ruhsat talep sahipleri, her bir ruhsat talebi için ayrı ayrı mali yeterliliğini belgelemek zorundadır. Mali yeterlilik belgesi düzenlendiği tarihten itibaren on beş gün içinde Genel Müdürlüğe verilmesi halinde geçerlidir.

(5) Kamu kurum ve kuruluşları veya sermayesinin %50'den fazlası kamuya ait olan tüzel kişilerde mali yeterlilik şartı aranmaz.

I. Grup (b) bendi, II. Grup (a) ve (c) bendi maden işletme ruhsat taleplerinin değerlendirilmesi

MADDE 22- (1) I. Grup (b) bendi ve II. Grup (a) ve (c) bendi madenler için ihale bedelinin yatırılmasından itibaren iki ay içinde, 20 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilen tüm yükümlülüklerin yerine getirilmesi şartıyla işletme ruhsatı talebinde bulunulabilir.

(2) II. Grup (c) bendi maden işletme ruhsat taleplerinde 250 km mesafe dahilinde en az 12.900.247 Türk lirası değerinde tesis olması veya kurulacağı beyan edilmesi zorunludur. II. Grup (c) bendi maden ruhsatlarında üretilen madenler sadece kendi tesislerinde kullanılabilir, dışarıya satış yapılamaz. Ancak tesisteki prosese uygun olmayan nitelikteki malzemenin satışına Genel Müdürlükçe izin verilebilir. Satışa uygun olmayan malzemenin analiz sonuçları ve miktarları her yıl işletme faaliyet raporları ve ekinde Genel Müdürlüğe beyan edilir. Satışına izin

verilen miktar, ruhsat sahasından tesise sevk edilen yıllık üretim miktarını geçemez. Aksi takdirde verilen satış izni iptal edilerek Kanununun 10 uncu maddesinin yedinci ve sekizinci fıkralarına göre işlem yapılır.

(3) II. Grup (c) bendi maden ruhsatlarının II. Grup (a) bendi maden ruhsatına intibakı yapılmaz.

(4) II. Grup (b) bendi maden ruhsatlarının II. Grup (a) ve (c) bendi maden ruhsatına intibakı yapılmaz.

(5) II. Grup (a) bendi maden ruhsatları bu maddenin ikinci fıkrasında yer alan şartların yerine getirilmesi halinde II. Grup (c) bendi maden ruhsatına intibakı yapılabilir.

(6) II. Grup (a) ve (c) bendi maden ruhsatlarının talep edilmesi halinde, II. Grup (b) bendi maden ruhsatına intibakı yapılabilir.

II. Grup (b) bendi, III., IV. ve V. Grup işletme ruhsatı için müracaat

MADDE 23- (1) Arama ruhsat süresi sonuna kadar arama faaliyetlerine ait arama dönemleri ile ilgili yeterlilik şartlarının yerine getirilmesi gerekir. Kanununun 17 nci maddesine göre hazırlanmış II. Grup (b) bendi, III. Grup ve V. Grup madenler için genel arama faaliyet raporunun, IV. Grup madenler için ise detay arama faaliyet raporunun, IV. Grup (b), (c) ve (ç) bendi maden arama ruhsatlarında fizibilite döneminin kullanılması halinde Ek-23'e uygun fizibilite raporunun, YTK tarafından maden mühendisinin sorumluluğunda Ek-13'e göre hazırlanan işletme projesinin verilmesi ve 20 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilen diğer yükümlülüklerin yerine getirilmesi halinde işletme ruhsat talebinde bulunulabilir. İşletme projesinin ruhsat/hak sahibi veya kanuni vekilince ve YTK tarafından imzalanması zorunludur. Bu fıkrada sayılan arama faaliyet ve fizibilite raporları, arama ruhsat dönemi içinde işletme projesinden ayrı olarak da verilebilir.

II. Grup (b) bendi, III., IV. ve V. Grup madenlere ilişkin işletme ruhsatı taleplerinin değerlendirilmesi

MADDE 24- (1) Arama faaliyeti sonrası görünür ve muhtemel rezerv sınırlarının ve büyüklüğünün tespit edilebilmesi için madenin tenör/kalite dağılımı, madenin cinsine göre cevher damar kalınlıkları, kömür için kalori değeri, mermer için üretim kapasitesi, su ve gazların konsantrasyonu, debisi, kapasitesi belirlenir. İşletme projesinin hazırlanmasında kullanılacak verilerin belirlenebilmesi için gerekli aramaların yapılmış olması ve bu faaliyetlerin rezerv bilgilerini içeren II. Grup (b) bendi ve III. Gruplar için hazırlanmış genel arama faaliyet raporu ve IV. Gruplar için ise detay arama faaliyet raporu veya fizibilite raporu ile belgelenmesi zorunludur.

(2) Arama ruhsat döneminde ortaya çıkarılan rezerve ilişkin dayanakları ile birlikte belge ve bilgilerin verilmesi zorunludur.

(3) III. Grup madenlerde, Ek-13'e uygun hazırlanmış işletme projesinde, üretilmesi öngörülen madenler için; tabii denge, kapasite, rezervuar, konsantrasyon, hidrojeolojik ve jeokimyasal denge, debi gibi koruma ilkeleri esas alınır. Bu grup madenler; deniz, göl, kaynak, havza veya beslenme alanının tabii dengesini bozmayacak şekilde ruhsatlandırılır.

(4) Geçici tesis alanı ile görünür ve/veya muhtemel rezerv alanı üzerinden Ek-14'te yer alan işletme ruhsatı düzenlenir, ruhsatın diğer kısımları taksir edilir.

(5) Arama ruhsat süresinin sonuna kadar işletme projesine konu madenin görünür hale getirilmemesi durumunda işletme ruhsat talebi reddedilerek arama ruhsatı iptal edilir.

(6) Arama ruhsat süresi sona ermeden aynı grupta farklı bir maden için görünür rezerv ortaya konularak işletme projesi ile yapılan işletme ruhsat talebi yeniden değerlendirilir.

(7) IV. Grup (a) ve (c) bendi madenlerin projelerinin değerlendirilmesi esnasında mahallinde tetkik heyetlerinin ruhsat sahalarından nadir toprak elementlerinin tespitine yönelik numune almaları Genel Müdürlükçe istenebilir. Analiz sonuçlarına göre numunelerde ekonomik olarak değerlendirilebilecek nadir toprak elementi olduğunun tespit edilmesi halinde ruhsat sahibi ile MTA Genel Müdürlüğü arasında ortak arama projesi geliştirilir. Bu çerçevede yapılan proje ortaklığının ticari ve teknik içeriği taraflarca karşılıklı müzakere edilerek belirlenir.

(8) Tuz Gölünde verilecek işletme ruhsatlarının projedeki tuz üretim kapasitesi 200.000

ton/yıl tuzdan az veya 800.000 ton/yıl tuzlu su miktarından aşağı olamaz.

(9) Tuz Gölü Havzası içinde kalan tuz domu ve yataklarına kaya tuzu ruhsatı verilmez.

(10) Genel Müdürlük gerek görmesi halinde projede yer alan çevre ile uyum planını revize ettirebilir.

İşletme ruhsatı döneminde arama faaliyetleri

MADDE 25- (1) İşletme ruhsat alanı içinde, arama faaliyetleri yapılabilir. İşletme ruhsatının düzenlendiği tarihten itibaren muhtemel rezerv alanlarının IV. Grup maden işletme ruhsat sahalarında on yıl, diğer grup maden işletme ruhsat sahalarında beş yıl içinde Ulusal Maden Kaynak ve Rezerv Raporlama Koduna göre kaynak ve/veya rezerv haline getirilmeyen alanlar taksir edilir. İşletme ruhsatlarında muhtemel rezerv alanlarının Ulusal Maden Kaynak ve Rezerv Raporlama Koduna göre kaynak ve/veya rezerv alanı haline getirilmesine yönelik yapılacak faaliyetler için Kanununun 17 nci maddesinin dokuzuncu fıkrası hükmü uygulanır. İşletme ruhsatlarında, işletme izin alanı dışında kalan alanlarda görünür rezervin tespitine yönelik yapılacak arama faaliyetlerinde alınması gerekli izinler arama ruhsatları ile aynı hükümlere tabidir.

V. Grup madenler için genel hükümler

MADDE 26- (1) V. Grup madenlerde işletme ruhsatı süresi beş yıl olup bu süre uzatılabilir.

(2) V. Grup madenler için yapılan işletme ruhsatı talepleri ve süre uzatım talepleri, 20 nci maddede yer alan hükümlere göre değerlendirilir. Ancak, yüzeyden toplama yöntemi ile üretim faaliyetinde bulunulacak olan sahalarda, 20 nci madde gerekliliklerinden olan işletme projesi sunulması yerine yıllık üretim miktarını ve üretim yöntemini belirtir dilekçenin sunulması halinde talep değerlendirmeye alınır.

(3) Arama ruhsat süresinin sonuna kadar işletme talebinde bulunulmayan ruhsatlar iptal edilir.

(4) V. Grup madenler için yapılan işletme izni ve işletme izni değişiklik talepleri, 28 inci maddede yer alan hükümlere göre değerlendirilir.

(5) Ruhsat sahibince, işletme ruhsatı yürürlük tarihinden itibaren üç yıl içinde çevresel etki değerlendirme kararı, mülkiyet izni, işyeri açma ve çalışma ruhsatı ile Genel Müdürlüğün kayıtlarına işlenmiş alanlar ile ilgili izinlerin Genel Müdürlüğe verilmesini müteakip, işletme izni düzenlenir. Süresi içinde bu yükümlülükleri yerine getirilmeyen V. Grup ruhsatlar için Kanununun 24 üncü maddesinin on birinci fıkrasına göre işlem yapılır. İşletme ruhsat süresi sonuna kadar belirtilen izinlerden dolayı işletme izninin alınamaması hâlinde ruhsat süresi uzatılmaz ve ruhsat iptal edilir.

Ruhsatların üst üste verilmesi

MADDE 27- (1) Aynı grup ruhsatlar birbiri üzerine verilemez. Farklı grup ruhsatlar ise üst üste verilebilir.

(2) Görünür rezervi belirlenen alanlar üzerine maden işletmeciliğine engel olacak şekilde başka grup işletme ruhsatı verilemez. Aynı grup üretilmesi imkanı olmayan farklı gruptaki madenler için üst üste işletme ruhsatı verilemez. Ancak farklı gruptaki ruhsat taleplerinin aynı kişiye ait olması veya talep sahiplerinin aralarında mutabakat sağladıklarını belgelemeleri hâlinde bu şart aranmaz.

(3) IV. Grup maden ruhsat sahaları üzerine V. Grup maden ruhsatı verilemez. V. Grup maden ruhsat sahalarının üzerine ise IV. Grup maden ruhsatı verilebilir. Ancak bu durumda IV. Grup maden ruhsat sahalarında yapılan madencilik faaliyetlerinde elde edilen V. Grup madenlerin, V. Grup maden ruhsat sahibine IV. Grup maden ruhsat sahibi tarafından herhangi bir bedel talep edilmeksizin teslim edilmesi zorunludur. Aksi takdirde Kanunun onuncu maddesinin yedinci fıkrası ile 12 nci maddesinin beşinci fıkrası kapsamında işlem tesis edilir.

(4) V. Grup maden ruhsatlarında, Kanununun 16 nci maddesinin on birinci fıkrası kapsamında zaruri üretim ve/veya pasa değerlendirme izni verilmez.

(5) Aynı veya farklı gruplara ait ruhsatların işletme izin alanlarının üst üste talep edilmesi, ruhsat sahipleri arasında uyumsuzluk çıkması veya kendi aralarında mutabakat sağlayamamaları hâlinde, Genel Müdürlükçe projeler üzerinde ve/veya yerinde sahanın jeolojik yapısı,

cevherleşmenin özellikleri, maden rezervleri, yatırım ve tesisler göz önünde bulundurularak inceleme yapılır. İnceleme sonucunda, kazanılmış haklar korunmak kaydı ile kaynak kaybına neden olmayacak, maden işletmeciliğini ve işletme güvenliğini tehlikeye düşürmeyecek şekilde, ayrı ayrı çalışma imkânının tespiti halinde, çalışma esasları Genel Müdürlükçe belirlenerek işletme izinleri verilebilir. Bu mümkün değilse öncelik hakkı esas alınarak faaliyete izin verilir.

(6) 2000 hektardan daha az olan IV. Grup işletme izin alanları ile 100 hektardan daha az olan II. Grup işletme izin alanları üzerine I. Grup (b) bendi maden işletme ruhsatı verilmeyeceği gibi, I. Grup (b) bendi maden işletme izni üzerine de IV. Grup veya II. Grup işletme izni verilmez. Bununla birlikte, farklı gruptaki işletme ruhsatlarının/taleplerinin aynı kişiye ait olması veya talep sahiplerinin aralarında mutabakat sağladıklarını belgelemeleri halinde üst üste işletme izni verilir.

YEDİNCİ BÖLÜM **İşletme izni**

İşletme izni verilmesi

MADDE 28- (1) İşletme izni verilmesi talepleri;

- a) Kanunun 7 nci maddesi gereği ilgili kamu kurum ve kuruluşlarından alınması gerekli izinlerin verildiğine dair belgelerin Genel Müdürlüğe sunulması,
  - b) Aktif edilmiş kayıtlı elektronik posta adresinin (KEP) veya UETS adresinin bulunması,
  - c) Geçmiş dönemlere ait ruhsat harcı, ruhsat bedeli, çevre ile uyum teminatı ve Devlet hakkı borcu olmaması,
  - ç) Yetkilendirilmiş tüzel kişi sözleşmesinin bulunması,
  - d) Mevzuatın ilgili hükümleri kapsamında ibraz edilmesi gereken belgelerin tamamının eksiksiz bir şekilde ibraz edilmesi,
- şartıyla değerlendirmeye alınır, aksi takdirde talep reddedilir.

İşletme izin alanı değişiklik talepleri

MADDE 29- (1) İşletme izni değişiklik talepleri;

- a) Aktif edilmiş kayıtlı elektronik posta adresinin (KEP) veya UETS adresinin bulunması,
  - b) Geçmiş dönemlere ait ruhsat harcı, ruhsat bedeli, çevre ile uyum teminatı ve tahakkuk etmiş ve son ödeme tarihi geçmiş Devlet hakkı borcu olmaması,
  - c) İşletme ruhsatı taban bedelinin ödenmesi,
  - ç) Maden üretmek üzere yapılacak işletme izin alanı değişiklik talebi için işletme projesi ekinde verilmesi gereken harita ve çizimlerin sunulması,
  - d) Maden üretimi için değil ancak tesis, stok alanı, pasa döküm alanı, altyapı tesisleri gibi amaçlarla işletme izin alanı değişikliği talebinde bulunulması halinde revize işletme projesi yerine vaziyet planlarının sunulması,
  - e) İşletme izni olan ruhsatlarda daimî nezaretçi atamasının yapılmış olması,
  - f) Yetkilendirilmiş tüzel kişi sözleşmesinin bulunması,
- şartıyla değerlendirmeye alınır, aksi takdirde talep reddedilir.

Aynı grupta farklı bir maden için işletme izin talepleri

MADDE 30- (1) Aynı grupta farklı bir maden için işletme izni talep edilebilmesi için 29 uncu maddedeki şartlara ilaveten talep edilen madene ilişkin işletme projesinin verilmesi zorunludur.

(2) Aynı grupta farklı bir maden için işletme izni, Kanunun 7 nci maddesi gereği ilgili kamu kurum ve kuruluşlarından alınması gerekli izinlerin alındığına dair belgelerin Genel Müdürlüğe sunulmasını müteakip düzenlenir.

II. Grup (a), (c) bendi ve patlatma yapılarak üretim yapılan I. Grup (b) bendi madenlere izin verilmesi ve işletilmesi ile ilgili genel ilkeler

MADDE 31- (1) II. Grup (a) ve (c) bendi ve patlatma yapılarak üretim yapılan I. Grup (b) bendi madenlerin projesinde talep edilen izin alanına ve kırma-eleme tesis yerlerine, Karayolları Genel Müdürlüğü sorumluluğunda olan yollara, 1/5000 ölçekli imar planı onaylanmış alanlara, organize hale gelmiş tarım ve hayvancılık bölgelerine, denizlere, göllere, 1 inci derece sit alanlarında fiziki olarak ortaya çıkarılmış kültürel varlıkların ön görünüm alanında yatay olarak

en az 500 metre mesafede, ön görünüm alanı dışında ise en az 150 metre mesafe dahilinde izin verilmez. Ancak Karayolları Genel Müdürlüğünün sorumluluğunda olan yol kenarlarında, alternatif alan bulunmaması veya coğrafik ve bölgesel şartlar dikkate alınarak, Karayolları Genel Müdürlüğünden izin alınması durumunda izin verilebilir. Süre uzatım talepleri kazanılmış haklar dikkate alınarak değerlendirilir. Bu fıkradaki mesafeler, ihtiyaç halinde faaliyetlerin boyutu, işletme yöntemi, emniyet tedbirleri ile arazinin topoğrafik ve jeolojik yapısı dikkate alınarak Bakanlıkça artırılabilir. Mesafeler yatay olarak hesaplanır.

(2) Kamu hizmeti veya umumun yararına ayrılmış yerlerden yatay olarak en az 500 metre mesafe dahilinde izin düzenlenmez.

(3) Kırma-eleme tesislerinde toz indirgeme sistemi olacak şekilde bunkerler, kırıcılar, elekler, bantlar ve malzeme dökülme noktalarının en az ünite bazında kapatılması yönünde işletme projesi hazırlanması ve işletilmesi esastır.

(4) Kanun kapsamında daha sonra geçici tesis yapılması durumunda toz indirgeme sistemi olacak şekilde ve bunkerler, kırıcılar, elekler, bantlar ve malzeme dökülme noktalarının kapatılması zorunludur. Aksi halde tesisin faaliyetleri durdurulur.

(5) Ruhsat veya hammadde üretim izin sahasında galeri atımı yöntemi ile patlatma yapılamaz.

(6) İşletme izin alanı değişikliği talepleri, işletme izin alanı belirleme sürecindeki işlemlere tabidir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM **İşletme Faaliyetleri**

Projeye uygun faaliyette bulunulması

MADDE 32- (1) Maden işletme faaliyetleri, işletme izinlerinin alınmasından sonra işletme projesine uygun olarak yapılır. Birlikte işletilmesinde teknik ve bilimsel zorunluluk olan madenler aynı proje kapsamında işletilir. Madencilik faaliyetleri yapılırken ve/veya tamamlandıktan sonra çevre ile uyum planı uygulanır.

(2) Ruhsat alanında ayrı bir yer altı ve/veya açık işletme ocağının açılması, açık işletmeden yer altı işletmesine ya da yer altı işletmesinden açık işletmeye geçişler uygulanmadan önce işletme projesinin ilgili kısımlarının revize edilerek Genel Müdürlüğe verilmesi ve Genel Müdürlüğün onayının alınması zorunludur. Aksi takdirde söz konusu ocaktaki maden işletme faaliyetleri durdurulur.

(3) Yer altı işletmelerinde; üretim yöntemi/metodu değişikliği (topuklu, göçertmeli, dolgulu ve benzeri yöntemler arasında geçişler) yapılması açık işletmelerde ise ocak geometrisinde değişiklik olması durumunda, işletme projesinin ilgili kısımlarının revize edilerek Genel Müdürlüğe verilmesi ve Genel Müdürlüğün onayının alınması zorunludur. Aksi takdirde söz konusu ocaktaki maden işletme faaliyetleri durdurulur.

(4) Projede beyan edilen altyapı, tesis, kullanılan teknoloji, makine parkı, diğer ekipmanların ve bilimsel verilerin gerçekleştirilen yıllık üretim miktarını teknik olarak karşılayacak yeterlikte olmadığı tespit halinde, işletme projesinin ilgili kısımlarının revize edilerek Genel Müdürlüğe verilmesi ve Genel Müdürlüğün onayının alınması zorunludur. Aksi takdirde üretim faaliyetleri durdurulur.

(5) İşletme projeleri ve değişiklikleri ile ilgili dokümanlar ve işletmelerin faaliyetlerinin durdurulmasına dair işlemler Bakanlık ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından karşılıklı olarak elektronik ortamda erişime açılır.

(6) III. Grup madenlerin üretilmesinde projesi dışında Genel Müdürlükten izin alınmadan göl ve denizin doğal yüzeyini değiştirecek şekilde sedde, havuz, kanal ve sondaj yapılamaz. İzin alınmadan bu faaliyetlerde bulunulduğunun tespiti halinde gerekli izinler alınmaya kadar Kanunun 29 uncu maddesinin birinci fıkrası gereğince idari para cezası verilerek, bu alandaki maden işletme faaliyetleri durdurulur.

(7) İşletmelerde maden işletme faaliyetleri sürdürülürken ocakta genel ve basamak şev açısı, basamak yüksekliği, basamak genişliği, heyelan, alt yapı, çeşme, kaynak, kaptaj, kuyu ve benzeri yer altı suyu yapılarına bırakılması gereken mesafelere uyulmaması gibi nedenlerle ilgili

olarak işletme projesine aykırı olumsuz bir durumun tespiti halinde, söz konusu ocakta gerekli önlemlerin gecikmeksizin alınması ve çalışmaların yapılabilmesi için ruhsat sahibine altı aya kadar süre verilir. Verilen sürenin sonunda işletme projesine aykırı olumsuz durumun ve/veya durumların devam ettiğinin tespit edilmesi halinde, Kanununun 29 uncu maddesinin birinci fıkrası gereğince idari para cezası uygulanarak işletme projesine aykırı olumsuz durumun ve/veya durumların giderilmesine yönelik faaliyetler dışında söz konusu ocaktaki üretim faaliyetleri durdurulur. Verilecek altı aylık sürenin başlangıcı, sahanın coğrafik konumu, projedeki termin planı ve mevsimsel şartlar dikkate alınarak Genel Müdürlükçe belirlenir.

(8) Açık işletmelerde;

a) Basamaklarda, ocak genelinde stabilite sorunu (heyelan, kaya düşmesi, devrilme, duraysızlık, zayıf zon ve benzeri) bulunması veya mevsimsel koşullar haricinde işletme açısından tehlikeli su geliri olması veya üretim faaliyeti sürdürülen ocaklarda proje basamak yüksekliğinin iki katının, üretim yapılmayanlarda üç katının aşılmış olması,

b) Basamak genişliklerinin, faaliyette bulunulan ocaklarda projede beyan edilen veya ocakta kullanılan iş makinelerinin rahatça manevra yapabileceği genişlikte olmaması ya da üretim faaliyeti olmayan ocaklarda projede beyan edilen basamak genişliğinin %50'sinden az olması,

c) Genel şev açısının, projede beyan edilenin %20 daha fazla olması veya mevsimsel koşullar haricinde su gelirinin işletme açısından tehlike oluşturması ya da stabilite sorunu (heyelan, kaya düşmesi, devrilme, duraysızlık, zayıf zon ve benzeri) bulunan ocaklarda, genel şev açısının projesinde beyan edilenden fazla olması, ters şev oluşması veya askıda malzeme olması gibi işletme açısından tehlikeli hallerde bu alandaki/ocaktaki projeye aykırı, işletme açısından tehlikeli durum giderilinceye kadar işletme güvenliğinin sağlanmasına yönelik faaliyetler dışındaki üretim faaliyetlerine izin verilmez.

(9) Yer altı işletmelerinde üretim çalışmaları esnasında;

a) İşletme projesine aykırı olumsuz durumun tehlike oluşturması,

b) Ocağın yer üstüne en az iki ayrı yolla bağlanmaması,

c) Havalandırmanın projeye uygun tesis edilmemesi,

ç) Ocak genelinde yeterli tahkimatın yapılmaması ve/veya yanıcı ve patlayıcı gaz geliri olan ocaklarda; panoların iki ayrı yolla bağlantısı yapılmadan üretim yapılması, ocak genel havalandırmasının emici mekanik (cebri) olarak yapılmaması ve su sızıntılarına ilişkin yeterli tahliye sisteminin bulunmaması,

gibi işletme açısından tehlike oluşturan hallerde, söz konusu ocakta işletme açısından tehlikeli durum giderilinceye kadar işletme güvenliğinin sağlanmasına yönelik faaliyetler dışındaki maden işletme faaliyetleri ve sevkiyatı doğrudan durdurulur.

(10) İşletme projesine aykırı tehlikeli durum nedeniyle maden işletme faaliyetleri durdurulan ocak/ocaklardaki tehlikeli durumun; çevredeki kamu hizmetine veya umumun yararına ayrılmış yerler ve/veya yerleşim yerleri açısından da tehlike oluşturması halinde, söz konusu tehlikeli durumun giderilmesi için ruhsat sahibine altı aya kadar süre verilir. Verilen süre içerisinde gerekli tedbirlerin alınmaması durumunda Kanununun 29 uncu maddesinin birinci fıkrası kapsamında idari para cezası uygulanır. Ruhsat sahibi tarafından gerekli tedbirlerin alınmadığının veya alınamadığının Genel Müdürlükçe tespit edilmesi halinde ruhsat sahasındaki tüm maden işletme faaliyetleri durdurulur. Valilik tarafından gerekli tedbirler alınıncaya kadar ruhsat sahibinin sorumluluğu devam eder ve yapılan masraflar 6183 sayılı Kanuna göre valilik tarafından ruhsat sahibinden tahsil edilir.

(11) Maden işletme ve/veya üretim faaliyetleri durdurulan sahalardan/ocaklardan Genel Müdürlükten izin alınmadan maden sevkiyatı yapılamaz. Aksi durumda Kanununun 10 uncu maddesinin yedinci ve sekizinci fıkraları kapsamında işlem tesis edilir.

(12) Maden işletme ve/veya üretim faaliyetleri durdurulmadan önce tespit edilmiş stoktaki madenin sevkiyatına izin verilir.

(13) Maden işletme faaliyetleri durdurulan sahalarda/ocaklarda; faaliyet durdurma nedenine yönelik gerekli tedbirlerin alınarak maden işletme faaliyetlerine izin verilmesine ilişkin

talepler, YTK tarafından hazırlanan teknik bir rapor ile Genel Müdürlüğe bildirilmesini müteakip sahanın mahallinde tetkik edilmesi neticesinde Genel Müdürlükçe değerlendirilerek, maden işletme faaliyetlerine ve maden sevkiyatına izin verilebilir.

(14) Maden işletme faaliyetleri durdurulan sahalarda/ocaklarda; işletme güvenliğini sağlamaya yönelik sürdürülen faaliyetler sonucunda üretilen madenin sevkiyatına izin verilmesine ilişkin talepler Genel Müdürlüğe bildirilmesine müteakip Genel Müdürlükçe değerlendirilerek, söz konusu madenin sevkiyatına izin verilebilir.

(15) Aynı alanda ayrı veya aynı gruplara ait madencilik faaliyetlerinin çakışmasından dolayı, ruhsat sahipleri arasında uyuşmazlık çıkması veya kendi aralarında mutabakat sağlayamamaları hâlinde, çevre ve/veya işletme açısından tehlike oluşturan durumların giderilmesi, rezervin verimli olarak değerlendirilmesi, madencilik faaliyetlerinin etkin bir şekilde yürütülmesi gibi hususlar göz önünde bulundurularak Genel Müdürlükçe yerinde inceleme yapılır. İnceleme sonucunda bu alanda ayrı ayrı çalışma imkânının tespiti hâlinde, çalışma esasları Genel Müdürlükçe belirlenir. Bu mümkün değilse öncelik hakkı esas alınarak faaliyete izin verilir. Faaliyetlerin Genel Müdürlükçe belirlenen çalışma esaslarına uygun olarak yürütülmediğinin tespiti durumunda bu alandaki maden işletme faaliyetleri durdurulur.

(16) Ruhsat sahalalarında meydana gelen her türlü maden kazaları, ruhsat sahibi, rödövanşçı, faaliyeti gerçekleştiren ve daimî nezaretçi tarafından Genel Müdürlüğe derhal bildirilir.

(17) Maden ruhsat sahaları ve/veya hammadde üretim izin sahalalarında rezervin verimli bir şekilde değerlendirilmesi, can ve mal/işletme güvenliği tedbirlerinin alınması amacıyla birden fazla ruhsatın birbirine mücavir olarak bulunduğu sahalarda faaliyetlerin ortak bir proje çerçevesinde yapılmasına hak sahiplerinin rızasının olması hâlinde Genel Müdürlük kararı ile ruhsat sahiplerinin rızasının olmaması hâlinde Bakan onayı ile karar verilebilir. Bu amaçla, ortak ruhsat alanları içinde işletme izin alanları, uygun bulunacak termin planları dikkate alınarak yeniden düzenlenebilir. Kamu kurumlarının ortak projeye dahil olacak hammadde üretim izinli sahalalarının mevcuttaki rezerv miktarı, hammaddenin fiziksel ve kimyasal kalitesi ve benzeri durumları dikkate alınır. Bakanlıkça ortak proje hazırlanmasına karar verilen ruhsat sahalalarında ortak proje hazırlanması için ruhsat sahiplerine altı aya kadar süre verilir. Verilen sürede ortak projenin Genel Müdürlüğe verilmemesi veya ortak projenin Genel Müdürlüğe sunulması ancak katılmayan ruhsat sahiplerinin olması halinde ortak projeye katılmayan ruhsat sahiplerine ait ruhsat sahalalarında üretim faaliyetleri durdurulur. Ortak proje verilmemesi halinde; taraflardan herhangi birinin verdiği proje kapsamında Bakanlıkça değerlendirme yapılır. Ortak proje verilmemesi veya taraflardan birinin verdiği projenin uygun bulunmaması halinde, tüm bedel ve masrafları taraflardan karşılanmak üzere Genel Müdürlükçe kamu kurum ve kuruluşlarına veya üniversitelere proje yaptırılır ve Bakanlıkça değerlendirme yapılır. Genel Müdürlük veya Bakan onayı ile uygun bulunan ortak ve/veya tek taraflı proje kapsamında maden işletme faaliyetleri yürütülmek kaydıyla;

a) Ek-13'e uygun çevre ile uyum planını veya taahhüdünü içeren ortak proje, işletme ruhsat taban bedeli ile Genel Müdürlüğe müracaatta bulunulur.

b) **(Danıştay Sekizinci Dairesinin 19/2/2025 tarihli ve E.:2023/923, K.:2025/1153 sayılı kararı ile iptal cümle: Ortak proje kapsamında üretim yapan sahalara ayrı ayrı daimî nezaretçi atanabileceği gibi bir daimî nezaretçi de atanabilir.)** Faaliyet raporları ayrı ayrı verilir, ruhsat bedeli ve Devlet hakkı ayrı ayrı ödenir.

c) Ortak proje kapsamında üretim yapan ruhsatlardan birinin iptali ve projenin uygulanamaz duruma gelmesi halinde faaliyetler durdurulur. Genel Müdürlükçe yeniden değerlendirme yapılarak faaliyetlerin ortak yürütülüp yürütülemeyeceğine karar verilir.

ç) Kanun kapsamında öngörülen idari para cezaları ve idari yaptırımlar ruhsat bazında uygulanır.

(18) Maden çalışanları zorunlu ferdi kaza sigortası kapsamındaki ruhsat sahalarındaki ocaklarda yürütülen madencilik faaliyetlerinde çalışanlar için Zorunlu Ferdi Kaza Sigorta Poliçesi yaptırılması zorunludur. Aksi takdirde bu ocaklarda asgari sigortalama şartlarının sağlanmasına

yönelik faaliyetler dışındaki maden işletme faaliyetleri durdurulur. Asgari sigortalama şartlarının tamamlanması durumunda faaliyetlere izin verilir.

İşletme faaliyeti belgeleri

MADDE 33- (1) Her bir işletme izni için ayrı ayrı olmak üzere bir önceki yıl içinde gerçekleştirdiği maden işletme faaliyeti ile ilgili aşağıdaki bilgi ve belgeler ruhsat sahibi ile yetkilendirilmiş tüzel kişiler tarafından imzalanarak her yılın Nisan ayı sonuna kadar ruhsat sahibi tarafından elektronik ortamda Genel Müdürlüğe verilir:

- a) Madenin grubuna göre Ek-25 veya Ek-26'da belirtilen işletme faaliyet raporu.
- b) Eski imalat alanlarını, bir önceki yılda yapılan ve bir sonraki yılda yapılması planlanan maden işletme faaliyet alanlarını gösterir imalat haritası.
- c) İşletme sahasında arama yapılmış ise faaliyetin niteliğine uygun kaynak/rezerv raporunu içeren genel/detay arama faaliyet raporu.
- ç) Yer altı işletmeleri için; hava yönünü, bilgilerini ve acil kaçış yollarını gösterir havalandırma haritası.
- d) Bir önceki yıl içinde satışı yapılan IV. Grup (b) bendi madenler için kalori, IV. Grup (c) bendi madenler için tenör değerlerinin yer aldığı analiz sonuçları.
- e) II. Grup (b) bendi madenlere ait ruhsatlar için üretim, satış, stok ve pasa miktarı, madenin piyasadaki ticari ismi ile birlikte madenin kalitesine göre sınıflandırılarak ton cinsinden bilgiler.
- f) İşletme izninin düzenlenmesine müteakip, madene ulaşma, ocak alt yapısı, nakliyat ve havalandırma amaçlı galeri, kuyu, desandre ve kömür içerisinde taban yolları ve baş yukarı sürülmesi ve üretim panosu oluşturma ve/veya dekapaj gibi üretim faaliyetlerine geçilinceye kadar varsa hazırlık termin projesine göre sahada yürütülen faaliyetlere ilişkin bilgiler.
- g) Bir önceki yıl içinde yapılan üretim, sevkiyat/satış, stok, pasa miktarı, satış tutarı ile toplam gelir ve tahakkuk eden Devlet hakkı gibi mali duruma ilişkin bilgileri içeren Ek-29'da yer alan Devlet hakkı beyan formu.
- ğ) Yıl içinde gerçekleştirilen rehabilitasyon çalışmalarına ilişkin alan bilgisi dahil her türlü bilgi ve belgeler.

(2) Birinci fıkrada belirtilen hususlara ek olarak Kanunun 14 üncü maddesinin altıncı veya yedinci fıkrası kapsamında belirtilen özel indirimlerden ve Kanunun 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen teşviklerden yararlanan, ruhsat sahiplerinin kendi çimento üretim tesisinin hammadde ihtiyacını tedarik ettiği, altın, gümüş ve/veya platin işletme izni olan, ilgili mali mevzuat kapsamında yeminli mali müşavir tasdikine tabi olan ruhsatlar için işletme faaliyet raporuna ek olarak verilen Devlet hakkı beyan formunun yeminli mali müşavirlerce tasdiklenmesi ve ruhsat sahibi tarafından imzalanmış olması zorunludur.

(3) Birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen belgelerin her bir yıl ve işletme izni için ayrı ayrı verilmemesi veya eksik verilmesi halinde her bir yıl ve işletme izni için ayrı ayrı Kanunun 29 uncu maddesinin dördüncü fıkrası gereğince idari para cezası uygulanır ve yükümlülükler yerine getirilinceye kadar üretim faaliyeti durdurulur.

(4) Yeminli mali müşavirler, Devlet hakkı beyan formunda yaptıkları tasdikini doğru olmaması halinde, tasdik kapsamı ile sınırlı olmak üzere, kaybına uğratılan Devlet hakkından ve kesilecek cezalardan ruhsat sahibi ile birlikte müştereken ve müteselsilen sorumludur.

(5) Ruhsat sahasında yapılan tüm imalatlara ilişkin haritaların hazırlanması, bulundurulması ve muhafaza edilmesi ruhsat sahibinin, YTK'nin ve varsa rödövanşçının sorumluluğundadır.

(6) Maden işletme faaliyetinde bulunulmaması halinde işletme faaliyet raporunun ruhsat sahibi tarafından imzalanarak verilmesi yeterlidir. İşletme faaliyet raporunun, her bir yıl ve her bir işletme izni için ayrı ayrı verilmemesi veya eksik verilmesi halinde her bir yıl ve işletme izni için ayrı ayrı Kanunun 29 uncu maddesinin dördüncü fıkrası gereğince idari para cezası uygulanır ve yükümlülükler yerine getirilinceye kadar üretim faaliyeti durdurulur.

(7) Maden işletme faaliyeti yapılmayan, denizlerde ve akarsu yataklarındaki I. Grup (a) bendi ve III. Grup ruhsatlar için imalat haritası verilmez. Kazı yapılmadan toplama usulü üretim

yapılan ruhsatlar için toplama yapılan alanı/alanları gösterir kroki verilir.

(8) Kamu kurum ve kuruluşlarına ait ruhsat sahalarında faaliyetleri gerçekleştiren r d vans lar Genel M d rl ge ruhsat sahibi ile birlikte her türlü beyan veya talepte bulunabilirler.

Üretim yapılmayan işletme izinli ruhsat sahaları

MADDE 34- (1) Kanununun 24 üncü maddesinin on ikinci fıkrası kapsamında idari para cezası ve ruhsat iptali hükmünün uygulanmasında aşağıdaki hususlar göz önünde bulundurulur:

a) Beş yıllık dönemde, üretim en az olduğu herhangi  c yılda yapılan toplam üretim miktarının, projede beyan edilen bir yıllık üretim miktarının %30'undan az olması durumunda, ruhsat sahiplerine Kanununun 24 üncü maddesinin on ikinci fıkrası uyarınca idari para cezası verilir.

b) İdari para cezasının uygulanmasından sonraki tespitlerde, idari para cezasının uygulandığı yıl ve önceki yıllar sayılmamak kaydıyla  c yıllık dönemlerde yapılan toplam üretim miktarının projede beyan edilen bir yıllık üretim miktarının %30'undan az olması durumunda, ruhsat sahiplerine Kanununun 24 üncü maddesinin on ikinci fıkrası kapsamında idari para cezası verilir.

c) İdari para cezasının uygulanmasında esas alınan yıllar, sonraki değerlendirmelerde dikkate alınmaz.

 ) Bu fıkra kapsamında beş yıl içerisinde iki defa idari para cezası uygulanması halinde ruhsat iptal edilir.

d) Yılların belirlenmesi, takvim yılı hesabına göre yapılır. Dönemlerin hesaplanmasında, işletme izninin verildiği yıl ile üretime ilişkin tespitin yapıldığı yıl dikkate alınmaz.

e) işletme izinli sahalarda beklenmeyen hal kapsamındaki diğer kurumlardan alınması gereken izinlerin alınamaması durumunda, ruhsat sahibinin izin alınamamasında bir kusurunun olup olmadığı gerekirse ilgili kamu kurum ve kuruluşlarından görüş alınarak açıklığa kavuŐturulur. Ruhsat sahibinin gerekli iznin alınamamasında bir kusuru yok ise bu durum, beklenmeyen hal kapsamında değerlendirilir.

f) işletme izinli sahalarda, ruhsat sahipleri mücbir sebep veya beklenmeyen hal olmasına rağmen geçici tatil talep etmemeleri durumunda da yapılan değerlendirmelerde somut belgelerle mücbir sebep veya beklenmeyen hal durumunun olduğu süreler üretim yapılmayan s relerden düşülür.

g) işletme ruhsat süresi uzatılsa dahi, herhangi bir beş yıllık sürede mücbir sebepler ve beklenmeyen haller dışında herhangi bir  c yılda üretim yapılmayan veya bu beş yıllık sürenin herhangi  c yılındaki toplam üretim miktarının projede beyan edilen bir yıllık üretim miktarının %30'undan daha az olması durumunun tespiti halinde Kanununun 24 üncü maddesinin on ikinci fıkrası gereğince idari para cezası verilir.

đ) Revize/birleştirme işletme projelerindeki üretim miktarları, uygun bulunduğu yılı takip eden yıldan itibaren hesaplamalara dahil edilir.

h) Aynı ruhsatta birden fazla işletme izni olması halinde; herhangi bir işletme izni için Kanununun 24 üncü maddesinin on ikinci fıkrası kapsamında yükümlülüklerin yerine getirilmesi durumunda idari yaptırım uygulanmaz.

i) Birleştirme taleplerinde, ruhsatlar, birleşen ruhsatlar için birleştirme öncesi projelerindeki üretim miktarları üzerinden ayrı ayrı değerlendirme yapılarak birleŐtirilir. Birleştirme sonrasındaki değerlendirmeler, birleşme projesindeki üretim beyanları üzerinden birleŐtirmenin uygun bulunduğu yılı takip eden  c takvim yılının dolmasını müteakip yapılır. Birleşen ruhsatlardan herhangi birine birinci yaptırımın uygulanmış olması ve ikinci yaptırımın beş yıl içerisinde uygulanması halinde ruhsat iptal edilir.

ı) işletme ruhsatlarının yürürlükte olduğu süre içinde, işletme izinli olarak beş yılda  c yıldan fazla bir süre geçmesine rağmen eğer bu süre içinde Genel Müdürlükçe kabul edilmiş geçici tatil var ise geçici tatilde geçen takvim yılları bu kapsamda yapılan değerlendirmenin dışında tutularak süreler hesaplanır.

(2) Genel Müdürlükçe kabul edilen ilk işletme projesinde verilen madene ulaŐmak

amacıyla; kuyu, desandre, ocak alt yapısı, nakliyat ve havalandırma amaçlı galeri, cevher içerisinde taban yolları, baş yukarı sürülmesi, üretim panosu oluşturma ve/veya dekapaj gibi hazırlık faaliyetlerinin verilen hazırlık termin projesine uygun olarak sürdürüldüğünün tespitinin yapılması durumunda bu hazırlık faaliyetlerine projede sunulan hazırlık termin süresi sonuna kadar Kanununun 24 üncü maddesinin on ikinci fıkrası kapsamında idari para cezası uygulanmaz. Bu durumun her yılın Nisan ayı sonuna kadar verilen işletme faaliyet raporunda belirtilmesi gerekir.

Entegre tesislere hammadde sağlayan ruhsat alanlarında üretim yapılmaması

MADDE 35- (1) Üretilen/üretilecek madenin kullanıldığı entegre metalurji, seramik, çimento, kireç ve kimya tesisleri, enerji santrali ve IV. Grup madenlerin zenginleştirme tesislerini beslemeye yönelik aynı tesis sahibine ait ruhsatlara Kanununun 24 üncü maddesinin on ikinci fıkrası hükümleri uygulanmaz. Ancak üretim yapılamayan her bir ruhsat için, projede belirtilen üretim miktarının %10'u üzerinden Devlet hakkı alınır.

(2) Bu madde ile getirilen muafiyet; tuğla-kiremit, seramik, çimento tesisleri, kireç, kalsit tesisleri, II. Grup (b) bendi madenlerden kesme, boyutlandırma, şekillendirme veya işleme yapılan entegre tesisler, III. Grup madenlerden üretilen ürünlere dayalı entegre tesisler, alçı, tuz gruplarına ait rafine, cam, fosfat üretim tesisleri, enerji tesisleri, gazlaştırma yöntemi ile üretim yapılan tesisler, denizlerde yapılan kokolit ve sapropel üretimine ilişkin tesisler, entegre metalurji ve konsantre, izabe ve dore-külçe üreten zenginleştirme tesisleri ile IV. Grup madenlerle ilgili üretim tesislerine uygulanır.

(3) I. Grup (a) bendi ve V. Grup madenler ile mıcır, kaba inşaat, baraj, gölet, liman, yol gibi yapılarda kullanılan her türlü yapı hammaddesi ve dolgu malzemesi üreten tesisler bu madde ile getirilen muafiyetten yararlanamaz.

(4) Bu madde ile getirilen muafiyetten yararlanmak için ruhsat sahibi dilekçe ile Genel Müdürlüğe müracaat etmek zorundadır. Bu dilekçe ekinde, tesise ait teknik ve hukuki bilgiler ile talepte bulunulan ruhsatlardan üretilen madenlerin bu tesiste kullanılmasına ilişkin bilgiler yer alır. Genel Müdürlükçe, nazari ve/veya mahallinde yapılan inceleme sonucu uygun görülen ruhsatlara Ek-28'de yer alan tesis muafiyet belgesi düzenlenir. Bu ruhsatlara Kanununun 24 üncü maddesinin on ikinci fıkrası hükümleri uygulanmaz. Taleplerin uygun bulunması halinde muafiyet, müracaat tarihi itibarı ile başlar.

(5) Bu şekilde maden ruhsat sahibinin yurt içinde kurulu bulunan tesisinde hammadde olarak kullanılan, bir işleme tabi tutularak zenginleştirilen veya zenginleştirme tesislerini beslemeye yönelik en fazla beş adet ruhsat birinci fıkra kapsamında değerlendirilir. Bu muafiyetten yararlanan ruhsatlar, tesise yatay olarak en fazla 250 kilometre mesafede olmak zorundadır.

(6) I. Grup (b) bendi, II. Grup, III. ve IV. Grup (a) bendi maden ruhsatlarında üretilen madenin kullanıldığı tesislerden güncel değeri 12.900.247 Türk lirası ve üzeri fiziki yatırım bedeli, IV. Grup (b), (c) ve (ç) bendi maden ruhsat sahalarında üretilen madenin kullanıldığı tesislerden güncel değeri 25.800.491 Türk lirası ve üzeri fiziki yatırım bedeli olan tesisler, bu madde kapsamındaki muafiyetten yararlanabilir. Fiziki yatırım bedeline arazi/arsa bedeli dahil edilmez. Muafiyetten yararlanan tesislerin fiziki yatırım bedeline ilişkin bilgi ve belgeler, sanayi ve/veya ticaret odalarından veya yeminli mali müşavirlerden alınır. Yatırım bedeli, her yıl yeniden değerlendirilme oranında artırılır.

İşletme ruhsatı süresi

MADDE 36- (1) I. Grup (b) bendi, II., III. ve IV. Grup madenlerin işletme ruhsat süresi, görünür ve muhtemel hale getirilmiş rezerv ile projesine göre belirlenir. V. Grup madenlerin ilk işletme ruhsat süresi beş yıldır. Diğer grup madenlerin işletme ruhsat süresi ise on yıldan az olamaz.

(2) Süre uzatımları dahil toplam işletme ruhsat süresi I. Grup madenlerde otuz yılı, II. Grup madenlerde kırk yılı, diğer grup madenlerde ise elli yılı geçmeyecek şekilde projesine göre Genel Müdürlük tarafından belirlenir. I. Grup madenlerde otuz yıldan altmış yıla kadar, II. Grup madenlerde kırk yıldan seksen yıla kadar sürenin uzatılmasına Bakan, diğer grup madenlerde ise

elli yıldan doksan dokuz yıla kadar sürenin uzatılmasına Cumhurbaşkanı yetkilidir. Ruhsat süreleri, süre uzatımları dahil bu süreleri aşamaz ve süresinin sonuna gelen ruhsat alanları başka bir işleme gerek kalmaksızın ruhsat sahasındaki buluculuk ve görünür rezerv geliştirme hakkı düşürülerek ihalelik saha konumuna gelir. Kamu kurum ve kuruluşlarına ait ruhsatlarda süre sınırları uygulanmaz. Kamu kurum ve kuruluşları tarafından ihale edilen ruhsat sahalarında ruhsat süre başlangıcı hak sahibi adına ruhsatın düzenlendiği tarihtir.

İşletme ruhsatı süresinin uzatılması

MADDE 37- (1) İşletme ruhsat sürelerinin uzatılmasında aşağıdaki usuller uygulanır:

a) Ruhsatların süre uzatım taleplerinde; ruhsat süresinin bitiş tarihinden en geç on iki ay öncesine kadar Genel Müdürlüğün bütçesine gelir kaydedilmek üzere işletme ruhsat taban bedeli Genel Müdürlüğün muhasebe birimi hesabına yatırılarak, yetkilendirilmiş tüzel kişilerce maden mühendisinin sorumluluğunda hazırlanmış işletme projesi ve aktif edilmiş kayıtlı elektronik posta adresinin (KEP) veya UETS adresinin ruhsat sahibi tarafından Genel Müdürlüğe verilmesi zorunludur. Bu yükümlülüğe uymayan ruhsat sahiplerine Kanunun 24 üncü maddesinin ikinci fıkrası gereğince idari para cezası uygulanır ve ruhsat süresinin bitiş tarihinden en geç altı ay öncesine kadar da belirtilen yükümlülükleri yerine getirmeyen ruhsat sahiplerinin talepleri reddedilerek ruhsatları süresi sonunda iptal edilerek ilgili saha ihalelik saha konumuna getirilerek ihale yolu ile ruhsatlandırılır.

b) Genel Müdürlükçe proje üzerinde veya mahallinde yapılan/yapılmış inceleme sonucunda tespit edilen, projedeki teknik eksiklikler ve süre uzatımı talebinde bulunulan ruhsata ilişkin vadesi geçmiş ruhsat harcı, ruhsat bedeli, çevre ile uyum teminatı ve Devlet hakkı gibi mali eksiklikler Genel Müdürlük tarafından ruhsat sahibine bildirilir, eksiklikler yapılan bildirimden itibaren üç ay içinde tamamlanır. Eksikliklerini verilen sürede tamamlamayanlara Kanunun 24 üncü maddesinin ikinci fıkrası gereği idari para cezası uygulanır. Ruhsat süresinin sonuna kadar eksikliklerin tamamlanmaması durumunda ruhsat süresi uzatılmaz ve bu alanlar başka bir işleme gerek kalmaksızın ihalelik saha konumuna getirilerek ihale yolu ile ruhsatlandırılır. Talebin kabul edilmemesi hâlinde yatırılan işletme ruhsatı taban bedeli iade edilmez.

c) İşletme ruhsatının ve işletme izninin süresinin uzatılmasına müteakip, gerekmesi halinde proje, mahallinde tetkik edilir. Tespit edilen eksikliklere ilişkin olarak Kanunun 10 uncu maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında işlem tesis edilir.

ç) İşletme ruhsatları ilk işletme ruhsatı yürürlük tarihinden başlamak üzere toplam süreleri 36 ncı maddenin ikinci fıkrasında belirtilen süreleri geçmeyecek şekilde ruhsat süresi uzatılabilir. İşletme ruhsatının süresi, ruhsat süresinin bitim tarihinden itibaren uzatılır.

d) İptal edilen ruhsatlarda, ruhsat iptali işlemine karşı açılan davaların ruhsat sahibi lehine sonuçlanması halinde, dava konusu ruhsat iptali işleminin tesis edildiği tarihte süre uzatım talepte hak olan ancak kararın ruhsat sahibine tebliğ tarihinde ruhsat süresi sona eren veya süre bitimine altı aydan az kalan ruhsatlara Kanunun 24 üncü maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen şartları sağlayacak şekilde süre uzatımı talebinde bulunulması için altı ay süre verilir. Verilen altı aylık sürede talepte bulunulmaması durumunda ruhsat iptal edilir. Takvim yılının tamamının mahkeme sürecinde geçmesi halinde o yıllara ait Devlet hakları, ruhsat bedelleri, harç ve çevre ile uyum teminatları alınmaz.

(2) Birinci fıkradaki şartların sağlanması kaydıyla işletme ruhsatı süresi on yıl süre ile uzatılır.

(3) Ruhsat sahibinin sahasından ürettiği madeni kendisine ait tuğla-kiremit, seramik, çimento tesisleri, kireç, kalsit tesisleri, II. Grup (b) bendi madenlerden kesme, boyutlandırma, şekillendirme veya işleme yapılan entegre tesisler, III. Grup madenlerden üretilen ürünlere dayalı entegre tesisler, alçı, tuz gruplarına ait rafine, cam, fosfat üretim tesisleri, enerji tesisleri, gazlaştırma yöntemi ile üretim yapılan tesisler, denizlerde yapılan kokolit ve sapropel üretimine ilişkin tesisler, entegre metalurji ve konsantre, izabe ve dore-külçe üreten zenginleştirme tesisleri ile IV. Grup madenlerle ilgili üretim tesislerinde kullanılması, maden rezervinin yeterli ve rasyonel bir şekilde işletilmesi için gerekli yatırımların yapılmış olması, projenin uygulanabilmesi

için çalışan sayısının yeterli olması, talep edilen süre ve yıllık üretim miktarına uygun görünür rezervin ruhsat sahasında mevcut olması, sahada kurulu/kurulacak altyapı, tesis, kullanılan teknoloji, makine parkı, diğer ekipmanlarının beyan edilen yıllık üretim miktarını karşılayacak yeterlikte olması ve son beş yılda gerçekleşen üretim ortalamasından az olmayacak şekilde yıllık üretim miktarı olarak projelendirilmesi ve bu üretim ortalamasının, mevcut projedeki yıllık üretim miktarının %75 ve üzerinde olması durumunda azami ruhsat süresini geçmeyecek şekilde yirmi yıl uzatılabilir.

(4) Süresi sona eren ruhsatlarda maden işletme faaliyetleri yapılamaz.

(5) Birleştirilen ruhsatlardan ilk işletme ruhsat yürürlük tarihi eski olan işletme ruhsatının ilk yürürlük tarihi itibarıyla ait olduğu Kanun dönemindeki ruhsat sürelerine ilişkin hakları dikkate alınarak, Kanunun 24 üncü maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında süresi uzatılır.

(6) Kamu kurum ve kuruluşları uhdesinde bulunan ve bölünerek veya ihale edilerek devredilen ruhsat sahaları ile ilgili olarak;

a) Ruhsat sahalarındaki rödövanı konu olan kısmını bölerek devredilecek ruhsatlarda; rödövanı sözleşmesini yaptığı gerçek veya tüzel kişiye, 79 uncu maddede belirtilen hükümler doğrultusunda devredebilir ve rödövanı adına rödövanı sözleşmesinin sona erdiği tarihi geçmeyecek şekilde ruhsat düzenlenebilir. Rödövanı süresinin bitmesi, rödövanı sözleşmesinin veya ruhsatın rödövanı süresi içerisinde herhangi bir sebeple iptal edilmesi hallerinde, ruhsat ilgili kamu kurumu adına yeniden düzenlenir.

b) Kamu kurum ve kuruluşları tarafından ihale edilerek devredilen ruhsat sahalarında ruhsat süre başlangıcı hak sahibi adına ruhsatın düzenlendiği tarih olup, düzenlendiği Kanun dönemindeki ruhsat sürelerine ilişkin hakları dikkate alınarak Kanunun 24 üncü maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında ruhsat süresi uzatılır.

c) Bölünerek veya ihale edilerek devredilen ruhsat sahaları için hak sahibi adına ruhsat düzenleme tarihi itibarıyla yürütülecek madencilik faaliyetlerine ilişkin işletme projesinin on iki ay içerisinde Genel Müdürlüğe verilmesi zorunludur. Aksi halde maden işletme faaliyetlerine izin verilmez.

ç) Bu fıkra kapsamında devredilmiş olan ruhsat sahalarında yapılacak madencilik faaliyetlerinden doğacak Kanun, İş Kanunu ile iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili idari, mali ve hukuki sorumluluklar ruhsatı devralana aittir.

Mücbir sebepler ve beklenmeyen hallerde geçici tatil

MADDE 38- (1) Sel baskını, taşkın, yangın, deprem, grizu patlaması, çökme, heyelan gibi sebeplerle veya tenörde/kalitede, jeolojik şartlarda, ülke ve dünya pazarlarındaki gelişme ve değişimler ve buna bağlı yatırımlar, ruhsat sahibinin iflasına karar verilmiş olması, özelleştirme kapsamında olan kurumlara ait ruhsat olması, ulaşım, ulaştırma altyapı durumlarında beklenmeyen değişiklikler olması, Bakanlık kararı gerektiren yatırımlar ile proje çakışması olması durumunda izin alma sürecinin uzaması veya yargı kararı gereği geçici süre ile durdurulması ve işletme faaliyetlerini engelleyen diğer toplumsal olaylar nedeniyle işletme izni düzenlenmiş ruhsat sahalarında faaliyetin geçici tatili için ruhsat sahibince gerekli belgelerle Genel Müdürlüğe müracaat edilir. Yapılan inceleme sonrası talebin uygun bulunması durumunda müracaat tarihi, geçici tatilin başlama tarihi olarak kabul edilerek geçici tatil süresi belirlenir.

(2) Geçici tatilin gerekçelerinin devam etmesi durumunda ruhsat sahibinin talebi ile geçici tatil süresi uzatılabilir.

(3) Geçici tatil süresi içinde de işletme faaliyet raporu verilir, aksi halde Kanunun 29 uncu maddesinin dördüncü fıkrası gereğince işlem tesis edilir.

(4) Geçici tatil süresinde Devlet hakkı alınır.

(5) İşletme izni düzenlenmiş ruhsatlarda, Kanunun 7 nci maddesi gereğince alınması zorunlu olan izinlerin alınamaması gerekçe gösterilerek yapılan geçici tatil talepleri, izin alınamamasına ilişkin bilgi ve belgelerin ibraz edilmesi kaydıyla en fazla üç kez kabul edilebilir.

(6) Ruhsat sahasının bir kısmında mücbir sebep veya beklenmeyen hal var ise mücbir sebep veya beklenmeyen hali geçerli olan alan dışında üretim yapılabilecek işletme izinli alan olup olmadığı kontrol edilerek geçici tatil talebi değerlendirilir. İşletme izin sınırları içinde üretim

yapılabilecek alternatif alanın olması halinde geçici tatil talebi reddedilir.

(7) Geçici tatil talebi ile ilgili olarak; aktif edilmiş kayıtlı elektronik posta adresinin (KEP) veya UETS adresinin bulunması, ruhsat harcı, ruhsat bedeli, çevre ile uyum teminatı ve Devlet hakkı borcunun olmaması, işletme izni olan işletme ruhsatlarında daimî nezaretçi atamasının yapılmış olması, yetkilendirilmiş tüzel kişi sözleşmesinin bulunması ve mevzuatın ilgili hükümleri kapsamında ibraz edilmesi gereken belgelerin tamamının eksiksiz bir şekilde ibraz edilmesi şartıyla değerlendirilmeye alınır, aksi takdirde talep reddedilir.

Ruhsat sahalarında birleştirme ve/veya küçültme ve zaruri üretim işlemleri

MADDE 39- (1) İşletme ruhsat taban bedeli, aktif edilmiş kayıtlı elektronik posta adresinin (KEP) veya UETS adresinin bulunması, ruhsat harcı, ruhsat bedeli, çevre ile uyum teminatı ve Devlet hakkı borcu olmaması, daimî nezaretçi atamasının yapılmış olması, yetkilendirilmiş tüzel kişi sözleşmesinin bulunması ve mevzuatın ilgili hükümleri kapsamında ibraz edilmesi gereken belgelerin tamamının eksiksiz bir şekilde ibraz edilmesi şartları sağlanarak, birleştirme projesi ile müracaatta bulunulması halinde; aynı kenarda en az iki noktası ortak, ruhsat sahibine ait işletme izni ve aynı grupta olması şartıyla düzenlenme tarihi daha eski olan ruhsatta birleştirilebilir.

(2) II. Grubun farklı bentlerindeki ruhsatlar birbirleri ile birleştirilemez.

(3) Kamu kurum ve kuruluşlarının ruhsatları hangi aşamada olursa olsun birleştirilebilir.

(4) Birleştirme sonucunda ortaya çıkan alan, Kanunda belirtilen alan sınırlamasını geçemez.

(5) Ruhsatlar aşağıda belirtilen durumlarda birleştirilebilir, bu kapsamda yapılan ruhsat birleştirme taleplerinde yeni işletme projesi verilmesi zorunludur:

a) İşletme izni düzenlenmiş işletme ruhsatı safhasında; görünür maden rezervinin mücavir ruhsat alanlarında bir bütünlük teşkil etmesi, ortak işletme yapılmasının zorunlu veya üretimin entegre tesisi beslemeye yönelik olması hâlinde Kanunda belirtilen alan sınırlaması aranmadan birleştirme yapılabilir.

b) İşletme izni düzenlenmiş işletme ruhsat alanında uygun ve yeterli yer bulunamaması hâlinde zorunlu tesis ve altyapı tesisleri için bitişik alandaki ruhsat sahası ile safhasına bakılmaksızın ve Kanunda belirtilen alan sınırlaması aranmaksızın birleştirme yapılarak işletme ruhsatı düzenlenir.

(6) I. ve II. Grup ruhsatlar, birleştirme sonucunda alan sınırlamasını geçemez.

(7) Birleştirme sonunda yeni ruhsatın süresi, birleştirilen ruhsatlardan süresi en az kalanın süresi kadardır. Ancak beşinci fıkranın (b) bendi kapsamında arama ile işletme ruhsatlı sahaların birleştirmesinde düzenlenecek yeni ruhsatın süresi işletme ruhsatının süresi kadardır.

(8) Ruhsat sahalarının birleştirilmesi halinde, ruhsatlardan biri üzerindeki haciz, ipotek, rehin, ihtiyati tedbir gibi hukuki kısıtlamalar ve maddi yükümlülükler ile Kanun hükümlerine göre uygulanmış cezalar ve haklar düzenlenen yeni ruhsat üzerinde devam eder. Ayrıca, birleştirilen ruhsatların siciline bilgi amaçlı olarak kaydedilmiş rödövens sözleşmeleri birleşen ruhsatın siciline bilgi amaçlı şerh edilir.

(9) Birleştirme talep edilen ruhsatlarla ilgili olarak yılın son gününe kadar birleştirme gerçekleştirilmemiş ise birleştirilmiş yeni ruhsatın sicile kaydı yapılmıncaya kadar mevcut ruhsatların ruhsat bedeli, Devlet hakkı ve diğer yükümlülükleri devam eder.

(10) Birleştirme talep edilen her bir ruhsat ve işletme izni için ayrı ayrı birleştirilinceye kadar olan ara dönemdeki faaliyetlere ilişkin işletme faaliyet raporlarının verilmesi ve bu dönem için tahakkuk eden Devlet haklarının kanuni süresi içerisinde yatırılması gerekir.

(11) Ruhsat küçültme talepleri; aktif edilmiş kayıtlı elektronik posta adresinin (KEP) veya UETS adresi bulunması, ruhsat harcı, ruhsat bedeli, çevre ile uyum teminatı ve Devlet hakkı borcu olmaması, işletme izni olan işletme ruhsatlarında daimî nezaretçi atamasının yapılmış olması, yetkilendirilmiş tüzel kişi sözleşmesinin bulunması ve mevzuatın ilgili hükümleri kapsamında ibraz edilmesi gereken belgelerin tamamının eksiksiz bir şekilde ibraz edilmesi şartıyla değerlendirilmeye alınır. Aksi takdirde talep reddedilir.

(12) Küçültme talepli ruhsatlar için küçültülmüş yeni ruhsatın sicile kaydı yapılmıncaya

kadar mevcut ruhsatların ruhsat bedeli ve diğer yükümlülükleri devam eder.

(13) Kanununun 16 ncı maddesinin on birinci fıkrası gereğince yapılan zaruri üretim izni talepleri; işletme ruhsat taban bedelinin Genel Müdürlüğün bütçesine gelir kaydedilmek üzere Genel Müdürlüğün muhasebe birimi hesabına yatırılması, aktif edilmiş kayıtlı elektronik posta adresinin (KEP) veya UETS adresinin bulunması, ruhsat harcı, ruhsat bedeli, çevre ile uyum teminatı ve son ödeme tarihi geçmiş Devlet hakkı borcu olmaması, işletme izni olan işletme ruhsatlarında daimî nezaretçi atamasının yapılmış olması, yetkilendirilmiş tüzel kişi sözleşmesinin bulunması ve ruhsata konu madenin yıllık üretiminin zaruri neticesi olarak üretilecek diğer grup madene ilişkin proje ile müracaat edilmesi şartıyla değerlendirmeye alınır. Aksi takdirde bu fıkra kapsamındaki müracaatlar ruhsat taban bedelleri iade edilmeksizin reddedilir.

(14) On birinci fıkradaki şartların sağlanması durumunda;

a) Ruhsata konu madenin yıllık üretiminin zaruri neticesi olarak üretilecek diğer grup madene ilişkin projede; talep edilen alanda ekonomik olarak işletilmesine esas kâra geçiş için azami yapılacak ruhsata konu madenin üretim miktarı, düzenlenecek izin süresince ruhsata konu madenin ve buna bağlı zaruri üretimi yapılacak diğer grup madenin üretileceği alan koordinatları, bu alanın jeolojik istifi ve kesitleri, yapılacak ruhsata konu madenin birim ve toplam üretime karşılık üretilecek diğer grup madenin birim ve toplam üretim miktarları ve oranları ve bunlara bağlı üretim termin planının verilmesi zorunludur.

b) Söz konusu projenin mahallinde tetkik edilmesine müteakip uygun bulunması durumunda Kanununun 16 ncı maddesinin on birinci fıkrası kapsamında Ek-30'da yer alan zaruri üretim izin belgesi düzenlenir.

c) Zaruri üretim izin belgesi ruhsat süresi sonuna kadar düzenlenir.

ç) İşletme projesinde belirtilen termin plânına göre belirtilen süre içinde ruhsata konu madenin ekonomik olarak işletilmemesi halinde, üretilmiş olan diğer grup madenlerin satış bedelinin iki katı tutarında idari para cezası alınarak bu madenlerin üretimi için verilmiş izin iptal edilir.

d) Zaruri üretim izni verilen alan dışında üretilmiş olan diğer grup madenlerin satış bedelinin iki katı tutarında idari para cezası uygulanarak bu madenlerin üretimi için verilmiş izin iptal edilir.

e) Zaruri üretim izin belgesi düzenlenen ruhsatlarda üretim veya satış yapılması durumunda; değerlendirilen diğer grup maden için de işletme faaliyet raporu verilmesi gerekir. Aksi durumda Kanununun 29 uncu maddesinin dördüncü fıkrası gereği işlem tesis edilir. Tahakkuk eden Devlet hakkının yatırılması zorunludur.

(15) V. Grup maden ruhsatlarına ilişkin olarak Kanununun 16 ncı maddesinin on birinci fıkrası kapsamında zaruri üretim ve/veya pasa değerlendirme izni verilmez.

(16) Kanununun 16 ncı maddesi kapsamında Ek-30'a uygun olarak zaruri üretim izin belgesi düzenlenen madenlere ayrıca pasa değerlendirme izni verilmez.

Pasa, bakiye, atık/artık ve cürufların muhafazası ve değerlendirilmesi

MADDE 40- (1) Madencilik ve müteakip safhalarındaki faaliyetler sırasında; cevher, metal veya ekonomik değer ihtiva eden, günün şartlarında teknik veya ekonomik değerlendirmesi mümkün olmayan pasa, atık/artık, zenginleştirme bakiye yığını ve cüruflar, çevre kirliliği açısından mahzur teşkil etmiyorsa geçirildikleri son işlemde çıktıkları şekliyle ayrı ayrı muhafaza edilir. Bu pasa, bakiye, atık/artık ve cürufların miktarları, fizikî özellikleri, usulüne göre alınmış numunelerin analiz raporları ve döküm alanları, faaliyet raporları, plân ve haritalarda gösterilir. Bu hususa aykırı hareket edenlere işletme ruhsat taban bedeli tutarında idari para cezası verilir.

(2) Yürürlükteki ruhsat sahalarında yapılan faaliyetler sonucunda ortaya çıkan pasa, bakiye, atık/artık ve cürufların ruhsat sahibi tarafından değerlendirilebilmesi için yetkilendirilmiş tüzel kişi tarafından teknik rapor hazırlanarak, sahanın son durumunu ve pasa, bakiye, atık/artık ve cürufların bulunduğu alanları gösteren uygun ölçekli halihazır harita ile birlikte ruhsat sahibi tarafından Genel Müdürlüğe başvurulması gereklidir. Yapılan başvuruya istinaden Genel

Müdürlükçe sahanın mahallinde tetkik ettirilmesinden sonra söz konusu pasa, bakiye, atık/artık ve cürufların değerlendirilmesine izin verilebilir ve Ek-27'de yer alan pasa değerlendirme izni düzenlenebilir.

(3) Yürürlükteki ruhsat sahalarında, birinci fıkraya göre bekletilen cevher, metal veya ekonomik değer ihtiva eden, günün şartlarında teknik veya ekonomik olarak değerlendirilmesi mümkün olmayan pasa, bakiye, atık/artık ve cürufların ruhsat sahibince değerlendirilememesi, ruhsat sahibinin muvafakatının olması ve ruhsat sahibi dışında başka şahıs/şirketlerce değerlendirme taleplerinin olması halinde, bu stoklar valilik tarafından ihale edilerek satılır. Satıştan sağlanan gelir büyükşehir olan illerde ilgili muhasebe birimi hesabına, diğer illerde il özel idaresine aktarılır.

(4) Arama veya işletme ruhsatının herhangi bir sebeple sona ermesi halinde, sahadan üretilmiş madenlerin, pasa, bakiye, atık/artık ve cürufların, ruhsat sahibince nakledilmesi için mücbir sebepler ve beklenmeyen haller dışında altı ay süre verilir. Bu süre içerisinde nakledilmeyen ve ekonomik değeri olan madenler valilik tarafından ihale edilerek satılır. Satıştan sağlanan gelir büyükşehir olan illerde ilgili muhasebe birimi hesabına, diğer illerde il özel idaresine aktarılır. Satışın gerçekleştirilememesi veya bu alanın Genel Müdürlükçe ruhsatlandırılması halinde bu madenler, pasa, bakiye, atık/artık ve cüruflar, ruhsatın hukukuna tabi olur. Ekonomik değeri olmayan maddeler için Kanunun 32 nci maddesi hükümleri uygulanır.

(5) Günün şartlarında teknik veya ekonomik olarak değerlendirilmesi mümkün olmayan pasa, bakiye, atık/artık ve cürufların ruhsat sahibince değerlendirilememesi veya bunların ruhsat sahibince değerlendirilmesine yönelik projesinin olmaması ve ruhsat sahibi dışında kamu kurum ve kuruluşunca bir proje kapsamında değerlendirilmesinin istenilmesi durumunda, Ek-16'da yer alan yapı hammaddesi talep projesi ile Genel Müdürlüğe müracaat edilir. Bu projenin uygun bulunması kaydıyla bu alandaki pasa, bakiye, atık/artık ve cürufların değerlendirilmesi için izin verilebilir. Bu izin çerçevesinde yapılacak sevkiyatlar için Genel Müdürlükten sevki fişi alınır.

(6) Ruhsat hukuku devam eden mevcut ruhsat sahalarında, bu ruhsat hukukundan önce oluşan pasa, bakiye, atık/artık ve cürufların, ruhsat hukukundan önce valilik tarafından ihale edilmesi durumunda, ihaleyi alan tarafından yapılacak faaliyetlerin can ve mal güvenliği ile çevresel tedbirlerin alınarak yapılması, ayrıca bu faaliyetlerin mevcut ruhsat sahibinin faaliyetlerine engel olmayacak şekilde yürütülmesi valilikçe sağlanır.

(7) IV. Grup (ç) bendi kapsamındaki maden tesislerinin atıkları, salım ve deşarjları; radyoaktif atık yönetimi ile çalışanların, halkın, çevrenin ve gelecek nesillerin iyonlaştırıcı radyasyonun olası etkilerinden korunması çerçevesinde Nükleer Düzenleme Kurumunun da yetkilendirmesine tabidir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Harita ve Çizimler

Harita ve çizimler

MADDE 41- (1) Genel Müdürlükçe kullanılan koordinat sistemi, UTM Projeksiyon ED-50 Datum 6 Derecelik sistemdir. Genel Müdürlük gerekli gördüğü taktirde başka bir projeksiyon ve datum sistemine geçebilir.

İmalat haritaları

MADDE 42- (1) İmalat haritalarına ilişkin teknik detaylar ve harita standartları ilgili mevzuat dikkate alınarak Genel Müdürlük tarafından belirlenir ve duyurulur. Üretim yapılmayan yıllar için imalat haritası verilmez.

(2) İmalat haritası; haritayı hazırlayan harita personeli, YTK ve ruhsat sahibi tarafından imzalanır.

(3) Genel Müdürlüğe verilen imalat haritalarının, yayımlanan harita standartlarına uygun olmaması halinde Kanunun 10 uncu maddesinin dördüncü fıkrasına göre hata ve noksanlık kabul edilerek işlem tesis edilir.

(4) Üretim beyan edilmesine karşın geçmiş yıllardaki imalat haritalarının aynısının

verilmesi veya imalat haritası özelliği göstermeyen haritanın ya da başka sahalara ait imalat haritasının verilmesi durumlarında imalat haritası verilmemiş kabul edilir.

Kesitler

MADDE 43- (1) İmalat haritalarında; üretim yapılan yıla ait çalışma alanında, birbirine mümkün olduğunca dik şekilde ve cevherleşmenin boyutlarını da yansıtabilecek nitelikte en az iki kesit bulunur.

ONUNCU BÖLÜM

Maden Sevkiyatı ve Sevk Fişi

Maden sevkiyatı

MADDE 44- (1) Ruhsat sahasında açılan ocaktan doğrudan satışlarda, ruhsat dışındaki stok alanları, kırma-eleme tesisi veya zenginleştirme tesislerine kadar yapılan sevkiyatlarda Genel Müdürlükten alınan sevk fişinin kullanılması zorunludur. Ruhsat alanı içinde veya bitişiğindeki stok alanlarına yapılan sevkiyatlarda ayrıca sevk fişi düzenlenmez. Ancak, Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğüne ait ruhsatlarda rödövanşçıların rödövansa konu alan dışına yaptıkları sevkiyatlarda da sevk fişi düzenlenir.

(2) Doğrudan satışlarda, sevkiyat güzergâhı üzerinde kantar olması halinde sevk fişine kantar fişinin eklenmesi gerekir.

(3) Stok alanından satışlarda veya birinci fıkrada belirtilen tesislerde işleme tabi tutulduktan sonra yapılan sevkiyatlarda ise 213 sayılı Kanuna göre düzenlenmiş sevk irsaliyesinin kullanılması gereklidir.

(4) Sevk fişi, ruhsat sahibi veya hammadde üretim izin sahibine verilir. Ancak, ruhsat sahasında rödövanşçı veya hammadde üretim izin sahasında faaliyeti gerçekleştirenin bulunması halinde ise sevk fişi, müştereken veya münferiden talep edilmesi üzerine ilgililere verilebilir.

(5) Sevk fişi, 213 sayılı Kanununun 240 ıncı maddesinde yer alan taşıma irsaliyesindeki bilgileri taşır ve mezkûr Kanununun 230 uncu maddesinde yer alan sevk irsaliyesi niteliğinde olup sevk irsaliyesi yerine geçer.

(6) Genel Müdürlük, mülki idare amirlikleri, il özel idareleri, yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıkları veya ilgili kamu kurum ve kuruluşları, ruhsat sahasında açılan ocaktan doğrudan satışlarda, kırma eleme tesisi veya zenginleştirme tesislerine, stok alanlarına kadar yapılan sevkiyatlarda maden sevkiyatının Genel Müdürlüğe ait sevk fişi ile yapıp yapılmadığını takip ederek ve denetleyerek Kanunun ilgili hükümlerine göre işlem yapar.

(7) Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Anlaşma ve 1/6/1985 tarihli ve 18771 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Uluslararası Demiryolu Taşımalarına İlişkin Sözleşmenin (COTIF) C ana eki olan Tehlikeli Eşyanın Demiryolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Yönetmelik (RID) kapsamında tehlikeli madde olarak sınıflandırılan madenlerin, kamuya açık kara yoluyla ve ulusal demir yolu altyapı ağı ile yapılacak taşımalarında ilgili mevzuat hükümlerine uyulması zorunludur.

Numune amaçlı sevkiyat

MADDE 45- (1) Arama faaliyetlerinin zaruri neticesi olarak ortaya çıkartılan madenin, teknolojik araştırma, geliştirme, pilot çalışmalar ve pazar araştırmaları yapmak üzere, sevkine gerekçesini ve miktarını içeren, Ek-22’de yer alan arama faaliyet raporu ile birlikte müracaat eden ruhsat sahibine, radyoaktif maddelerin taşınmasına ilişkin mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla Genel Müdürlükçe IV. Grup madenlerde en fazla 50 ton tüvenan madenin, II. Grup (b) bendi madenlerde ise en fazla 10 m³ madenin sevkine izin verilebilir. Sevkine izin verilecek madenin miktarı, talebin niteliğine göre Genel Müdürlükçe arttırılabilir.

Sevk fişi kullanımı

MADDE 46- (1) 44 üncü maddenin birinci fıkrasında belirtilen hükümler saklı kalmak kaydıyla ruhsat sahasından üretilen tüvenan madenin, kara yoluna çıkmadan ruhsat sahası içinde ya da mücavirindeki stok alanına veya tesise sevkiyatında, ocak-tesis mesafesi, nakil güzergahının durumu dikkate alınarak;

a) Sevkiyatın, ocaktan taşıma araçları ve takiben konveyör ile yapılması halinde, her

vardiya sonunda, otomatik kantar/ölçme sistemi ile ölçülen maden miktarı için bir adet sevk fişi kesilmesi yeterlidir.

b) Sevkiyatın, ocaktan doğrudan konveyör sistemi ile yapılması halinde, her vardiya sonunda otomatik kantar sistemi ile ölçülen maden miktarı için bir adet sevk fişi kesilmesi yeterlidir.

c) Sevkiyatın, ocaktan taşıma araçları ile yapılması durumunda, ağırlık/hacim belirlenerek yirmi dört saat zarfında ölçülen maden miktarı için bir adet sevk fişi kesilmesi yeterlidir.

(2) Otomatik kantar sistemlerinin kullanıldığı işletmelerde, Genel Müdürlük tarafından talep edildiğinde, ölçüm kontrol belgesinin ibraz edilmesi zorunludur.

(3) Boru hattı ile sevk edilen madenlerin, yirmi dört saat zarfında, boru hattında bulunan ölçüm cihazında ölçülen miktarı için bir adet sevk fişi kesilmesi yeterlidir.

(4) Altın, gümüş ve platin gibi kıymetli metallerin elde edilmesi için zenginleştirilecek tüvenan cevherlerin, entegre ve/veya zenginleştirme tesislerine sevkiyatında yukarıdaki esaslar uygulanır. Bu tesislerden elde edilen ürünlerin yurt içindeki rafinerilere kadar olan sevkiyatında da sevk fişi kullanılır.

(5) Farklı taşıma durumlarında sevk fişlerinin kullanılması ile ilgili usul ve esaslar Genel Müdürlükçe belirlenir.

Madenin nakliyesi esnasında sevk fişinin olmaması

MADDE 47- (1) Madenin nakliyesi esnasında sevk fişi olmaksızın maden sevk edildiğinin, mülkî idare amirlikleri, il özel idareleri, yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıkları veya ilgili kamu kurum ve kuruluşu tarafından bir tutanak ile tespit edilmesi halinde, ilgili mülki idare amiri tarafından sevk edilen madene el konulur. Bu tutanakta, üretimin yapıldığı yer, taşımada kullanılan araç plakası, aracı kullanan kişi, sevk edilen madenin cinsi ve tartılması mümkün ise miktarı veya tartılması mümkün değilse yaklaşık miktarı gibi bilgiler yer alır. Sevk fişi olmaksızın sevk edilen maden miktarı için ödenmesi gereken Devlet hakkına ilaveten söz konusu madenin ocak başı satış bedelinin beş katı tutarında idari para cezası verilir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen ihlalinin tekrarı halinde sevk fişi olmaksızın sevk edilen maden miktarı için ödenmesi gereken Devlet hakkına ilaveten sevk edilen madenin ocak başı satış bedelinin on katı tutarında idari para cezası uygulanır.

(3) Bu madde gereği idari para cezasının, mülkî idare amirlikleri, il özel idareleri, yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıkları veya ilgili kamu kurum ve kuruluşu tarafından düzenlenmesi halinde takip ve tahsili ilgili kurum ve kuruluşlarınca yürütülür. İlgili kurum ve kuruluşlar tarafından idari para cezasının bildirimine müteakip Genel Müdürlükçe Devlet hakkının tahakkuk, tahsil ve takibi yapılır.

(4) Genel Müdürlükten alınmış sevk fişleri, alındığı saha için kullanılır. Aksi takdirde sevk fişlerinin ait olduğu ve kullanıldığı ruhsat sahalarına Kanununun 10 uncu maddesinin yedinci ve sekizinci fıkraları gereği ayrı ayrı idari para cezası uygulanır.

Üretimin, sevkiyatın veya satışın bildirilmemesi

MADDE 48- (1) Maden sahalarında yapılan denetim ve inceleme sonucunda, yaptığı üretim ve sevkiyatı sevk fişi ile kayıt altına almadığı veya bildirmediği tespit edilen ruhsat sahiplerine, ödenmesi gereken Devlet hakkına ilaveten bildirilmeyen miktar için hesaplanacak Devlet hakkının beş katı tutarında idari para cezası verilir.

(2) Birinci fıkranın ihlalinin her tekrarı halinde bildirilmeyen miktar için madenin ocak başı satış bedelinin on katı tutarında idari para cezası uygulanır.

(3) Aynı ruhsat sahibine ait mücavir sahalarda yapılan üretilere ilişkin toplam beyanlarda Devlet hakkı kaybı söz konusu olmadığı tespit edilirse birinci fıkra kapsamında idari para cezası uygulanmaz.

Ruhsatsız üretim

MADDE 49- (1) Ruhsatı olmadan veya başkasına ait ruhsat alanı içerisinde üretim yapıldığının tespiti hâlinde faaliyetler durdurularak üretilen madene mülki idare tarafından el konulur. Bu fiili işleyenlere, ödenmesi gereken Devlet hakkına ilaveten bu fıkra kapsamında üretilmiş olup el konulan ve/veya el konulma imkânı ortadan kalkmış olan tüm madenin ocak

başı satış bedelinin beş katı tutarında idari para cezası uygulanır. Üretim hakkı olmayan madenin üretiminin yapıldığının tespiti hâlinde faaliyetler durdurularak üretilen madene mülki idare amirliklerince el konulur. Bu fiili işleyen kişilere, ödenmesi gereken Devlet hakkına ilaveten bu fıkra kapsamında üretilmiş olup el konulan ve/veya el konulma imkânı ortadan kalkmış olan tüm madenin, ocak başı satış bedelinin beş katı tutarında idari para cezası uygulanır. El konulan madenler, mülki idare amirliklerince satılarak bedeli büyükşehir belediyesi olan illerde yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı, diğer illerde il özel idaresi hesabına aktarılır. Bu fıkranın ihlalinin tekrarı hâlinde madenin ocak başı satış bedelinin on katı tutarında idari para cezası uygulanır.

(2) Aynı ve/veya farklı gruplarda üretimin zaruri neticesi sonucunda üretilen diğer madenler için izin alınmadan sevkiyatın yapılması durumunda birinci fıkra hükümleri uygulanır.

(3) Ruhsatlı, ancak işletme izni olmadan aynı grupta üretim yapıldığının tespiti hâlinde, faaliyetler durdurularak üretilen madene el konulur. Bu fiili işleyen kişilere, ödenmesi gereken Devlet hakkına ilaveten bu fıkra kapsamında üretilmiş olup el konulan ve/veya el konulma imkânı ortadan kalkmış olan tüm madenin, ocak başı satış bedelinin beş katı tutarında idari para cezası uygulanır. El konulan madenler, mülki idare amirliklerince satılarak bedeli büyükşehir belediyesi olan illerde yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı, diğer illerde il özel idaresi hesabına aktarılır. Bu fıkranın ihlalinin tekrarı hâlinde madenin ocak başı satış bedelinin on katı tutarında idari para cezası uygulanır.

(4) Arama ruhsat döneminde arama faaliyetleri yapılırken zorunlu olarak maden çıkarılması veya numune alınması dışında izinsiz üretim ve/veya satış yapılması haksız yere hak iktisabı sayılır ve bunlar hakkında Kanunun 10 uncu maddesinin yedinci ve sekizinci fıkraları kapsamında işlem tesis edilir.

Sevk işlerinin iptal ve iadesi

MADDE 50- (1) Ruhsatın iptali veya terk edilmesi durumunda ruhsat için alınan sevk işleri iptal edilir ve sevk işleri için ödenmiş bedeller iade edilmez.

(2) Terk edilen veya iptal edilen ruhsatlara ait fiziki sevk işlerinin ruhsatın iptal tarihinden itibaren iki ay içerisinde Genel Müdürlüğe iade edilmesi zorunludur. Aksi takdirde ruhsat sahibine Kanunun 10 uncu maddesinin dördüncü fıkrası gereğince işlem tesis edilir.

Sevk işlerinin muhafazası

MADDE 51- (1) Kullanılmış sevk işlerinin kullanılan tarihten itibaren beş yıl süre ile muhafazası zorunludur. Sevk işlerinin kaybedilmesi veya ruhsat sahasında yapılan inceleme ve denetimlerde heyete ibraz edilmemesi halinde, Kanunun 11 nci maddesinin üçüncü fıkrası gereği idari para cezası uygulanır.

(2) Sevk işi veya diğer mali belgelerin herhangi bir nedenle kaybedilmesi veya işyerinde yangın, hırsızlık, sel ve taşkın gibi olayların fiilen yaşanması ve bu olaylara istinaden resmi kurumlarca tutulan olay yeri tutanakları ve gazete ilanının bir yazıyla Genel Müdürlüğe bildirilmesi zorunludur. Aksi takdirde ruhsat sahibine Kanunun 11 inci maddesinin üçüncü fıkrası gereği idari para cezası uygulanır.

Ruhsata dayalı olmayan üretim

MADDE 52- (1) Köylerde yaşayanlar ev, avlu, tarla sınırları, yol ve köyün ortak olarak kullandığı ibadethane, yol, okul, mezarlık, çeşme ve köy odası yapılması gibi ticarî amaç taşımayan ve köylülerin kendi zorunlu ihtiyaçlarını karşılamak üzere yapı hammaddesinin sınırları içerisinde bulunduğu köy muhtarının yazılı izni ile üretilerek sevk edilen yapı hammaddeleri için Kanunun 12 nci maddesi hükümleri uygulanmaz. Ruhsat bedeli ve Devlet hakkı alınmaz. Özel mülkiyete tabi alanlarda mülk sahibinin izni olmadan bu üretim yapılamaz.

(2) Talep sahipleri taleplerini köy muhtarlığına bir dilekçe ile iletir. Köy muhtarı, verilen izni ilgili mülki idare amirliğine bildirmek zorundadır. Bu şekilde verilen izinle üretilerek sevk edilen yapı hammaddeleri için ruhsat bedeli ve Devlet hakkı alınmaz.

(3) Üretilmesine izin verilen yapı hammaddelerin amacı dışında kullanılması veya ticarete konu edilmesi halinde üretilmiş olup el konulan ve/veya el konulma imkânı ortadan kalkmış olan tüm madenin, ocak başı satış bedelinin beş katı tutarında idari para cezası uygulanır ve

üretim faaliyetleri durdurulur. El konulan madenler, mülki idare amirliklerince satılarak bedeli büyükşehir olan illerde ilgili muhasebe birimi hesabına, diğer illerde ise il özel idaresi hesabına aktarılır.

(4) Bu madde kapsamında yapılacak üretimin ruhsatlı alanlarda, maden işletmeciliğine engel olmayacak, çevre ve insan sağlığına zarar vermeyecek şekilde faaliyet alanının dışında yapılması zorunludur.

(5) Madencilik faaliyetine yönelik olmayan yol, demir yolu, hava limanı, liman, tünel, toplu konut yapılacak alanlar, kanal, baraj, gölet gibi yapıların gerçekleştirilmesi ile yapı ve inşaat alanı için kazı faaliyetlerinin yapılması esnasında zorunlu olarak çıkarılan malzemenin hafriyat malzemesi niteliğinde olması halinde, faaliyet sahibi tarafından 18/3/2004 tarihli ve 25406 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği kapsamında değerlendirilebilir. Ancak proje faaliyetinin ruhsatlı bir alanda gerçekleşmesi, faaliyet esnasında ortaya çıkan malzemenin, yapı ve inşaat malzemesi (I. Grup (b) bendi ve II. Grup (a) bendi) dışında, ruhsata konu maden grubunda olduğunun tespiti halinde, ortaya çıkarılan maden, ruhsat sahibinin talebi halinde Devlet hakkının ödenmesi kaydıyla ruhsat sahibine bırakılır. Ruhsat sahibinin talepte bulunmaması halinde ise ruhsata konu bu maden, kaynak kaybına sebebiyet verilmemesi için proje sahibi tarafından büyükşehir olan illerde yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığına diğer illerde ise il özel idaresine devredilir.

(6) Ruhsatsız alanlarda gerçekleştirilen faaliyetler sonucu ortaya çıkarılan madenler büyükşehir olan illerde yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığına diğer illerde ise il özel idaresine devredilir.

(7) Yol, demir yolu, hava limanı, liman, kanal, tünel, toplu konut ve benzeri inşaat çalışmaları ile baraj ve göletlerin su rezervuar alanlarından zorunlu olarak çıkarılan yapı ve inşaat malzemesi veya hafriyat malzemesinin, bu projeler kapsamında değerlendirilmesi ve ticarete konu edilmemesi kaydıyla ruhsat veya hammadde üretim izni alınması gerekmeksizin kullanılabilir. Ancak söz konusu yapı ve inşaat çalışmalarından arta kalan yapı ve inşaat malzemesi miktarı belirtilerek büyükşehir olan illerde yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığına diğer illerde ise il özel idaresine devredilir. Söz konusu yapı ve inşaat çalışmalarından arta kalan yapı ve inşaat malzemesinin bu fıkrada belirtildiği şekilde devredilmemesi halinde Kanunun 12 nci maddesinin beşinci fıkrası gereğince işlem tesis edilir. Yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı veya il özel idaresince malzemenin devir alınmaması halinde valilikçe uygun bulunan alana dökülebilir veya kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılan başka bir proje kapsamında değerlendirilmesine valilik tarafından izin verilebilir.

ON BİRİNCİ BÖLÜM

Kamu Kurum ve Kuruluşlarının veya Yap-İşlet-Devret Modeli ile Yapılan Kamu Yatırımlarının Hammadde İhtiyaçlarının Karşılanması

Müracaat

MADDE 53- (1) Yol, köprü, baraj, gölet, liman, enerji santrali gibi projelerin inşasında kullanılacak yapı ve inşaat hammaddelerinin üretimi için izin almak üzere kamu kurum ve kuruluşlarınca veya 8/6/1994 tarihli ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanun kapsamında yap-işlet-devret modeli ile yapılan kamu yatırımları için görevli şirketçe Ek-24'te yer alan örneğe uygun olarak yapı hammaddesi talep projesi hazırlanır. Talep yazısına eklenen bu proje ile Genel Müdürlüğe müracaat edilir.

(2) 3996 sayılı Kanun kapsamında yap-işlet-devret modeli ile yapılan ve ihale sözleşmelerinde hammadde temin sorumluluğu görevli şirket yükümlülüğüne bırakılmış olan yol, köprü, baraj, gölet, liman, enerji santrali gibi projelerin inşasında kullanılacak yapı ve inşaat hammaddelerinin üretimi için izin almak üzere;

a) Görevli şirkete ait güncel şirket ana sözleşmesini, yönetim kurulunu ve şirketin ortaklarının pay oranlarını içeren ticaret sicil müdürlüğünden onaylı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi örneği,

- b) Şirketin bağlı olduğu vergi dairesi, ili ve vergi numarasını gösterir belge,
c) Şirkete ait sicil tasdiknamesi,
ç) 3996 sayılı Kanun kapsamında yap-işlet-devret modeli ile yapılan kamu yatırımları için, ihale sözleşmelerinde hammadde temin sorumluluğunun bırakıldığı görevli şirketin unvanı, proje süresi, proje için ihtiyaç duyulan toplam miktar bilgilerini de içeren ilgili kamu kurum ve kuruluşundan alınacak yazı,
d) Aynı grupta bulunan işletme ruhsatlarından alınan ruhsat bedelinin %30'unun, Genel Müdürlüğün belirlediği banka hesabına çevre ile uyum bedelinin yatırıldığına dair belge,
e) Aktif edilmiş kayıtlı elektronik posta adresini (KEP) veya UETS adresini gösterir belge,
f) Ek-16'da yer alan örneğe uygun olarak hazırlanmış yapı hammaddesi talep projesi ve ekinde;

- 1) Uygun ölçekli hâlihazır harita,
- 2) Uygun ölçekli topoğrafik harita üzerine işlenmiş jeoloji haritası ve jeolojik kesitler,
- 3) Sahada açılmış ocak varsa, talep edilen izin alanının da gösterildiği imalat haritası,
- 4) Yıllara göre üretim ve hazırlık programlarını gösterir termin planı,
- 5) Mevcut ve yapılması planlanan bina, tesis, kantar, silo, trafo, yol gibi yapıları gösteren vaziyet planı,
- 6) İşletme esnasında ve/veya sonrası üretim faaliyetinin gerçekleştirildiği alanın çevre ile uyumlu hale getirileceğine ilişkin çevre ile uyum plan çizimi ve kesitleri, görevli şirket tarafından Genel Müdürlüğe verilir.

(3) Bu madde kapsamında yapılan müracaatlarda ruhsat taban bedeli ile işletme ruhsat bedelinin %70'i alınmaz. Ancak ruhsat bedelinin %30'u tutarında çevre ile uyum bedeli alınır.

(4) Hammadde üretim izni talep edilen alanın 20 km yakınında Genel Müdürlükçe tespit edilen pasa, artık ve atık olması halinde bunlar projede kullanılır. Talep sahibi tarafından söz konusu pasa, artık ve atığın projede kullanılması için fiziksel ve kimyasal özelliklerinin uygun olmadığına talep eden kurum dışında bir uzman kuruluş raporu ile belgelendirilmesi halinde, hammadde üretim izni talep edilebilir. Kamu kurum ve kuruluşları bünyesindeki akredite olmuş laboratuvar raporları da uzman kuruluş raporu olarak kabul edilir.

Talebin değerlendirilmesi

MADDE 54- (1) Hammadde üretim izni talep edilen alanda ruhsatlı saha bulunması halinde, yapılacak hammadde üretiminin madencilik faaliyetlerine engel olup olmayacağı ve kaynak kaybına yol açıp açmayacağı göz önünde bulundurularak mahallinde tetkik yapılır. Hammadde talep sahibi ile ruhsat var ise ruhsat sahibine sahada Genel Müdürlükçe yapılacak tetkikin tarihi bildirilerek tetkik tarihinde saha mahallinde bulunmaları istenir. İlgililerin, heyetin mahallinde yapacağı tetkike katılmamaları durumunda tetkik resen yapılabilir.

(2) Kamu kurum ve kuruluşlarının altı aydan az süreli ve toplam bin tondan az olan miktarlardaki hammadde talepleri, talep edilen alanda yürüyen ruhsat hakları yok ise mahallinde tetkik yapılmadan da karşılanabilir. **(Danıştay Sekizinci Dairesinin 19/2/2025 tarihli ve E.:2023/923, K.:2025/1153 sayılı kararı ile iptal cümle: Bu kapsam dahilinde yürütülen faaliyetler için daimî nezaretçi atanması zorunluluğu yoktur.)** Ancak teknik ve emniyet yönünden meydana gelecek tüm olaylarda sorumluluk izin sahibi kamu kurum ve kuruluşuna aittir.

Hammadde üretimi için talep edilen alanın tetkiki

MADDE 55- (1) Hammadde üretim izni talep edilen ruhsatlı alanlarda inceleme yapılır. Bu incelemede, madencilik faaliyetlerine engel olup olmayacağı ve verilen işletme projesinin uygun olup olmadığı değerlendirilir.

(2) Gerek görülmesi halinde ruhsatsız alanlarda mahallinde inceleme yapılır.

(3) Heyet gerek gördüğü takdirde saha mahallinden analiz yaptırılmak üzere numune alabilir. Alınan numunelerin analiz bedelleri, projeyi veren kamu kurum veya kuruluşunca, yap-işlet-devret modeli kamu yatırımları hammadde üretim izin taleplerinde ise görevli şirketçe karşılanır.

Hammadde üretim izin belgesinin verilmesi ve uzatılması

MADDE 56- (1) İlgili kamu kurum ve kuruluşunun hammadde üretim izin talebi üzerine, Genel Müdürlükçe yapılan değerlendirmeler sonucunda, beş yıl süreli olarak Ek-17'de yer alan hammadde üretim izin belgesi verilir.

(2) Yap-işlet-devret modeli kapsamında ise görevli şirket yükümlülüğüne bırakılmış olan projelerin inşasında kullanılacak yapı ve inşaat hammaddelerinin üretimi için sözleşme konusu işte kullanılmak üzere aynı grupta bulunan işletme ruhsatlarından alınan ruhsat bedelinin %30'u oranındaki çevre ile uyum bedelinin yatırılmasına müteakip en geç proje süresi sonuna kadar Ek-24'te yer alan yap-işlet-devret modeli kamu yatırımları hammadde üretim izin belgesi ihaleyi alan görevli şirkete verilir.

(3) Kanununun 7 nci maddesinin ikinci fıkrası gereğince Genel Müdürlüğün kayıtlarına işlenmiş alanlarla ilgili izin alınmadan hammadde üretim izin belgesi verilmaz. Bu alanlara ilişkin izin alınması için bir yıl süre verilir. Bu süre içinde izin alınarak Genel Müdürlüğe verilmemesi halinde talep reddedilir. Genel Müdürlüğün kayıtlarına işlenmiş izne tabi alanın hammadde üretim izin sahibince yapılan yatırım alanı olması halinde izin istenilmez.

(4) Görevli şirket adına verilecek hammadde üretim izin belgesi taleplerinde çevre ile uyum bedelinin yatırılması ve teknik eksikliklerin tamamlanması için görevli şirkete üç ay süre verilir. Bu süre sonunda eksiklikleri tamamlanmayan talepler için ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına bilgi verilerek görevli şirkete tekrar üç ay süre verilerek eksikliklerin tamamlanması istenir. Bu süre sonunda da eksikliklerin tamamlanmaması halinde talep reddedilir.

(5) Kamu kurum ve kuruluşlarının hammadde üretim izin taleplerindeki teknik eksikliklerin tamamlanması için üç ay süre verilir. Bu süre sonunda eksiklikleri tamamlanmayan talepler için ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına tekrar üç ay süre verilerek eksikliklerin tamamlanması istenir. Bu süre sonunda da eksikliklerin tamamlanmaması halinde talep reddedilir.

(6) Eksikliklerin süresinde tamamlanmaması nedeniyle reddedilen alanlar için tekrar talepte bulunulması halinde Genel Müdürlüğün kayıtlarındaki ruhsat, izin ve diğer alanlar dikkate alınarak talep yeniden değerlendirilebilir.

(7) Hammadde üretim izin belgeleri, Genel Müdürlükçe düzenlendiği tarihte yürürlüğe girer.

(8) Hammadde üretim izni verilen alanın seçilmesi, küçültülmesi, büyütülmesi, yerinin değiştirilmesi, üretim faaliyetinin durdurulması, üretim izninin uzatılmasına Genel Müdürlük yetkilidir. Alan değişikliklerinde yapı hammaddesi talep projesi ekindeki haritalar revize edilir. Kanuna göre verilmiş ruhsat alanlarında kaynak kaybına yol açacak ve işletme faaliyetlerine engel olacak şekilde hammadde üretim izni verilmaz.

(9) Hammadde üretim izin belgesinin uzatılması zorunluluğunun doğması halinde Ek-16'da yer alan yapı hammaddesi talep projesi ve ekinde verilmesi gerekli harita ve çizimler ile üretim izin belgesi süresi bitmeden önce Genel Müdürlüğe müracaat edilmesi zorunludur. Süre uzatım işlemlerinde de beşinci ve altıncı fıkra hükümleri uygulanır.

Hammadde üretim izni verilen alandan başka bir kamu kurum ve kuruluşunun üretim yapması

MADDE 57- (1) Kamu kurum ve kuruluşu adına hammadde üretim izni verilen alanda, başka bir kamu kurum ve kuruluşunun üretim yapmak istemesi durumunda, Ek-16'da yer alan yapı hammaddesi talep projesi ile Genel Müdürlüğe müracaat edilir. Bu projenin uygun bulunması ve üretim izni verilmiş kamu kurum ve kuruluşunun madencilik faaliyetini tehlikeye düşürmeyeceği ve birbirini engellemeyeceğine dair husus ve izin verilen alan koordinatları da olmak üzere muvafakatının alınması kaydıyla bu alandan üretim yapılabilir.

(2) Bu maddeye göre muvafakat verilen kamu kurum ve kuruluşu da Kanuna aykırı faaliyetlerden sorumludur. İzin verilen kamu kurum ve kuruluşunca faaliyete başlanmadan Kanununun 7 nci maddesi gereği alınması zorunlu izinler alınarak daimî nezaretçi/nezaretçiler atanır. Ayrıca muvafakat verilen kamu kurum ve kuruluşu tarafından Kanununun 29 uncu maddesi gereği verilmesi gerekli belgeler Genel Müdürlüğe ve hammadde üretim izin sahibi kamu kurum

ve kuruluşuna verilir.

İzinler

MADDE 58- (1) Hammadde üretim izni verilen alana ilişkin olarak Kanunun 7 nci maddesi gereğince alınması gerekli izinler, hammadde üretim izin sahibi tarafından ilgili kanun hükümlerine göre yetkili mercilere müracaat edilerek alınır. İzinlerin alınmasına müteakip Genel Müdürlüğe verilmesi zorunludur. Kanunun 7 nci maddesine aykırı faaliyette bulunduğu tespit hâlinde faaliyeti gerçekleştirene Kanunun 7 nci maddesinin yirmi birinci fıkrasına göre idari para cezası uygulanarak, bu alandaki işletme faaliyetleri durdurulur.

(2) Hammadde üretim izin belgesinin süresinin uzatılması hâlinde madencilik faaliyetleri ve/veya bu faaliyetlere bağlı geçici tesisler için verilmiş tüm izinler uzatılan süre sonuna kadar hiçbir işleme gerek kalmaksızın kendiliğinden yeni izin süresi kadar uzatılmış sayılır.

Sevk fişi kullanılması

MADDE 59- (1) Yürütülen proje için üretilen hammaddenin, Genel Müdürlükten bedeli karşılığında alınan sevk fişleri ile sevk edilmesi zorunludur. Hammadde üretim izin sahalarda sevk fişi kullanımı konusunda 47 nci, 50 nci ve 51 inci madde hükümleri uygulanır.

(2) Hammadde üretim izninin iptali veya terki halinde kullanılmamış olan sevk fişleri Genel Müdürlüğe iade edilir. İptal veya terk edilen hammadde üretim izin sahasına ait sevk fişleri, izin sahibinin talebi ve Genel Müdürlüğün izni ile diğer hammadde üretim izin sahasında yapılacak sevkiyatlarda kullanılabilir.

İşletme faaliyeti belgeleri

MADDE 60- (1) Hammadde üretim izin sahibince, faaliyeti gerçekleştirenlerin adı/unvanı, aktif edilmiş kayıtlı elektronik posta adresini (KEP) veya UETS adresini gösterir belge, T.C. kimlik numarası, tüzel kişi olması halinde sicil tasdiknamesi, vergi dairesi, vergi numarası, faaliyete başlangıç ve bitiş tarihi bilgileri, bir ay içinde Genel Müdürlüğe bildirilir. Aksi takdirde faaliyetler durdurulur.

(2) Hammadde üretim izin belgesi ile çalışılan sahalarda, üretim ve/veya sevkiyat yapılması durumunda, izin sahibi her yıl Nisan ayı sonuna kadar bir önceki yıl içinde gerçekleştirdiği işletme faaliyeti ile ilgili Ek-25'te yer alan işletme faaliyet raporunu ve imalat haritasını Genel Müdürlüğe vermekle yükümlüdür. Aksi takdirde yükümlülük yerine getirilinceye kadar üretim faaliyeti durdurulur.

(3) İşletme faaliyet raporu ile imalat haritasındaki hata ve noksanlıkların giderilmesi için izin sahibine, yapılan bildirimden itibaren iki ay süre verilir. Verilen sürede tamamlanmaması halinde tamamlanmaya kadar üretim faaliyeti durdurulur.

(4) Bir yıldan az süreli projeler için işletme faaliyet raporu ile imalat haritası faaliyet bitiminde Genel Müdürlüğe verilir.

(5) İşletme faaliyetinde bulunulmayan yıllar için de Genel Müdürlüğe yazılı bilgi verilir.

(6) Genel Müdürlükçe Kanunun 29 uncu maddesinin birinci fıkrası gereğince faaliyeti durdurulan sahalarda üretim faaliyetinde bulunulması, sahanın güvenli hale getirilmesi ile ilgili faaliyetler sonucunda üretilen stoktaki madenin Genel Müdürlükten izin alınmadan sevk edildiğinin tespiti halinde Kanunun 10 uncu maddesinin yedinci ve sekizinci fıkraları gereği faaliyeti yürüten gerçek ya da tüzel kişiye idari para cezası uygulanır.

(7) Kamu kurum ve kuruluşu adına verilen hammadde üretim izin alanında 65 inci maddeye göre üretim izni verilenler için de bu madde hükümleri uygulanır.

(8) Faaliyeti gerçekleştiren tarafından faaliyette bulunulacak sahalarda için hammadde üretim izin sahibiyle yapılan sözleşmenin başlangıcında sahanın halihazır haritası, sahadan ne kadar üretim yapılacağı, sözleşmenin bitiminde ise son durum imalat haritası ile birlikte ne kadar üretim yaptığı görevli şirket tarafından izin sahibi kamu kurum ve kuruluşuna bildirilir. Bu bildirimlerin yapılmaması halinde, faaliyeti gerçekleştirene Kanunun 10 uncu maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında işlem tesis edilir.

Çevre ile uyum bedeli ve Devlet hakkı

MADDE 61- (1) Hammadde üretim izin belgeli yap-işlet-devret modeli kamu yatırımları için görevli şirket tarafından, her yıl Ocak ayı sonuna kadar aynı grupta bulunan işletme

ruhsatlarından alınan ruhsat bedelinin %30'u oranında çevre ile uyum bedeli, kullanılan hammaddenin ocak başı satış fiyatı üzerinden her yıl Haziran ayı sonuna kadar Kanunun 14 üncü maddesine göre Devlet hakkı yatırılır.

(2) Devlet hakkı ve çevre ile uyum bedelinin süresinde yatırılmaması veya eksik yatırılması hâlinde hammadde üretim izin sahibi görevli şirkete Kanunun 14 üncü maddesinin on yedinci fıkrası gereğince idari para cezası verilir ve eksikliklerin üç ay içinde tamamlanması istenir. Aksi halde üretim faaliyeti durdurulur.

(3) Genel Müdürlükçe yapılan denetim ve inceleme sonucunda, üretim ve sevkiyatın bildirilmediğinin tespit edilmesi halinde hammadde üretim izin sahibi görevli şirkete, ödenmesi gereken Devlet hakkına ilaveten bildirilmeyen miktar için hesaplanacak Devlet hakkının beş katı tutarında idari para cezası verilir. Ayrıca, yapılan üretimin veya sevkiyatın beyan edilmemesi halinde Kanunun 10 uncu maddesinin yedinci ve sekizinci fıkraları gereği idari para cezası uygulanır.

(4) Süresinde tahakkuk ettirilmeyen Devlet hakkına, tahakkuk ettirilmesi gereken ayın son gününden tahakkuk ettirildiği tarihe kadar geçen süre için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre hesaplanacak gecikme zammı uygulanarak tahsil edilir.

Hammadde üretim izin belgesi verilen alanların denetlenmesi

MADDE 62- (1) Hammadde üretim izin belgesi verilen alanlarda yürütülen faaliyetler; herhangi bir şikâyet ve/veya talep olması durumunda veya Genel Müdürlüğün uygun gördüğü hallerde mahallinde denetlenebilir. Kanun ve bu Yönetmeliğe uygun yürütülmeyen veya çevre ve insan sağlığına zarar veren faaliyetler, gerekli önlemler alınıncaya kadar durdurulur. Ayrıca, hammadde üretim izin belgesi verilen kamu kurum ve kuruluşu ile görevli şirket, izin sahasında adına faaliyet gösteren üçüncü kişilerin faaliyetlerini denetlemek, Kanun ve bu Yönetmeliğe aykırı faaliyetleri Genel Müdürlüğe bildirmekle sorumludur.

(2) Hammadde üretim izin alanlarının denetimlerine izin sahibi yetkilisi, 56 ncı maddeye göre izin verilen kamu kurum ve kuruluşu yetkilisi ve/veya faaliyeti gerçekleştirenin katılması zorunludur.

(3) Galeri atımı yöntemi ile patlatma yapıldığının tespiti halinde faaliyeti gerçekleştirenlere Kanunun 10 uncu maddesinin yedinci ve sekizinci fıkraları gereğince idari para cezası uygulanır.

(4) Kanunun 31 inci maddesine aykırı olarak daimî nezaretçi/teknik eleman istihdamı sağlanmadan işletme faaliyetinde bulunduğu tespit edildiğinde işletme faaliyetini fiilen gerçekleştirenlere Kanunun 31 inci maddesi gereğince idari para cezası uygulanarak işletme faaliyeti durdurulur.

(5) Kanunun 29 uncu maddesinin birinci fıkrasına göre projesine aykırı faaliyette bulunduğu tespit edildiğinde projeye uygun faaliyette bulunması için izin sahibine ve faaliyeti gerçekleştirene altı aya kadar süre verilir. Bu süre sonunda projesine uygun faaliyette bulunmaması halinde faaliyeti gerçekleştirene Kanunun 29 uncu maddesinin birinci fıkrası gereği idari para cezası verilerek üretim faaliyetleri durdurulur. Ancak projeye aykırı faaliyetlerin işletme açısından tehlikeli olduğunun tespiti halinde tehlikeli durum giderilinceye kadar üretim faaliyetleri doğrudan durdurulur.

(6) Kanun kapsamında ruhsat sahipleri için öngörülen idari para cezaları, hammadde üretim izin belgesi ile çalışılan sahalarda faaliyeti gerçekleştiren gerçek ya da tüzel kişiler için de geçerlidir. Aynı hammadde üretim izin sahasında Kanunun idari para cezası uygulanmasını gerektiren maddelerinin birden fazla gerçek ya da tüzel kişi tarafından ihlal edildiğinin tespiti halinde faaliyeti gerçekleştirenlere idari para cezası verilir.

Faaliyetlerle ilgili hak ve sorumluluklar

MADDE 63- (1) Hammadde üretim izin belgesi verilen alanda ruhsat olması durumunda ruhsat sahibi, ruhsat sahası içinde kamu kurum ve kuruluşu veya görevli şirketten, hammadde üretim izin belgesi verilen alanla ilgili olarak herhangi bir hak talep edemez. Hammadde üretim izin belgesi verilen alanda yapılan üretim faaliyeti ruhsat sahibi tarafından engellenemez ve faaliyete müdahale edilemez. Üretim izni verilen kamu kurum ve kuruluşu veya görevli şirket,

ruhsat sahibinin faaliyetlerini olumsuz yönde etkileyecek, kaynak kaybına neden olabilecek faaliyetlerde bulunamaz.

Hammadde üretiminin amaç dışı kullanılması ve hammadde üretim izni olmadan üretim yapılması

MADDE 64- (1) Hammadde üretim izni verilen kamu kurum ve kuruluşu ile görevli şirket, izin verilen alanla ilgili her türlü faaliyetine ilişkin olarak Kanun hükümleri kapsamında sorumludur.

(2) Verilen izin çerçevesinde kamu kurum ve kuruluşu ile görevli şirket tarafından üretilen hammadde, proje amacı dışında kullanılamaz, satılamaz, ticarete konu edilemez. İlgili kamu kurum ve kuruluşu ile hammadde üretim izni sahibi görevli şirketin üçüncü kişiler ile yapacağı sözleşmelerde ve proje maliyetlerinde, bu hususların göz önüne alınması zorunludur.

(3) Hammadde üretim izni olmadan ve/veya Genel Müdürlüğe bildirilen yüklenici dışında gerçek veya tüzel kişiler tarafından üretim yapıldığının tespit edilmesi durumunda faaliyetler durdurularak üretilen hammaddeye mülki idare tarafından el konulur. Bu fiili işleyen kişilere, bu fıkra kapsamında üretilmiş olup el konulan ve/veya el konulma imkânı ortadan kalkmış olan hammaddenin kamuya ait projelerde kullanıldığının tespit edilen kısmına ocak başı satış bedeli tutarında, hammaddenin kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılan projeler dışında kullanılan, ticarete konu edilen ve/veya satışının yapıldığı tespit edilen kısmına ise ocak başı satış bedelinin beş katı tutarında idari para cezası uygulanır. Herhangi bir işleme tabi tutulmadan kullanılan hammaddeler için ocak başı satış bedeli, tüvenan hammaddenin ocak başı fiyatına göre, herhangi bir işleme tabi tutularak kullanılan hammaddeler için ise ocak başı satış bedeli işlem görmüş hammaddenin ocak başı fiyatına göre hesaplanır. El konulan madenler, mülki idare amirliklerince satılarak bedeli büyükşehir belediyesi olan illerde yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı, diğer illerde il özel idaresi hesabına aktarılır. Bu fıkranın ihlalinin tekrarı halinde madenin ocak başı satış bedelinin on katı tutarında idari para cezası uygulanır ve hammadde üretim izni iptal edilir. İptal edilen izin sahasında stok olması halinde Kanunun 32 nci maddesi hükümleri uygulanır.

(4) Hammadde üretim izin alanından üretilen hammaddenin, Genel Müdürlüğün uygun görüşü alınmadan kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılan farklı projelerde kullanıldığının tespit edilmesi durumunda faaliyetler durdurulur.

(5) Herhangi bir işleme tabi tutulmadan kullanılan hammaddeler için ocak başı satış bedeli, tüvenan hammaddenin ocak başı fiyatına göre hesaplanır.

Hammadde üretimi sırasında zaruri olarak üretilen madenler

MADDE 65- (1) Hammadde üretim izni verilen alanda, izin verilen yapı ve inşaat hammaddesi dışında başka maden üretilemez ve başka madenlere yönelik hak talebinde bulunulamaz. Ancak verilen hammadde üretim iznine dayalı olarak gerçekleştirilen üretim faaliyetinin zaruri neticesinde başka maden üretilmesi durumunda, bu durum Genel Müdürlüğe bildirilir. İzin verilen alandaki hammadde üretimi esnasında zaruri olarak başka maden üretildiği takdirde bu alanda ruhsat yoksa yapılmış üretim Genel Müdürlükten izin alınarak aynı projede kullanılabilir. Genel Müdürlüğün uygun görmemesi veya üretilen madenin proje kapsamında kullanılamaması halinde zaruri üretimin sonucu elde edilen maden büyükşehir olan illerde valilik, diğer illerde il özel idaresi tarafından ihale edilerek satılır. Satıştan sağlanan gelir büyükşehir olan illerde ilgili muhasebe birimi hesabına, diğer illerde özel idare hesabına aktarılır. Ruhsat var ise üretilen maden bir tutanakla bedelsiz olarak ruhsat sahibine verilir.

Üretim izin süresinin sona ermesi

MADDE 66- (1) Hammadde üretim izni sahibi, faaliyetin sona ermesi veya iznin iptal edilmesi halinde üretim yapılan alanı, çevre ile uyumlu hale getirerek ve emniyet tedbirlerini alarak, diğer mevzuat gereği alınan izinler ve verilen taahhütler çerçevesinde terk etmek zorundadır. Bu hususlar yerine getirilinceye kadar hammadde üretim izni sahiplerinin cezai ve hukuki sorumlulukları devam eder.

(2) Terk taleplerinde, sahada gerekli emniyet tedbirlerinin ve çevresel önlemlerin alındığına dair terk raporu ve sahanın son durumunu gösterir imalat haritası verilir. Sahada

faaliyette bulunulmamış ise hammadde üretim izin sahibi, sahada faaliyette bulunulmadığını ve alınacak bir önlem olmadığını Genel Müdürlüğe bildirir. Genel Müdürlük bu beyana dayalı olarak terk talebini mahallinde tetkik yapmadan da değerlendirebilir.

(3) Herhangi bir nedenle hükümden düşmüş, terk talepli ve kamu kurumları adına verilmiş hammadde üretim izin sahalarının mahallinde tetkiki sonucunda gerekli güvenlik ve çevresel önlemlerin alınmadığının tespiti halinde Kanunun 32 nci maddesine göre bir yıl süre verilir. Verilen sürede gerekli güvenlik ve çevresel önlemlerin alınmaması durumunda sorumluluk izin sahibinin olması şartıyla bu durum valiliğe bildirilir. Çevre ile uyum çalışması için gerekli tedbirler, çevre ile uyum planına uygun olarak orman arazilerinde ilgili orman idaresi, diğer alanlarda il özel idareleri veya valilikler tarafından yerine getirilir. Orman idaresi, il özel idaresi veya valilik tarafından çevre ile uyum planına uygun olarak yapılan masrafların ödenmesi için izin sahibi kuruma bir ay ödeme süresi verilir. Süresinde ödenmeyen ve Genel Müdürlük tarafından ilgili vergi dairesine bildirilen tutarlar 6183 sayılı Kanuna göre izin sahibi kurumdan tahsil edilir.

(4) Yap-işlet-devret modeli kapsamında görevli şirket adına verilmiş hammadde üretim izin sahalarının mahallinde tetkiki sonucunda gerekli güvenlik ve çevresel önlemlerin alınmadığının tespiti halinde Kanunun 32 nci maddesine göre bir yıl süre verilir. Verilen sürede çevre ile uyum planı çerçevesinde gerekli güvenlik ve çevresel önlemlerin alınmaması durumunda tedbir alınana kadar sorumluluk izin sahibinin olması şartıyla bu durum valiliğe bildirilir. Çevre ile uyum çalışması için orman idaresi, il özel idaresi veya valilik tarafından yapılan masraflar, çevre ile uyum planı çalışmaları için emanete yatırılan tutarlardan karşılanır. Teminatların yeterli olmaması durumunda çevre ile uyum planı çerçevesinde eksik kalan masrafların ödenmesi için izin sahibine bir ay ödeme süresi verilir. Süresinde ödenmeyen ve Genel Müdürlük tarafından ilgili vergi dairesine bildirilen tutarlar 6183 sayılı Kanuna göre görevli şirketten tahsil edilir. Faaliyet sonrası sahanın çevre ile uyumlu hâle getirilmesi halinde çevre ile uyum bedeli iade edilir.

(5) Bu maddede belirtilmeyen hususlarda 82 nci madde hükümleri uygulanır.

ON İKİNCİ BÖLÜM

İrtifak, İntifa Hakkı ve Kamulaştırma

Kamulaştırma talebinin yapılması

MADDE 67- (1) İşletme ruhsatı döneminde işletme faaliyetleri için gerekli olan özel mülkiyete konu taşınmaz üzerinde taraflarca anlaşma sağlanamaması halinde, işletme ruhsatı sahibi tarafından bu taşınmazın kamulaştırılması amacıyla kamu yararı kararı verilmesi talebinde bulunulur.

(2) Bakanlıkça kamu yararı bulunduğu karar verilmesi halinde ilgili alanlarda kalan taşınmazlar 2942 sayılı Kanun hükümlerine göre kamulaştırılır.

(3) I. Grup ve II. Grup (a) ve (c) bendi madenler ve mıcır ile kaba inşaat, baraj, gölet, liman, yol gibi yapılarda kullanılan her türlü yapı hammaddesi için kamulaştırma yapılmaz.

Kamu yararı talebinde istenilen belgeler

MADDE 68- (1) Ruhsat sahibi tarafından kamulaştırma amacıyla kamu yararı kararı talebinin;

a) Kamulaştırma amacına yönelik kamu yararı kararı talebine ilişkin dilekçe,

b) Tüzel kişilerde kamulaştırma ile ilgili olarak alınmış yönetim kurulu kararının yazıldığı karar defterinin noter onaylı sureti ve sicil tasdiknamesi,

c) Kamu yararı kararı istenilen alanda üretilecek madenin cinsi, rezerv miktarı, projeye göre bu madenin ne kadar sürede üretileceği, ruhsat alanı içinde bu alandan başka alternatif alan olup olmadığı, mevcut imar durumu ve bu alanın daha önceden ne amaçla kullanıldığı, bu alandan bir gelir elde ediliyor ise ne kadar gelir elde edildiği, kamulaştırılması istenilen alandaki maden üretiminin bölgeye ve ülke ekonomisine faydasının ne olacağı, ne kadar istihdam sağlanacağı ve ne kadar Devlet hakkı ödeneceği ve faaliyetlerin bitmesine yönelik arazinin geriye dönüşümünün ne şekilde yapılacağını içeren proje ile uygun ölçekli jeoloji haritası,

ç) Kamu yararı kararı talep edilen alan ve bu alan üzerindeki taşınmazların miktar ve

nitelikleri, bu alanın UTM Projeksiyon ED-50 Datum 6 derecelik sistemindeki koordinatları, sahiplerinin isim ve adresleri, arazilerin tapu ve çap suretlerini gösterir tapu sicilinden onaylı listesi,

d) Taşınmaz üzerinde kamulaştırma sonrası yapılması düşünülen üretim tesisleri ve işletmenin durumunu gösterir vaziyet planı (ocak yeri, yerleşim yerleri, kamu hizmeti ve umumun yararına ayrılmış yerler, yol, enerji nakil hattı, tarım arazileri, turizm bölgeleri, su kaynakları, ekili dikili alanlar, sit alanları, korunması gerekli taşınmaz kültür varlıkları ve bunların korunma alanları ve benzeri özel ve izne tabi alanların koordinatlı çizimi),

e) Kamu yararı kararı talep edilen arazinin çevresindeki yerleşim alanları ve arazi konumları,

f) Üretim sonrası arazinin çevre ile uyumlu hale getirilmesi hakkındaki bilgiler ve haritası,

g) Ruhsat sahibince kamu yararı kararı istenilen arazi sahiplerine anlaşmak üzere toplantının amacı, yeri, tarihi ve saatini belirten noter aracılığı ile yapılmış 7201 sayılı Kanun hükümlerine göre gönderilen ihbarnameler ve tebligat durumunu gösterir belgeler,

ğ) Anlaşmak üzere yapılan toplantıya katılan ve katılmayan arazi sahiplerinin listesi ile toplantıya katılanlarla anlaşma sağlanıp sağlanmadığı ve benzeri işlemler hakkında noter tarafından hazırlanmış toplantı tutanağı ve buna ait diğer belgeler,

h) Kamu yararı kararı talep edilen özel mülkiyete konu taşınmazlarla ilgili olarak 3/7/2005 tarihli ve 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu kapsamında kamu yararı kararı alınması gerekli olduğuna dair tarım ve orman il müdürlüğünden alınacak belge,

ı) Ruhsat sahibine ait aktif edilmiş tebligata esas kayıtlı elektronik posta adresi (KEP) veya UETS adresinin bulunması, ruhsat bedeli, çevre ile uyum teminatı, tahakkuk etmiş ve son ödeme tarihi geçmiş Devlet hakkı borcunun olmaması, işletme izni olan işletme ruhsatlarında daimî nezaretçi atamasının yapılmış olması ve yetkilendirilmiş tüzel kişi sözleşmesi,

ile birlikte Genel Müdürlüğe yapılması zorunludur. Sayılan belgelerden herhangi birinin eksik olması veya Genel Müdürlükçe uygun bulunmaması halinde talep reddedilir.

Kamulaştırma işlemlerinin yapılması

MADDE 69- (1) Mahallinde yapılan denetim sonucuna göre, kamulaştırılması istenilen alandaki madenin işletme projesi ve rezerv durumu, bu alanda yapılacak madencilik faaliyetinin bölgeye ve ülke ekonomisine fayda ve zararları, kamulaştırılması talep edilen alan dışında ruhsat sahası içinde başka alanlardaki rezerv durumuna göre üretim olanakları, bölgedeki alternatif üretim alanları, mülk sahibinin kayıpları, mülk sahibinin kamulaştırma sonrası sürdüreceği ekonomik faaliyet ve kamulaştırmadan nasıl etkileneceği ile ilgili hususlar, kamulaştırılması talep edilen alanın çevre ile ilişkileri gibi teknik ve sosyal içerikli tüm etkenler değerlendirilerek kamu yararı kararı verilebilir.

(2) Kamu yararı kararı ve ilgili belgeler, Genel Müdürlük tarafından kamulaştırılacak arazinin bulunduğu valiliğe gönderilir. İlgili valilik, 2942 sayılı Kanun uyarınca kamulaştırma işlemlerini sonuçlandırır.

(3) Kamulaştırma işlemleri 2942 sayılı Kanun hükümlerine göre yapılır. Bu husustaki masraflar ve kamulaştırma bedeli ruhsat sahibi tarafından ödenir.

(4) Kamulaştırılan taşınmaz, tapuya Hazine adına tescil edilip ruhsat hukuku devam ettiği sürece madencilik faaliyetlerinde kullanılmak üzere ruhsat sahibi adına tahsis edilir.

(5) Kamulaştırma bedelinin kesinleşmesi tarihinden itibaren beş yıl içinde ruhsat sahibince, kamulaştırılan alanın kamulaştırma amacına uygun olarak hiçbir faaliyet veya tesisat yapılmayarak taşınmaz olduğu gibi bırakılırsa, mal sahibi veya mirasçısı kamulaştırma bedelini aldıkları günden itibaren işleyecek kanuni faiziyle birlikte Hazine hesabına ödeyerek taşınmaz malı geri alabilir.

(6) Taşınmazın, kamulaştırma amacı ile ilgili kullanımına lüzum kalmadığının ruhsat sahibinin beyanı veya Genel Müdürlükçe tespiti halinde, 2942 sayılı Kanunda öngörülen usul ve esaslara göre belirlenecek rayiç bedelin Hazine hesabına ödenmesi kaydıyla kamulaştırılan yerin önceki malike iade edileceği hususu, ruhsat sahibi ve taşınmazın eski sahibine tebliğ edilir. Önceki malikin taşınmazı altı ay içerisinde almak istememesi durumunda taşınmaz Hazineye

kalır.

(7) Madencilik faaliyetleri kapsamında yapılan kamulaştırma işlemlerine ilişkin olarak tapu siciline konulan şerhler, Genel Müdürlüğün müracaatı üzerine ayrıca mahkeme kararına gerek kalmadan silinir.

(8) Kamulaştırılan alanın kamulaştırma amacı dışında kullanıldığının tespit edilmesi haksız surette hak iktisabı sayılarak, Kanununun 10 uncu maddesinin yedinci ve sekizinci fıkraları gereğince işlem yapılır. Bu alanda kamulaştırma amacı dışında yürütülen faaliyet durdurulur.

(9) Hazinesin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufundaki yerlerde yapılan madencilik faaliyetleri için kira veya ecrimisil alınmaz.

İrtifak hakkı talebi

MADDE 70- (1) Maden arama ve işletme ruhsatı dönemlerinde, ruhsat sahasında ve/veya mücavirinde kurulacak tesislerde kullanılacak ve ruhsat sahası dışındaki su, doğalgaz, elektrik, yol ve haberleşme hatları ile ruhsat sahası dışına gidecek cevher taşıma hatları için ruhsat sahibi Genel Müdürlüğe müracaat ederek irtifak hakkı tesisi isteyebilir. Mücavir alan, tesisin özelliği, topoğrafik jeolojik ve hidrojeolojik yapı, işletmenin büyüklüğü gibi hususlar dikkate alınarak Genel Müdürlükçe değerlendirilir. Bakanlıkça kamu yararı bulunduğuna karar verilmesi halinde irtifak hakkı tesis edilir.

(2) Arama ruhsatlı sahalara verilen irtifak hakkı süresi, işletme ruhsatı talebi söz konusu olduğu takdirde işletme süresini geçmemek kaydıyla uzatılabilir ve ruhsat sahibi, yeni irtifak hakkı talebinde de bulunabilir. İşletme ruhsatlı sahalarda ruhsat sahibi Genel Müdürlüğe müracaat ederek, yapılacak olan arama faaliyetlerine ilişkin irtifak hakkı tesisi isteyebilir.

İrtifak hakkı talebinde istenilen belgeler

MADDE 71- (1) İrtifak hakkı talebi, ruhsat sahibince aşağıdaki belgelerle Genel Müdürlüğe yapılır:

a) İrtifak hakkı talebi ile ilgili dilekçe.

b) Tüzel kişilerde irtifak hakkı talebi ile ilgili olarak alınmış yönetim kurulu kararının yazıldığı karar defterinin noter onaylı sureti ve sicil tasdiknamesi.

c) İrtifak hakkı talep edilen alanın imar ve kullanım durumu, süresi, talep nedeni, rezerv durumu, irtifak hakkı sonrası ruhsat alanındaki faaliyetlerin ekonomiye katkısı ile ilgili karşılaştırmalı bilgileri içeren proje.

ç) İrtifak hakkı talep edilen alan ve bu alan üzerindeki taşınmazların miktar ve nitelikleri, bu alanın UTM Projeksiyon ED-50 Datum 6 Derecelik sistemindeki koordinatları, sahiplerinin isim ve adresleri, arazilerin tapu ve çap suretlerini gösterir tapu sicilinden onaylı listesi.

d) Taşınmaz üzerinde irtifak hakkı tesisi sonrası yapılması düşünülen faaliyetlerin durumunu gösterir vaziyet planı.

e) İrtifak tesisine konu olan faaliyetin yapılmasından sonra araziye verilecek zarara ilişkin bilgiler, taahhütname ve rehabilite haritası.

f) Ruhsat sahibince irtifak hakkı tesisi istenilen arazi sahiplerine anlaşmak üzere noter aracılığı ile yapılmış 7201 sayılı Kanun hükümlerine göre gönderilen ihbarname.

g) İrtifak hakkı talep edilen arazinin çevresindeki yerleşim alanları ve arazi konumları.

ğ) İrtifak hakkı talep edilen arazi ile çakışmalı durumda ruhsatlı saha olup olmadığı, çakışma durumu söz konusu ise muvafakatinin olup olmadığı, irtifak hakkı tesis edilmesinin çakışmalı durumda bulunan ruhsatların faaliyetlerine olumsuz etkisinin olup olmadığını gösterir rapor.

İrtifak hakkı taleplerinin arazide tetkiki

MADDE 72- (1) İrtifak hakkı talep edilen alan, Genel Müdürlükçe mahallinde tetkik edilir.

(2) Arama ve işletme ruhsatlı sahalarda yapılacak olan faaliyetler için, irtifak hakkı tesisi talebinin zaruri olup olmadığına, alternatif alanların bulunup bulunmadığına karar verilir.

(3) İrtifak hakkı tesisi talep edilen alanın bölgede alternatifinin olup olmadığı, mülk sahibinin kayıpları, mülk sahibinin arazinin irtifak hakkı tesis edilmesi sonrası sürdüreceği ekonomik faaliyetleri ve tesis edilen işlemde nasıl etkileneceği ile ilgili hususlar, talep edilen alanın çevre ile ilişkileri gibi teknik ve sosyal içerikli tüm etkenler değerlendirilerek karar verilir.

(4) İrtifak hakkı tesisi talep edilen taşınmazın başka bir ruhsatlı saha ile çakışması durumunda diğer ruhsat sahibinin muvafakatının olup olmadığına, muvafakat söz konusu değilse irtifak hakkının tesis edilmesi sonrası yapılacak olan faaliyetlerin diğer ruhsattaki madencilik faaliyetlerini etkileyip etkilemeyeceği, kaynak kaybına yol açıp açmayacağı hususları göz önünde bulundurularak karar verilir.

İrtifak hakkı tesis işlemleri

MADDE 73- (1) Mahallinde yapılan inceleme sonucuna göre irtifak hakkı tesisi istenilen faaliyetin, ruhsat sahasında yapılacak madencilik faaliyetleri için zorunlu olup olmadığı, zorunlu olması halinde ruhsat sahasındaki madencilik faaliyetlerinin ülke ekonomisine fayda ve zararları, irtifak hakkı tesisi sonucunda yapılacak faaliyete ilişkin alternatif alan olup olmadığı, mülk sahibinin kayıpları, mülk sahibinin irtifak hakkı sonrası sürdüreceği ekonomik faaliyet ve irtifak hakkının tesis edilmesinden nasıl etkileneceği ile ilgili hususlar, irtifak hakkı talep edilen alanın çevre ile ilişkileri gibi teknik ve sosyal içerikli tüm etkenler değerlendirilerek kamu yararı kararı verilebilir.

(2) Kamu yararı kararı ve ilgili belgeler, Genel Müdürlük tarafından irtifak hakkı tesisi istenilen arazinin bulunduğu valiliğe gönderilir. İlgili valilik tarafından irtifak hakkı tesis işlemleri 2942 sayılı Kanun hükümlerine göre yapılır.

(3) İrtifak işlemleri 2942 sayılı Kanun hükümlerine göre yapılır. Bu husustaki masraflar ve kamulaştırma bedeli ruhsat sahibi tarafından ödenir.

(4) İrtifak hakkı, mülkiyeti sahibinde kalmak şartıyla tesis edildiği süre boyunca tapuya şerh düşülür ve kullanım amacına münhasır olmak üzere ruhsat sahibi adına tahsis edilir.

(5) Taşınmazın, irtifak hakkı amacı ile ilgili kullanımına lüzum kalmadığının ruhsat sahibinin beyanı veya Genel Müdürlükçe tespiti halinde, tapu üzerine şerh edilmiş irtifak hakkının kaldırıldığı hususu taşınmaz sahibine bildirilir.

(6) Ruhsat sahibi, irtifak hakkını amacı dışında kullanamaz. Aksi takdirde, bu durum haksız surette hak iktisabı sayılarak Kanunun 10 uncu maddesinin yedinci ve sekizinci fıkraları gereğince işlem yapılır ve irtifak hakkının amacı dışındaki faaliyetler durdurulur.

(7) Ruhsat sahibi irtifak hakkı tesis edilen alanı, süresi sonunda zarar vermeden terk etmek zorundadır. Aksi takdirde ruhsat sahibi irtifak hakkı kapsamında adli merciler tarafından tespit edilecek tazminatı arazi sahibine ödemekle yükümlüdür.

ON ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Faaliyetlerin İncelenmesi ve Denetlenmesi

İnceleme ve denetim

MADDE 74- (1) Kanun gereğince düzenlenmiş mali ve teknik belgeler ile ihbar ve şikayetler dahil tüm madencilik faaliyetleri ile bu faaliyetleri etkileyen hususların inceleme ve denetimi, Genel Müdürlük tarafından görevlendirilen heyet tarafından yapılır.

(2) Genel Müdürlük, ihtisaslaşmış kamu kurum ve kuruluşları ile üniversitelerden ihtisas alanlarında inceleme ve denetimin gerektirdiği mesleki tecrübeye sahip olan personeli de görevlendirebilir.

(3) İnceleme ve denetimler; inceleme ve denetimin niteliğine göre maden ve jeoloji mühendislerini içeren en az üç kişiden oluşturulan heyet marifetiyle yapılır. Ancak arama ruhsatlarına ilişkin inceleme ve denetim heyetinde maden mühendisinin bulunması zorunlu değildir. Yapılacak inceleme ve denetimlerin özelliğine göre diğer meslek grubu mensuplarının katılımı sağlanır.

(4) İnceleme ve denetimlerde ruhsat sahibi Genel Müdürlüğe verdiği teknik ve mali belgelerin hazırlanmasına esas olan bütün belgelerin asıllarını heyet üyelerine ibraz etmek zorundadır.

(5) Ruhsat sahibi veya vekilinin mahallinde yapılan tetkik ve incelemelere katılması zorunludur. Ruhsat sahibi veya vekilinin herhangi bir nedenle inceleme ve denetime katılmaması veya inceleme ve denetimi engellemesi hâlinde Kanunun 11 inci maddesinin üçüncü fıkrası gereğince işlem yapılır.

(6) Ruhsat hukuku ile ilgili her türlü teknik ve mali bilgi ve belgenin ruhsat sahibinden

istenilmesi halinde mahallinde yapılan tetkik ve incelemeler ile görevlendirilen heyete ibraz edilmesi zorunludur. Aksi takdirde, Kanunun 11 inci maddesinin üçüncü fıkrası gereğince işlem yapılır.

(7) Madencilik faaliyetleri ile ilgili olarak yapılan ihbar ve şikâyetlerin değerlendirilebilmesi için, dilekçede şikâyetçinin T.C. kimlik numarası, açık adresi ve irtibat numarasının yer alması gerekir.

(8) Genel Müdürlük tarafından görevlendirilen mahallinde tetkik heyetlerince alınan numunelerin analizleri akredite laboratuvarlarda yaptırılır.

(9) Bu Yönetmelik kapsamında öngörülen her türlü yaptırım öncesinde, yaptırıma dayanak teşkil eden ilgili tespitlerin Genel Müdürlükçe inceleme veya denetim göreviyle görevlendirilmiş olanlar veya bu Yönetmelik çerçevesinde yetkilendirilmiş kişi ve makamlar marifetiyle tutanak, yazı veya rapora bağlanması zorunludur.

İnceleme ve denetimin yapılması

MADDE 75- (1) İnceleme ve denetim sırasında teknik ve mali belgeler ile bu belgelerin hazırlanmasına esas teşkil eden işletme projesinin uygulanması ile ilgili hususlar, üretim yöntemi, üretim miktarı, üretilen madenin kullanım alanı, sevk fişleri, faturalar, satış belgeleri gibi Kanun ve diğer mevzuat gereği ilgili belgeler incelenir. Her türlü denetimde çevre ile uyum planına uygun çalışılıp, çalışılmadığı kontrol edilir.

(2) İnceleme ve denetim sonunda düzenlenen, mevcut durumu ve detay raporun daha sonra düzenleneceğini belirten tutanak hazırlanarak heyet üyeleri, ruhsat sahibi veya vekili tarafından imzalanır. Ruhsat sahibi veya vekili, tutanakta katılmadığı hususlara şerh düşebilir. Ancak imzadan imtina edilmesi halinde bu durum tutanakta belirtilir. Tutanağın bir örneği ilgiliye verilir. Bu tutanakta belirtilen hususlar ruhsat sahibine tebliğ edilmiş sayılır.

(3) Ruhsat sahasında yapılan tetkiklere ait detay bilgileri içeren rapor hazırlanır. Kanunun 7 nci maddesi gereği alınması zorunlu izinlere başvurmak üzere ruhsat sahibince talepte bulunulması halinde raporun bir örneği ruhsat sahibine verilebilir.

Görevlendirme giderlerinin karşılanması

MADDE 76- (1) Madencilik ile ilgili her türlü görevlendirmelerde, görevlendirme giderleri Kanunun 35 inci maddesi hükümleri çerçevesinde Genel Müdürlük bütçesinden ödenir.

(2) İşletme ruhsatı, ruhsat süre uzatımı, ruhsat birleştirme, tesis izni, izin alanı değişikliği, terk, ikinci maden, mera tahsis değişikliği, buluculuk hakkı, görünür rezerv geliştirme hakkı, devir, zaruri üretim izni, kamu yararı kararı, pasa değerlendirme izni, KDV istisnası, işletme yöntemi değişikliği, irtifak ve intifa hakkı, ruhsat küçültme, patlayıcı madde izni, faaliyet açma, yatırım gider tespiti ve intibak taleplerinde heyet görevlendirilmesinin zorunlu olduğu durumlarda mahallinde tetkik giderleri talep sahibinden alınan yolluk avansı ile karşılanır.

ON DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Buluculuk Hakkı

Buluculuk hakkı

MADDE 77- (1) Ruhsat sahibi, arama ve/veya işletme ruhsatı süresince Ulusal Maden Kaynak ve Rezerv Raporlama Koduna göre hazırlanan teknik raporlar ile kaynak veya rezerv olarak bildirdiği madenlerin bulucusu sayılır. Bu hakkı talep eden ruhsat sahibine Ek-18'de yer alan buluculuk belgesi verilir. I., II. ve V. Grup madenlere buluculuk belgesi verilmez.

(2) Buluculuk hakkı ruhsat hakkından bağımsızdır. Buluculuk hakkı sahibi bu hakkını ruhsat ile birlikte veya ayrı olarak devredebilir.

(3) Buluculuk hakkı, teknik rapor ile kaynak veya rezerv olarak bildirilen ve Genel Müdürlükçe uygun bulunan rezerv miktarı ile sınırlıdır. Bildirilen kaynak veya rezervin bitmesi halinde buluculuk hakkı sona erer.

Buluculuk hakkının hesabı

MADDE 78- (1) Buluculuk hakkı, yıllık ocak başı satış tutarının %1'idir.

(2) Buluculuk hakkı hesabında kullanılacak ocak başı satış fiyatı, Genel Müdürlük tarafından her yıl belirlenerek Genel Müdürlüğün internet sayfasında ilan edilen ve Devlet hakkı ödemelerinde esas alınan ocak başı satış fiyatından daha düşük olamaz.

(3) Buluculuğa konu madenin bulucusu dışında bir başkası tarafından işletilmesi halinde, bu alandan bir yılda üretilen maden için tahakkuk eden buluculuk hakkı her yıl Haziran ayı sonuna kadar bu alanda üretim yapan kişiler tarafından hak sahibine ödenir.

ON BEŞİNCİ BÖLÜM

Devir, Miras Yolu ile İntikal ve Terk İşleri

Ruhsat devri

MADDE 79- (1) Maden ruhsatları talep halinde, hukuki bir sakınca bulunmadığı takdirde, Kanunun 6 ncı maddesindeki maden haklarını kullanma ile ilgili şartları taşıyan gerçek veya tüzel kişilere devredilebilir. Devir; Bakanlık onayının alınması, tüm teknik belgelerin sunulması, mali yükümlülüklerin yerine getirilmesi ve devrin maden siciline şerh edilmesi ile tamamlanır. Buluculuk hakkı ve görünür rezerv geliştirme hakkı sahibi, bu hakları ruhsat ile birlikte veya münhasıran devredebilir.

(2) Ruhsat devir taleplerinde;

a) İşletme ruhsat taban bedelinin Genel Müdürlüğün muhasebe birimi hesabına yatırılması,

b) Yıllık ruhsat bedellerinin, ruhsat harçlarının, çevre ile uyum teminatlarının, uygulanmış idari para cezalarının ödenmiş olması, talebin yapıldığı tarih itibarıyla tahakkuk eden ve son ödeme tarihi geçmiş Devlet hakkı borcu bulunmaması, devralan tarafından alınmış ve aktif edilmiş kayıtlı elektronik posta adresi (KEP) veya UETS adresinin Genel Müdürlüğe verilmesi, işletme izni olan ruhsatlarda daimî nezaretçi atamasının yapılmış olması ve yetkilendirilmiş tüzel kişi sözleşmesinin bulunması,

zorunludur. Aksi takdirde yatırılan ruhsat taban bedeli iade edilmeksizin talep reddedilir.

(3) Ruhsatı devralacak kişinin; devralacağı ruhsata ait Kanundan doğan bütün hak ve vecibelerini, ruhsata uygulanmış yaptırımlar ile yükümlülükleri kabul ettiğini; ruhsat sahibinin de ruhsatını bütün hak ve vecibeleri ile devretmek isteğini belirten Ek-19'da yer alan örnek dilekçe ve Genel Müdürlükçe istenilen belgeler ile birlikte müracaat etmeleri gerekir.

(4) Ruhsat devir işlemlerinde devralacak gerçek veya tüzel kişinin, Ek-2 ile düzenlenen mali yeterlilik şartlarını yerine getirmesi zorunludur.

(5) 10/6/1983 tarihli ve 2840 sayılı Bor Tuzları, Trona ve Asfaltit Madenleri ile Nükleer Enerji Hammaddelerinin İşletilmesini, Linyit ve Demir Sahalarının Bazılarının İadesini Düzenleyen Kanunda sayılan bor tuzu madeni sahalarında, grubundaki diğer madenler için işletme izni verilmiş olması ve aynı alanda bor tuzu bulunmadığının veya rezervinin tükendiğinin tespiti halinde ruhsat, kamu kurum ve kuruluşlarına devredilebilir. Ancak daha sonra bu alanlarda bulunacak bor tuzu rezervleri ile ilgili hakların kullanımı ilgili kamu kuruluşuna aittir.

(6) Devir talebinin Bakanlık tarafından uygun görülmesi halinde ruhsatın devredildiği tarihteki ruhsat bedelinin iki katı tutarında devir bedelinin yatırılması, devredildiği yıla ait ara dönem işletme faaliyet raporunun verilmesi ve tahakkuk etmiş/edecek tüm Devlet haklarının eksiksiz ödenmiş olması halinde ruhsat devredilir. Devir talebinin, Bakanlık tarafından uygun bulunmaması halinde işletme ruhsat taban bedeli ile devir bedeli iade edilir. Taraflardan birinin, devir talebinden vazgeçmesi halinde yalnızca devir bedeli iade edilir.

(7) Devir işlemlerinde;

a) 6102 sayılı Kanuna göre şirket birleşmesi, bölünmesi, maden ruhsatlarının şirkete sermaye olarak konulması hallerinde ruhsat sahibi değişikliği söz konusu olduğundan bu işlemler devir kabul edilerek, Kanunun 13 üncü maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca işletme ruhsat taban bedeli ve Kanunun 5 inci maddesi uyarınca ruhsat devir bedeli alınır.

b) Mahkeme kararı gereğince devir yapılması durumunda ve tüzel kişilerin unvan ve nev'i değişikliklerinde işletme ruhsat taban bedeli ve ruhsat devir bedeli alınmaz.

c) Kamu kurum ve kuruluşları arasındaki ruhsat devir taleplerinde Kanunun 13 üncü maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca işletme ruhsat taban bedeli alınır, ruhsat devir bedeli alınmaz, mali yeterlilik aranmaz ve 6183 sayılı Kanunun 22/A maddesi kapsamında vadesi geçmiş borcu bulunmadığına dair belge istenilmez.

ç) Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğünün bölerek ihale ettiği veya ihale

etmeksizin rödovansçısına devrettiği uhdesinde bulunan sahalarla ilgili olarak, devralanın kurulu işletme kapasitesi veya sözleşmedeki kapasiteyi aşmayacağı yönünde taahhütname vermesi durumunda devredilecek ruhsat sahaları için ruhsat devir bedeli alınmaz; ancak işletme ruhsat taban bedelinin yatırılması, ruhsat bedeli dışındaki mali yükümlülüklerin tamamlanması, 6183 sayılı Kanunun 22/A maddesi kapsamında vadesi geçmiş borcunun bulunmadığına dair belgenin sunulması ve mali yeterlilik şartlarının sağlanması zorunludur. Aksi halde ruhsat devredilmez. Bu bent kapsamında ruhsatı devralanın kamu kurum ve kuruluşu olmaması durumunda ruhsatı devralan Kanunun ilgili hükümleri doğrultusunda ruhsat bedeli ödemek zorundadır.

d) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından gerçekleştirilen ihaleler neticesinde yapılan ruhsat devirlerinde Kanunun 13 üncü maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca işletme ruhsat taban bedeli ve Kanunun 5 inci maddesi uyarınca ruhsat devir bedeli alınır. İhaleyi kazanan tarafından 6183 sayılı Kanunun 22/A maddesi kapsamında vadesi geçmiş borcu bulunmadığına dair belgenin sunulması ve Ek-2 uyarınca mali yeterlilik şartlarının sağlanması zorunludur. Aksi halde ruhsat devredilmez.

(8) Rödövens sözleşmesi maden sicil kayıtlarına şerh edilmiş ruhsatların devir taleplerinde devir alanın, rödövens sözleşmesini kabul ettiğine dair taahhütname vermemesi halinde devir işlemi gerçekleştirilmez. Devir süreci devam eden ruhsatlar için yapılan rödövens talepleri reddedilir.

(9) İşletme izinli ruhsatların son denetim tarihinden itibaren bir yıldan fazla süre geçmiş ise; mahallinde tetkiki gerçekleştirilmeden ruhsat devredilmez.

(10) İşletme izni, ruhsattan bağımsız olarak devredilemez.

(11) Maden ruhsat sahibi tüzel kişinin ortaklık yapısında değişikliğe yol açabilecek %10'dan fazla hisse devir işlemleri Bakanlığın iznine tabidir. Bu gibi durumlarda hisse devrinin tarafları aynı anda konu ile ilgili olarak Genel Müdürlüğe gerekçelerini beyan etmek suretiyle müracaat eder. Talebin Bakanlık tarafından uygun görülmesi halinde durum ilgili tüzel kişiye tebliğ edilir. Aksi takdirde Kanunun 10 uncu maddesinin dördüncü fıkrası gereğince işlem tesis edilir.

(12) Devir talebinin Bakanlık tarafından uygun görülmesi halinde, devir talebi ile ilgili eksiklikler talep sahibine bildirilir. Bildirilen eksiklikler 3 ay içerisinde tamamlanmazsa devir talebi reddedilir.

Miras yolu ile intikal

MADDE 80- (1) Maden ruhsatı, buluculuk ve görünür rezervi geliştirme hakkı ve bunlarla ilgili hak ve yükümlülükler, miras yolu ile bir bütün olarak intikal eder. Bu haklar mirasçıların rızası olsa da bölünemez.

(2) Mirasçıların, ruhsat sahibinin ölüm tarihinden itibaren altı ay içinde, intikal eden haklarını bir bütün olarak kullanması ve bu hakkı aralarından maden hakkı alabilecek birine ya da maden hakkı alabilecek özel ya da tüzel kişiye devretmek üzere Genel Müdürlükçe istenilen belgeler ile birlikte Genel Müdürlüğe müracaat etmeleri zorunludur. Aksi takdirde ruhsat iptal edilir.

(3) Mirasçıların anlaşamamaları halinde içlerinden birinin mahkemeye müracaat etmesi ve ruhsat ile ilgili konunun yargıya intikal ettiğini gösterir bir belge ve veraset ilamı ile birlikte Genel Müdürlüğe müracaat etmesi durumunda mahkeme sonucu beklenir. Ruhsatlarla ilgili Kanun kapsamındaki hukuki sorumluluklar mirasçılara aittir.

(4) Davanın verilen altı aylık yasal süreden sonra kesinleşmesi halinde, mahkemenin ruhsat hakkını verdiği kişinin mahkeme kararı ile birlikte iki ay içinde intikal için Genel Müdürlükçe talep edilen belgeler ile birlikte Genel Müdürlüğe müracaat etmesi zorunludur. Aksi halde ruhsat iptal edilir.

(5) Kanun kapsamında yerine getirilmesi gereken teknik yükümlülükler için mevcut YTK işlem yapılabilir veya mirasçılar yeni YTK atayabilir. İntikal talebinde bulunulan ruhsat için intikal talep edilen tarihten başlamak üzere, ruhsatın teknik ve mali konularına ait tüm bildirimler, ruhsatın intikali talep edilen mirasçıya, mirasçılar tarafından devri talep edilen gerçek/tüzel kişiye veya mahkeme tarafından tayin edilen mümessile yapılır.

(6) Ölüm tarihinden itibaren altı ay içinde intikal belgelerinin verilmesini takiben intikal işlemleri yürütülür. İntikal işlemi sonucunda ruhsatın mirasçılardan birine devredilmesi halinde Kanununun 13 üncü maddesi uyarınca işletme ruhsatı taban bedeli ve 5 inci maddesi uyarınca ruhsat devir bedeli alınmaz ve mali yeterlilik şartları aranmaz. Ancak ruhsatın, mirasçıların dışında üçüncü bir kişiye devredilmesi halinde Kanununun 13 üncü maddesi uyarınca işletme ruhsatı taban bedeli ve 5 inci maddesi uyarınca ruhsat devir bedeli alınır, ayrıca ruhsatın ara dönem haricinde tüm mali yükümlülüklerinin tamamlanması, mali yeterlilik şartlarının sağlanması ve 6183 sayılı Kanununun 22/A maddesi kapsamında borcu yoktur belgesinin verilmesi zorunludur.

İcra yoluyla devir

MADDE 81- (1) İcra veya iflas yoluyla ruhsatın satışının talep edilmesi halinde ilgili icra müdürlüğüne veya iflas dairesince satış işlemi başlamadan önce Genel Müdürlüğe durum bildirilir. Genel Müdürlük tarafından ruhsata ait Kanundan kaynaklanan ve ödenmesi gereken bütün mali yükümlülükler ile ruhsat hukukuna ilişkin bilgiler ilgili icra müdürlüğüne veya iflas dairesine bildirilir.

(2) İcra veya iflas yoluyla yapılacak satışa katılacak gerçek veya tüzel kişilerin maden haklarını kullanabilmesi için; Kanununun 6 ncı maddesinde düzenlenen şartlar ile Kanunda öngörülen mali yeterlilik şartlarını taşıması zorunludur. İlgililer bu şartları haiz bulunduğunu, Genel Müdürlükten alacağı belge ile ispat eder. Satış bu belgeyi ibraz etmiş olan talipliler arasında yapılır.

(3) İcra ve iflas yoluyla gerçekleştirilen satışın bu maddede belirtilen usule uygun olması kaydıyla Genel Müdürlükçe ruhsat düzenlenir.

Ruhsatın hükümden düşmesi ve terk edilen alanlarda alınacak tedbirler

MADDE 82- (1) Ruhsat süresi içinde, sahanın tamamının veya bir kısmının terkinin ruhsat sahibi veya terk talebinde bulunmaya yetkili vekili tarafından talep edilmesi halinde;

a) Sahada doğal topoğrafyayı değiştiren bir faaliyette bulunulmamış ise bu durum ruhsat sahibi ve YTK tarafından bir terk raporu,

b) Sahada doğal topoğrafyayı değiştiren arama faaliyeti yapılan ruhsat sahalarında; ruhsat sahibi, yetkilendirilmiş tüzel kişi tarafından hazırlanmış ve çalışılan her faaliyet alanı için alınan emniyet tedbirlerini içeren terk raporu ve sahanın son durumunu gösterir imalat haritası,

c) Açık işletme yöntemi ile üretim yapılan ruhsat sahalarında; ruhsat sahibi, yetkilendirilmiş tüzel kişi tarafından hazırlanmış ve çalışılan her faaliyet alanı için alınan emniyet tedbirlerini içeren terk raporu, ara dönem işletme faaliyet raporu, sahanın son durumunu gösterir imalat haritası, maden jeoloji haritası, çevre ile uyum planının uygulandığını gösterir belgeler ve fotoğraflar,

ç) Yer altı işletme yöntemi ile üretim yapılan ruhsat sahalarında; ruhsat sahibi, yetkilendirilmiş tüzel kişi tarafından hazırlanmış ve çalışılan her faaliyet alanı için yer altı ocağının yerüstüne bağlantı girişlerinin canlı ve hava girmeyecek şekilde kapatılması, yer üstü sularının yer altına girmemesi için kuşaklama kanallarının yapılması, mümkünse mevcut yer altı ocağının derinliğinin topoğrafyaya olan konumu ve çevresel etkileri dikkate alınarak su ve/veya gaz drenajının yapılması gibi alınan emniyet tedbirlerini içeren terk raporu, ara dönem işletme faaliyet raporu, sahanın eski ve yeni tüm faaliyetlerini gösteren son durumunu gösterir imalat haritası, maden jeoloji haritası,

ile birlikte Genel Müdürlüğe terk talebinde bulunur. Terk talepleri, gerçek kişilere ait ruhsatlar için noter onaylı beyannameyle, tüzel kişilere ait ruhsatlar için noter onaylı yönetim kurulu kararıyla yapılır.

(2) Yapılan terk talebi; ruhsat sahibinin ruhsatın yıllık ruhsat bedellerinin, harçlarının, çevre ile uyum teminatlarının, uygulanmış idari para cezalarının ödenmiş olması, talebin yapıldığı tarih itibarıyla tahakkuk eden ve son ödeme tarihi geçmiş Devlet hakkı borcu bulunmaması, ruhsat sahibine ait aktif edilmiş kayıtlı elektronik posta adresi (KEP) veya UETS adresinin bulunması, işletme izni olan ruhsatlarda daimî nezaretçi atamasının yapılmış olması ve yetkilendirilmiş tüzel kişi sözleşmesinin bulunması, birinci maddede belirtilen teknik belgelerde

herhangi bir eksiklik olmaması halinde değerlendirmeye alınır. Aksi takdirde talep reddedilir.

(3) Terk talebine ilişkin olarak mahallinde yapılan tetkikte; sahada gerekli emniyet tedbirlerinin alınıp alınmadığı ve işletme projesinde belirtilen çevre ile uyum planının uygulanıp uygulanmadığı kontrol edilir. İşletme projesi doğrultusunda faaliyet alanında gerekli emniyet tedbirleri alınmış, çevre ile uyumlu hale getirilmiş ise terk talebi talep tarihi itibarıyla kabul edilir. Ancak faaliyet alanının çevre ile uyumlu olmadığı ve emniyet tedbirlerinin alınmadığının tespit edilmesi halinde yapılan terk talebi kabul edilmez ve belirtilen tedbirlerin alınması için ruhsat sahibine en geç bir yıl süre verilir. Verilen bu sürede çevre ile uyum planı çerçevesinde gerekli güvenlik önlemlerinin ve çevresel önlemlerin alınması durumunda ruhsat sahibi terk talep edilen alanda ve sahanın son durumunu gösterir teknik belgeler ile bu sürede sahada üretim faaliyetinde bulunmuş ise buna ilişkin mali ve teknik belgeleri Genel Müdürlüğe vermek zorundadır. Bu şartların sağlandığını ve yükümlülüklerin tamamlandığını gösterir dilekçenin Genel Müdürlüğe sunulduğu tarih itibarıyla terk talebi kabul edilir. Aksi halde, çevre ile uyum planı çerçevesinde gerekli tedbirler alınana kadar sorumluluk ruhsat sahibinin olması şartıyla, terk işlemleri resen yapılarak bu durum valiliğe bildirilir.

(4) Herhangi bir nedenle hükümden düşmüş olan ruhsat sahiplerinde mahallinde yapılan tetkikte; sahada gerekli emniyet tedbirlerinin alınıp alınmadığı ve işletme projesinde belirtilen çevre ile uyum planının uygulanıp uygulanmadığı kontrol edilir. Ruhsat sahasındaki faaliyetlerin çevre ile uyumlu olmadığı ve emniyet tedbirlerinin alınmadığının tespit edilmesi halinde belirtilen tedbirlerin alınması için ruhsat sahibine en geç bir yıl süre verilir. Verilen bu sürede çevre ile uyum planı çerçevesinde gerekli güvenlik önlemlerinin ve çevresel önlemlerin alınması durumunda ruhsat sahasının son durumunu gösterir teknik belgelerin Genel Müdürlüğe verilmesi zorunludur. Aksi halde, çevre ile uyum planı çerçevesinde gerekli tedbirler alınana kadar sorumluluk ruhsat sahibinin olması şartıyla bu durum valiliğe bildirilir.

(5) Herhangi bir nedenle hükümden düşmüş veya ruhsat hukuku yürürlükte olan sahalarda terk edilen alanlarda, ruhsat sahibi tarafından üçüncü ve dördüncü fıkralar kapsamında gerekli yükümlülüklerin yerine getirilmemesi durumunda, çevre ile uyum çalışması için gerekli tedbirler, çevre ile uyum planına uygun olarak orman arazilerinde ilgili orman idaresi, diğer alanlar için büyükşehir belediyesi olan illerde yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı diğer illerde ise il özel idaresi tarafından yerine getirilir. Orman idaresi, yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı veya il özel idaresi tarafından çevre ile uyum planına uygun olarak yapılan çalışmaların bedeli çevre ile uyum planı çalışmaları için yatırılan bedelden karşılanır.

(6) Çevre ile uyum planı çalışmaları için yatırılan çevre uyum bedelinin yeterli olmaması durumunda büyükşehirlerde yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı diğer illerde ise il özel idaresi tarafından ruhsat sahiplerine eksik kısmın tamamlanması için bir aylık süre verilir. Süresinde ödenmeyen bedeller ilgili vergi dairesine bildirilir ve bu bedeller 6183 sayılı Kanuna göre ruhsat sahiplerinden tahsil edilir.

(7) Herhangi bir nedenle hükümden düşmüş veya terk raporu ile terk talebinde bulunmuş ruhsat alanı ile kısmi rehabilitasyon yapılacak alanlarda, ruhsat sahibi veya hammadde üretim izin sahibince; can ve mal güvenliği açısından gerekli tedbirler gecikmeksizin alınır. Aksi durumda bütün sorumluluk ruhsat sahibine veya hammadde üretim izin sahibine aittir.

(8) Terk işlemleri ile ilgili olarak ruhsat sahibinin yasal sorumluluğunu yerine getirmemesi, ruhsatın iptali veya ihale edilmesi ile ilgili işlemleri geciktirmez.

(9) Terk edilen veya maden rezervi biten ruhsat alanlarının madencilik faaliyeti dışında değerlendirilmesine ilişkin talepler, Genel Müdürlükçe değerlendirilir. Talebin uygun bulunması halinde işlemler, bu alanın kullanım amacı ile ilgili mevzuat çerçevesinde ilgili bakanlık ve kurumlardan izin alınarak talep sahibince yürütülür.

(10) Çevre ile uyum çalışmalarında gelir getirici faaliyette bulunulduğunun ve gelir elde edildiğinin tespit edilmesi halinde, tespit edilen bedel ruhsat sahibinden genel hükümlere göre ilgili vergi dairesi tarafından tahsil edilir. Çevre ile uyum planı çalışmalarının yukarıda verilen süreler içerisinde ruhsat sahibince gelir getirici faaliyette bulunulmaksızın ve gelir elde

edilmeksizin tamamlanması halinde çevre ile uyum planı çalışmalarını temin etmek üzere ruhsat sahibinden alınan teminat iade edilir.

(11) Ruhsatlı veya ruhsat süresi sona eren alanlarda gelir getirici amaçla çevre ile uyumlu hale getirilecek yerlerdeki taşınmazlara ait ruhsat dosyasındaki gerekli bilgi ve belgelerin birer örneği, Hazinesin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmazlardan bu taşınmazların bulunduğu yer çevre, şehircilik ve iklim değişikliği il müdürlüğüne, ormanlık alanlarda ise orman idaresine gönderilir. Bu alanlar, ilgili kurumlar tarafından ihale veya mevzuatı kapsamında çevre ile uyumlu hale getirilir.

(12) Madencilik faaliyetinin yapıldığı ruhsat sahasının tamamında veya bir kısmında faaliyeti biten ve çevre ile uyumlu hale getirilmesi gereken alana ruhsat sahası dışından malzeme getirilmesinin gerekmesi ve bu durumun gelir getirici nitelik taşıması halinde ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde kamu kurum ve kuruluşunun talebi aranır. Genel Müdürlükçe bu talebin uygun bulunmasını müteakip ilgili kamu kurum ve kuruluşuna bilgi verilir. Talep sahibi tarafından Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliğine göre gerekli izinler alınır. Hazinesin özel mülkiyetinde, Devletin hüküm ve tasarrufunda bulunan yerlerde Hazine ve Maliye Bakanlığınan, ormanlık alanlarda 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanununun 16 ncı maddesi çerçevesinde orman idaresinden, özel mülkiyet alanlarında ise mülk sahibinden izin alınır. Mülk sahibi izin vermediği takdirde alan mülk sahibine iade edilir. Hazine ve Maliye Bakanlığı, orman idaresi veya mülk sahibi faaliyetlerini, mezkur yönetmeliğe göre yürütür.

(13) Ruhsat sahalarında ruhsat sahipleri, madencilik faaliyetleri ve madenlerin işlenmesine yönelik faaliyetler dışında hiçbir faaliyette bulunamaz ve geçici tesisler dışında herhangi bir tesis veya alt yapı tesisi kuramaz. Ruhsat sahalarında ruhsat sahibi veya diğer gerçek veya tüzel kişiler ile kamu kurum ve kuruluşları ancak Bakanlık tarafından uygun görülmesi hâlinde ticari veya sınai faaliyette bulunabilir.

(14) Herhangi bir nedenle hükümden düşen ruhsatların ruhsat bedellerinin çevre ile uyum planı için ayrılan kısmı, sahada faaliyette bulunulan ve daha önce faaliyette bulunmuş alanlardaki gerekli emniyet tedbirlerinin alınması ve işletme projesi doğrultusunda çevre ile uyum planı uygulanarak faaliyet alanlarının çevre ile uyumlu hale getirilmesi, Kanunun 7 nci maddesi kapsamındaki mülkiyet izni sahiplerinden sahanın kabul edilerek teslim alındığına dair belgelerin Genel Müdürlüğe ibraz edilmesi şartı ile 6183 sayılı Kanunun 22/A maddesi kapsamında vadesi geçmiş borcunun ve Kanun kapsamında ruhsata ilişkin vadesi geçmiş borcunun bulunmaması hâlinde çevre ile uyum bedeli iade edilir.

(15) Ruhsat alanı dahilinde, ruhsata hak sağlanmasından önce, madencilik faaliyeti sonucu açılmış ocaklarda ve geçici tesislerde çalışılmayacağına ruhsat sahibi tarafından bildirilmesi, bu ocaklarda ve geçici tesislerde ruhsat sahibince çalışılmadığına Genel Müdürlükçe tespit edilmesi durumunda ocakların ve geçici tesislerin rehabilitasyonu orman idaresi, büyükşehirlerde yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı diğer illerde ise il özel idaresi tarafından yaptırılır.

(16) Ruhsat alanı içerisinde, görünür rezervinin bittiği Genel Müdürlükçe tespit edilen eski ocakların bulunduğu alanların rehabilitasyonuna başlanmaz ve rehabilitasyonun Genel Müdürlükçe belirlenen sürede mücbir sebepler dışında ara verilmeksizin tamamlanacağına dair taahhütname verilmez ise yeni ocakların açılmasına ve işletme izin alanı değişikliğine müsaade edilmez. Taahhüde aykırı davranıldığı tespit edilen sahalarda rehabilitasyon tamamlanana kadar üretim faaliyetleri durdurulur.

(17) Ruhsatsız alanlarda madencilik faaliyeti sonucu oluşturduğu belirlenen ocaklar olması ve söz konusu ocaklarda emniyet açısından tehlikeli durumun bulunması veya çevre ile uyumlu olmaması halinde, bu ocakların rehabilitasyonu orman idaresi, büyükşehirlerde yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı diğer illerde ise il özel idaresi tarafından yapılır.

(18) Şirket birleşmelerinde birleşme sonucunda ticaret sicil kayıtlarından silinen şirkete ait Kanun ve bu Yönetmelikten kaynaklanan yükümlülükler birleşme sonucu oluşan şirket tarafından yerine getirilir.

(19) IV. Grup (ç) bendi ruhsat sahalarında alınacak tedbirler ile dokuzuncu ve onuncu fıkralar kapsamında yapılacak faaliyetler hakkında Nükleer Düzenleme Kurumunun uygun görüşü alınır.

Devlete intikal

MADDE 83- (1) Arama ve işletme ruhsatlarının iptal edilmesi veya terk edilmesi hallerinde ruhsat sahibine hiçbir ödeme yapılmaksızın kuyular, galeriler ve bunların korunması için yapılmış olan tesisler Devlete intikal eder.

ON ALTINCI BÖLÜM

Devlet Hakkı

Devlet hakkı ile ilgili genel hükümler

MADDE 84- (1) Devlet hakkı, ocaktan çıkarılan madenin ocak başındaki satış fiyatından alınır.

(2) Devlet hakkı;

a) I. Grup (a) bendi madenlerin valilik veya il özel idaresince belirlenen ve ilan edilen boyutlandırılmış ve/veya yıkanmış piyasa satış fiyatı üzerinden %4 oranında,

b) I. Grup (b) bendi madenlerden %4 oranında,

c) II. Grup (a) ve (c) bendi madenlerden %4 (kaba inşaat, baraj, gölet, liman gibi yapılarda tüvenan hammadde olarak kullanılan madenler hariç, bu maddedeki Devlet hakkı boyutlandırılmış fiyat üzerinden alınır) oranında,

ç) II. Grup (b) bendi madenlerde doğal taşın özelliklerine ve bulunduğu bölgeye göre ocakta oluşan piyasa satış fiyatı üzerinden %4,5 oranında,

d) III. Grup kaynak tuzlarından %1 oranında, bu grubun diğer madenlerinden %5 oranında,

e) IV. Grup madenlerden; altın, gümüş, platin, bakır, kurşun, çinko, krom, alüminyum ve uranyum oksit madenlerinden Kanunun ekli (3) sayılı tablosunda belirtilen oranlarda, uranyum oksit dışındaki radyoaktif mineraller ve diğer radyoaktif maddelerden %8 oranında, diğerlerinden ise %3 oranında,

f) V. Grup madenlerden %4 oranında,
alınır.

(3) Devlet hakkı oranlarında, madenin cinsi, üretildiği bölge ve benzeri kriterler gözetilerek Cumhurbaşkanınca en fazla % 25 oranında indirim ve artırım yapılabilir.

(4) Devlet hakkı, işletme ruhsat bedelinden az olamaz.

(5) Ocak başında satışı yapılan maden ile ruhsat sahası dışına sevk edilen madenlerde, sevkiyat tarihi itibarıyla sevk edilen maden miktarı üzerinden Devlet hakkı doğar. Ancak ruhsat sahası bitişinde veya mücavirindeki ruhsat sahibine ait tesislere zenginleştirmek üzere sevk edilen madenler için Devlet hakkı, zenginleştirme işlemine tabi tutularak satılan veya sevk edilen maden miktarı üzerinden alınır. Üretim yapılmasına rağmen sevk edilmeyerek ruhsat sahasındaki stokta bekletilen veya ruhsat alanının küçük olması ya da topoğrafik yapı nedeniyle ruhsat alanı bitişinde stoklanan madenler ile üretim yapılmayan işletme ruhsat sahalarında, her yıl için en az işletme ruhsat bedeli kadar Devlet hakkı alınır. Üretim yapılmayan yıllarda, önceki yıllardan kalan stoklardan satış/sevkiyat yapılması halinde satılan/sevk edilen maden miktarı için hesaplanan Devlet hakkının işletme ruhsat bedelinden az ya da işletme ruhsat bedeli kadar olması halinde, stoktan yapılan satış/sevkiyat için ayrıca Devlet hakkı alınmaz.

(6) İşletme izinli maden ruhsatlarında, izin sayısına bakılmaksızın işletme ruhsat bedelinden az olmamak üzere Devlet hakkı alınır.

(7) Kompleks madenlerde; zenginleştirme işlemine tabi tutularak ayrı ayrı elde edilen ve satılan her bir maden için ayrı ayrı Devlet hakkı alınır.

(8) Ereğli Kömür Havzasındaki kömürlerin Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğüne üretilmesi sonucu özel idare payı ve köylere hizmet götürme birliği payı dışında Devlet hakkı ödenmez. Ancak Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğü ile yapılan anlaşma sonucu üçüncü kişilerce üretilen kömür madeninden Devlet hakkı alınır.

(9) Sahada üretilen madenlerden; stoklanan pasanın veya zenginleştirme işlemi sonucu

oluşan pasa/bakiye/atıkların tekrar işlenerek satılması halinde Devlet hakkı alınır. Bu madenlerin, kamu kurum ve kuruluşlarınca Genel Müdürlüğün izni ile bedelsiz olarak kullanılması durumunda ise Devlet hakkı alınmaz.

(10) Aynı tesisten tüvenan madene dayalı olarak aynı işlem sonucunda birden fazla ürün üretilmesi durumunda, üretilen ürünlerin tamamı dikkate alınarak hesaplanan toplam satış geliri üzerinden Devlet hakkı alınır.

(11) Onuncu fıkra kapsamında yapılacak hesaplamalarda, madenler ile ilgili hangi ürünlerin baz alınacağına ilişkin esaslar Genel Müdürlük tarafından belirlenir.

(12) Birden fazla madenin hammadde olarak kullanıldığı tesislerde kullanılan her maden için ayrı ayrı Devlet hakkı alınır.

(13) Tesis muafiyeti verilen ruhsat sahalarında üretim yapılmaması durumunda, ruhsata ait işletme projesinde belirtilen yıllık üretim miktarının %10'u üzerinden Devlet hakkı alınır. Ancak hesaplanan Devlet hakkı işletme ruhsat bedelinden az olamaz.

(14) Genel Müdürlük, Devlet hakkının, Kanun hükümlerine uygun ve doğru bir şekilde hesap ve beyan edilmesine ilişkin tüm hususları, ruhsat sahasının büyüklüğü, maden grubu veya türü, işletme cirosu veya işletmenin kamuya ait olup olmaması hususlarını dikkate alarak, 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu hükümleri çerçevesinde yeminli mali müşavirlerin tasdikine tabi tutabilir.

(15) Kamu kurum ve kuruluşlarına ait olmayıp, Kanununun 14 üncü maddesinin altıncı veya yedinci fıkraları kapsamında belirtilen özel indirimlerden veya Kanununun 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen teşviklerden yararlanan ruhsatlar ile ruhsat sahiplerinin kendi çimento üretim tesisinin hammadde ihtiyacını tedarik ettiği ruhsatların, altın, gümüş ve/veya platin işletme izni olan ruhsatların ve ilgili mali mevzuat kapsamında yeminli mali müşavir tasdikine tabi olan ruhsat sahiplerinin ruhsatlarının Devlet hakkı beyan formunun yeminli mali müşavirlerin tasdiki ve ruhsat sahibinin imzası ile verilmesi zorunludur. Bu zorunluluğa uymayan Devlet hakkı beyanları verilmemiş sayılır. Ancak üretim ve/veya satış/sevkiyat yapılmayan ruhsatlar için verilecek Devlet hakkı beyan formunda yeminli mali müşavir onay şartı aranmaz. Yeminli mali müşavirler yaptıkları tasdikini doğru olmaması halinde, tasdikini kapsamı ile sınırlı olmak üzere, kaybına uğratılan Devlet hakkından ve kesilecek cezalardan ruhsat sahibi ile birlikte müştereken ve müteselsilen sorumlu olurlar ve bu durum ilgili tahsil dairesine bildirilir.

(16) İşletme ruhsatlarının devir işlemlerinde;

a) Ruhsat devir işlemlerinde, devir tarihine kadar satış veya sevkiyatın olmaması halinde, devredenden işletme ruhsat bedeli kadar Devlet hakkı alınır. Satış veya sevkiyatın olması halinde ise satılan veya sevk edilen maden miktarı üzerinden hesaplanan Devlet hakkı, işletme ruhsat bedelinden az olmamak üzere devreden tarafından devir öncesinde ödenir. Ruhsatın devir tarihinden sonra aynı yıl içerisinde, satış veya sevkiyatın olmaması halinde, devralandan Devlet hakkı alınmaz. Ancak devralanın, satış veya sevkiyat yapması ve ruhsat sahasından yıl içerisinde yapılan toplam satış veya sevk edilen maden miktarı üzerinden hesaplanan Devlet hakkının, işletme ruhsat bedelinden fazla olması halinde devralandan sadece fazlaya ilişkin kısım için Devlet hakkı alınır.

b) Devir tarihinde Genel Müdürlükçe ilan edilmiş ocak başı satış fiyatının olmaması halinde, en son ilan edilen fiyatın yeniden değerlendirme oranı nispetinde artırılarak belirlenen ocak başı satış fiyatı üzerinden Devlet hakkı ödenir.

(17) Ruhsat birleştirme işlemleri; birleştirilen her bir ruhsat için geçmiş yıllara ait tahakkuk eden Devlet hakkı alınarak yapılır. Birleştirme işleminin yapıldığı yılda, birleştirilen ruhsat sahalarından ve/veya hukuku yeni başlayan ruhsat sahasından satış veya sevkiyat yapılmaması ya da satılan veya sevk edilen maden miktarı için hesaplanan Devlet hakkının birleştirilen ruhsatların yıllık işletme ruhsat bedelleri toplamı kadar veya toplamından az olması halinde Devlet hakkı, birleştirilen ruhsatların yıllık işletme ruhsat bedelleri toplamı kadar alınır. Ancak birleştirme işleminin yapıldığı yılda, birleştirilen ruhsat sahalarından ve/veya hukuku yeni başlayan ruhsat sahasından satılan veya sevk edilen maden miktarı için hesaplanan Devlet hakkının birleştirilen ruhsatların yıllık işletme ruhsat bedelleri toplamından fazla olması halinde

Devlet hakkı, bahsi geçen sahalardan o yıl içerisinde satılan veya sevk edilen toplam maden miktarı üzerinden alınır. Birleştirme işleminden sonraki yıl için alınacak olan Devlet hakkı ise birleştirme sonrası oluşan yeni ruhsata göre hesaplanır.

(18) Madenlerin tüvenan veya zenginleştirme işlemine tabi tutularak satılması halinde düzenlenen satış faturalarında, satışa konu madenin cinsi ve özelliklerinin (tenör, kalori, kalite ve benzeri) açıkça belirtilmesi ayrıca fatura ekine IV. Grup madenlerde analiz raporunun eklenmesi zorunludur. Aksi takdirde satışa konu maden için emsallerinden az olmamak üzere Genel Müdürlükçe belirlenen en yüksek ocak başı satış fiyatı üzerinden Devlet hakkı alınır.

(19) Devlet ormanlarında yapılan madencilik faaliyetlerinde, Tarım ve Orman Bakanlığınca verilen iznin beş hektarı geçmemesi hâlinde, bu alandan ağaçlandırma bedeli dışında orman payı ve orman mevzuatından kaynaklanan başkaca bir bedel alınmaz. Sahanın rehabilite edilerek teslim edilmesinden sonra, talep edilmesi hâlinde teslim edilen saha kadar aynı şartlarda izin verilir.

(20) Bir ruhsat sahasında defaten verilen iznin beş hektarı geçmesi hâlinde, beş hektarı aşan kısım için orman mevzuatı hükümlerine göre fon bedelleri hariç diğer bedeller alınır.

(21) Ruhsatın süresinin uzatılması durumunda, aynı ruhsat sahası içerisinde Tarım ve Orman Bakanlığınca izin verilen sahanın beş hektarı geçmemesi hâlinde ağaçlandırma bedeli, beş hektarı geçmesi hâlinde beş hektarı aşan kısım için fon bedelleri hariç orman mevzuatı hükümlerine göre bedel alınır.

(22) Ruhsat sahibi tarafından beyan edilen ocak başı satış fiyatının aynı pazar ortamındaki emsallerinden veya Genel Müdürlükçe belirlenen ocak başı satış fiyatından düşük olması durumunda süresinde tahakkuk ettirilmeyen Devlet hakkı, tahakkuk ettirilmesi gereken ayın son gününden tahakkuk ettirildiği tarihe kadar geçen süre için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre hesaplanacak gecikme zammı uygulanarak tahsil edilir.

(23) İşletme izni bulunan ruhsatlarda, stoktan maden satışı veya sevkiyatının yapılması halinde yapılan satış veya sevkiyat miktarı için hesaplanan Devlet hakkı işletme ruhsat bedelinden az olamaz. Ancak stoktan yapılan maden satış veya sevkiyat miktarı için hesaplanan Devlet hakkının, işletme ruhsat bedelinden fazla olması halinde toplam satış veya sevkiyat miktarı üzerinden Devlet hakkı ödenir.

Ocak başı satış fiyatı

MADDE 85- (1) Üretilen madenin hammadde olarak kullanılması veya satılması hâlinde, aynı pazar ortamında madenin işletmelerdeki tüvenan olarak ocak başı satışında uygulanan fiyat, ocak başı satış fiyatıdır. Ocak başı satış fiyatında aşağıdaki esaslar geçerlidir:

a) Madenlerden alınan Devlet hakkına esas olan emsal ocak başı satış fiyatı, bölgeler ve madenlerin fiyatını belirleyen özellikler ile şartlar dikkate alınarak her madene ait ayrı ayrı ve uygulandığı yıl için belirlenerek Genel Müdürlükçe ilan edilir.

b) Ocak başı satış fiyatının genel olarak tespit edilemediği durumlarda, madenin mineralojik özellikleri, bulunduğu bölge, işletme ve zenginleştirme yöntemleri ve sahaya özgü şartlar dikkate alınarak ocak başı satış fiyatı, maden ruhsat sahası bazında da belirlenir.

c) Madenlerin ocak başı satış fiyatı belirlenirken; Genel Müdürlükçe yapılan denetimlerden elde edilen verilerden, ilgili odalar ve borsalar, ihracatçı birlikleri, ulusal ve/veya uluslararası piyasalarda oluşan fiyatlar ile gerektiğinde ilgili kamu kurum ve kuruluşları ve sivil toplum kuruluşlarından alınan verilerden faydalanılabilir. Ancak bu madenlerin metal üretimine yönelik entegre tesislerde kullanılması durumunda ilk fiyatın oluştuğu ürün baz alınır.

ç) Ruhsat sahipleri tarafından Devlet haklarının beyanında ocak başı satış fiyatı olarak kullanılan bedel, Genel Müdürlükçe ilan edilen ocak başı satış fiyatından daha düşük olamaz.

(2) Tüvenan madenin, herhangi bir zenginleştirme işlemine tabi tutulduktan veya bir prosten geçirildikten sonra satış fiyatının oluştuğu durumlarda, ocak başı satış fiyatı; madenin ilk satışının yapıldığı andaki satış fiyatından, üretimin yapıldığı yerden ilk satışın yapıldığı aşamaya kadar oluşan nakliye, zenginleştirme ve varsa farklı prosese ait kullanılan tesis ve ekipmanın amortismanı dahil olmak üzere, zenginleştirme/konsantre tesisine ait enerji, su, kimyasallar, bakım-onarım, sarf malzemesi giderleri ile tesiste çalışan personel giderleri,

teknolojik test giderleri çıkarılarak hesaplanır. Bu fiyat, işletme yöntemi, tenör/kalite, üretilen bölge, aynı pazar ortamı ve diğer özellikler göz önünde bulundurulduğunda benzer işletmelerdeki emsal fiyatlardan ve Genel Müdürlükçe ilan edilen ocak başı satış fiyatından düşük olamaz. Zenginleştirilen madenin piyasada satış fiyatının oluşmaması durumunda ise madenin mineralojik özellikleri, işletme ve zenginleştirme yöntemleri ve sahaya özgü şartlar dikkate alınarak veya benzer proses maliyeti olan tesisler emsal alınarak, madenlerin ocak başı satış fiyatı belirlenir. Ocak başı satış fiyatı belirlenirken ocaktaki yükleme dahil hiçbir gider dikkate alınmaz.

(3) Aynı tesiste, farklı kalite ve nitelikte birden çok ürünün üretilmesi durumunda ürünlerin ocak başı satış fiyatı, tesisteki üretim sürecinde piyasa satış fiyatı olan ilk ürünün fiyatından, ilk satışının yapıldığı aşamaya kadar oluşan ikinci fıkrada sayılan giderler çıkarılarak hesaplanır.

(4) Kompleks olarak üretilen madenlerin zenginleştirme sonrası satılması halinde, elde edilen her bir maden için ocak başı satış fiyatı ikinci fıkrada belirtilen şekilde hesaplanarak tespit edilir.

(5) Kompleks olarak üretilen madenlerin tüvenan satılması halinde, farklı ruhsat sahalarında kompleks olarak üretilip zenginleştirilen madenler için ikinci fıkrada belirtilen şekilde her bir maden için hesaplanan ocak başı satış fiyatlarındaki tenör başına emsal fiyatlarından düşük olmamak üzere, tenör değerleri dikkate alınarak ocak başı satış fiyatı tespit edilir.

(6) Üretilen madenin ruhsat sahibine ait tesiste hammadde olarak kullanılıyor olması halinde, Devlet hakkının hesaplanmasına esas teşkil edecek ocak başı satış fiyatı; aynı madenin piyasadaki satış fiyatı da dikkate alınarak emsallerinden veya Genel Müdürlükçe belirlenen ocak başı satış fiyatından düşük olamaz.

(7) Kamu kurum ve kuruluşlarınca yol, köprü, baraj, gölet, liman gibi projelerin inşasında kullanılacak yapı ve inşaat hammaddelerinin üretiminden Devlet hakkı alınmaz. Ancak 3996 sayılı Kanun kapsamında yap-işlet-devret modeli ile verilen hammadde üretim izinleri için kullanılan miktar üzerinden grubu dikkate alınarak Genel Müdürlükçe belirlenen ocak başı satış fiyatı üzerinden Devlet hakkı alınır.

(8) Altın, gümüş ve platin gibi madenlerin ocak başı satış fiyatının tespitinde, tesis başı konsantre, dore-külçe, granül gibi ürünler baz alınır.

(9) Tuz gruplarında ocak başı satış fiyatının tespitinde, ürünün piyasa satış fiyatının olduğu birincil veya rafine birincil ürün baz alınır. Ancak kaynak tuzlaları için ödenecek Devlet hakkında, işletme ruhsat bedeli şartı aranmaz.

(10) IV. Grup (b) bendi madenlerden linyit, taşkömürü ve asfaltit için ocak başı satış fiyatı, satılan madenin kalorifik değeri ve üretilen bölge gibi unsurlar dikkate alınarak belirlenir. Bu madenlerin tesiste işleme tabi tutularak satış/sevkiyatı yapılması halinde, lavvar (ağır ortam zenginleştirme), kurutma ve varsa paketleme/torbalama maliyetleri düşülerek ocak başı satış fiyatı belirlenir. Ancak belirlenen bu fiyat Genel Müdürlükçe ilan edilen ocak başı satış fiyatından az olamaz.

(11) II. Grup (b) bendi madenlerden, doğal taşın özellikleri ve bulunduğu bölgeye, doğal taşın ticari adı, kalitesi, ocaktan blok olarak satışı, tesise sevk edildikten sonra boyutlandırılmış hali ve/veya moloz ve benzeri satış/sevkiyat şekilleri dikkate alınarak ocak başı satış fiyatı belirlenir.

(12) Bor tuzlarından konsantre/rafine/kalsine ve benzeri işlemine tabi tutulduktan sonra satış fiyatının olduğu durumlarda ocak başı satış fiyatı, üçüncü fıkrada belirtilen giderler çıkarılarak oluşan fiyattır.

(13) Ocak başı satış fiyatı tespitine ilişkin eksikliklerin tamamlanmasına yönelik beyanlar, Kanununun 10 uncu maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında değerlendirilir.

Devlet hakkına uygulanan teşvik

MADDE 86- (1) Ürettiği tüvenan madeni yarı mamul veya mamul hale getirmek üzere işlemek amacı ile yurt içinde kendine ait tesislerde işleyip ek katma değer sağlayanlardan, bu

tesislerde üretimde değerlendirilen maden miktarı için hesaplanan Devlet hakkının %50'si, IV. Grup (c) bendi madenlerden altın, gümüş ve platin için hesaplanan Devlet hakkının %40'ı alınmaz.

(2) Altın, gümüş ve platin hariç IV. Grup (c) bendi madenlerin, ruhsat sahiplerinin yurt içindeki kendisine ait entegre tesislerde kullanılarak metal haline getirilmesi veya madenin yurt içindeki entegre tesislere metal haline getirilmek üzere satıldığı beyan edilmesi ve entegre tesis sahiplerince de madenin metal haline getirilmek üzere satın alındığının miktar, tenör ve ortalama fiyatı belirtilerek belgelenmesi halinde hesaplanan Devlet hakkının %75'i alınmaz.

(3) Ruhsat sahiplerinin, Devlet hakkını ödeyerek kendilerine ait zenginleştirme tesislerine sevk ettikleri madenlerden konsantre/izabe sonucu atılan pasa/bakiye/atıkların tekrar değerlendirilmesi halinde ödenmesi gereken Devlet hakkının %50'si alınmaz.

(4) I. Grup madenler, II. Grup (a) ve (c) bendi madenler ve mıcır ile kaba inşaat, baraj, gölet, liman, yol ve benzeri yapılarda kullanılan her türlü yapı hammaddesi için Devlet hakkı teşvikleri uygulanmaz.

(5) Yer altı ve açık işletme yöntemi ile aynı anda madencilik faaliyeti yapılan ruhsat sahalarında, ruhsat sahipleri Devlet hakkı ödemelerinde Kanunla belirlenen %50 indirim hakkından, sadece yer altı işletme yöntemi ile faaliyet gösterilen ocaklardan sevk edilen/satılan maden miktarı için hesaplanan Devlet hakkı için yararlanabilir.

(6) Devlet hakkına esas olacak ödemelerde Kanunda belirtilen teşviklerden sadece birinden yararlanılabilir.

Devlet hakkının tahsili ve dağıtılması

MADDE 87- (1) Ruhsat sahibi tarafından Genel Müdürlüğün muhasebe birimi hesabına yatırılan Devlet hakkı tutarının;

a) Büyükşehir belediyesi olan illerde, tamamı genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere anılan muhasebe birimince Hazine hesabına on beş işgünü içinde aktarılır. Bu tutarın %50'sini, yarısı kırsalda kullanılmak kaydıyla yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarına aktarılmak üzere İçişleri Bakanlığı bütçesine ödenek eklemeye İçişleri Bakanı yetkilidir.

b) Büyükşehir belediyesi olmayan illerde ise %25'i il özel idaresi hesabına, %25'i ruhsatın bulunduğu bölgeyle sınırlı olarak altyapı yatırımlarında kullanılmak üzere, doğrudan ilgili ilçeye veya ilçelerin köylere hizmet götürme birlikleri hesabına, %50'si de genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere Hazine hesabına anılan muhasebe birimince on beş işgünü içinde aktarılır.

c) Ruhsat alanının birden fazla il veya ilçe sınırları içerisinde kalması halinde köylere hizmet götürme birlikleri payı, il veya ilçe sınırlarında üretilen maden miktarı dikkate alınıp oransal olarak hesaplanır ve tahsil edilerek ilgili il veya ilçe hesabına aktarılır.

(2) Tahakkuk eden ve süresinde ödenmeyen Devlet hakları, 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilmek üzere, aktarılacağı il özel idareleri ve köylere hizmet götürme birliğinin payı belirtilmek suretiyle ilgili tahsil dairelerine bildirilir. Devlet hakkı 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre gecikme zammı oranı uygulanarak tahsil edilir.

(3) Ruhsat sahibi tarafından Devlet haklarının beyan edilmediği veya eksik beyan edildiğinin tespiti halinde, süresinde tahakkuk ettirilmeyen Devlet hakları, Genel Müdürlükçe yapılacak tebliğ üzerine ilgilisi tarafından bir ay içerisinde Genel Müdürlüğün muhasebe birimine ödenir. Bu süre içerisinde ödenmeyen Devlet hakları, tahakkuk ettirilmesi gereken ayın son gününden tahakkuk ettirildiği tarihe kadar geçen süre için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre tahsil edilmek üzere ilgili tahsil dairesine bildirilir.

Buluculuk hakkı ödenmesi

MADDE 88- (1) Buluculuk hakkı olan ruhsatlarda yıllık ocak başı satış tutarının %1'i buluculuk hakkı olarak ruhsat sahibi tarafından Haziran ayı sonuna kadar buluculuk hakkı sahibi adına/hesabına yatırılır.

(2) Buluculuk hakkının hesaplanmasında kullanılacak ocak başı satış fiyatı, Genel Müdürlük tarafından her yıl belirlenerek Genel Müdürlüğün internet sayfasında ilan edilen ve Devlet hakkı ödemelerinde esas alınan ocak başı satış fiyatından daha düşük olamaz.

(3) Buluculuk hakkı, ilgili kişi, kurum ve kuruluşlarca takip edilir.

Belediye payı ödemesi

MADDE 89- (1) Madenin tüvenan olarak üretildiği alanın belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde olması durumunda, üretilen madenin ocak başı satış tutarının %0,2'si belediye payı olarak ruhsat sahibi tarafından Haziran ayı sonuna kadar ilgili belediyeye ödenir. Ruhsat alanının birden fazla belediye sınırları veya mücavir alanı içerisinde kalması halinde belediye payı belediyelerin sınırları ve mücavir alanında üretilen maden miktarı dikkate alınarak oransal olarak belirlenerek ödenir.

(2) Belediye payı, ilgili belediye tarafından takip edilir.

ON YEDİNCİ BÖLÜM

Beyan ve İdari Para Cezaları

Beyan usulü

MADDE 90- (1) Ruhsat sahibi, daimî nezaretçi, teknik eleman ve YTK tarafından Kanun hükümlerine göre verilen belgeler ve beyanları aksi tespit edilmediği sürece doğru kabul edilir. Genel Müdürlük gerektiğinde verilen belgeleri veya beyanları tetkik ve kontrol edebilir.

(2) Belge ve beyanlardaki hata ve noksanlıklara ilişkin olarak Kanunun 10 uncu maddesinin dördüncü fıkrası gereğince işlem tesis edilir.

(3) Gerçek dışı veya yanıltıcı beyanda bulunmak suretiyle Kanun hükümlerinin uygulanmasını engelleyen ve/veya haksız surette hak iktisabına sebep olan teknik elemana ve daimî nezaretçiye Kanunun 10 uncu maddesinin beşinci fıkrası kapsamında işlem tesis edilir.

(4) Kanunun 10 uncu maddesinin sekizinci fıkrasında belirtilen hususlara aykırı faaliyetlerde bulunulması, haksız yere hak iktisabı sayılır. Haksız yere hak iktisabına imkân veren bu hususlarla ilgili yapılmış beyanlar, gerçek dışı ve yanıltıcı beyanlar olarak kabul edilir. Gerçek dışı veya yanıltıcı beyanda bulunmak suretiyle Kanun hükümlerinin uygulanmasını engelleyen ve/veya haksız surette hak iktisap eden ruhsat sahiplerine Kanunun 10 uncu maddesinin yedinci fıkrası kapsamında idari para cezası uygulanır. Bu fıkranın ikinci kez ihlali halinde bir önceki ceza katlanarak uygulanır. Kanunun 10 uncu maddesinin yedinci ve sekizinci fıkralarında belirtilen hükümlerin, ihlal edildiğinin ilk tespit edildiği tarihten itibaren üç yıl içerisinde üç kez ihlâl edildiğinin tespiti halinde ruhsat iptal edilir.

(5) Kanuna göre;

a) Ruhsatın ait olduğu grup dışında veya birden fazla bendi bulunan grupta kendi bendi dışında veya üretim hakkı olmayan madenin üretilmesi ve/veya sevk edilmesi,

b) Arama ruhsat döneminde arama faaliyetleri yapılırken zorunlu olarak maden çıkarılması veya numune alınması dışında izinsiz üretim ve/veya satış yapılması,

c) Ruhsat sahibinin kamulaştırılan alanı kamulaştırma amacı dışında kullanması ve/veya ruhsat alanını madencilik faaliyetleri dışında kullanması ve/veya kullandırması,

ç) Galeri atımı yöntemi ile patlatma yapılması,

d) Genel Müdürlükçe faaliyeti durdurulan sahalarda üretim faaliyetinde bulunulması, sahanın güvenli hale getirilmesi ile ilgili faaliyetler sonucunda üretilen madenin ve/veya faaliyetler durdurulmadan önce üretilmiş stoktaki madenin Genel Müdürlükten izin alınmadan sevk edilmesi,

e) Ruhsat sahasında yapılan üretim veya satışların beyan edilmemesi,

f) Yapılmayan üretimin Genel Müdürlüğe yapılmış olarak beyan edilmesi,

g) Arama faaliyet raporlarında yapıldığı beyan edilen asgari faaliyetlerin yapılmaması veya eksik yapılması,

ğ) Patlatma izni olmaksızın patlayıcı madde kullanılarak üretim yapılması,

h) İşletme ruhsatlarında işletme izni olmadan ve/veya işletme izin alanı dışında maden üretilmesi veya sevk edilmesi,

ı) Kanunun 7 nci maddesi kapsamındaki gerekli izinler alınmadan ve/veya gerekli izinlerin alınmadığı alanda maden üretilmesi veya sevk edilmesi,

haksız yere hak iktisabı sayılır. Haksız yere hak iktisabına imkân veren bu hususlarla ilgili yapılmış beyanlar da gerçek dışı ve yanıltıcı beyanlar olarak kabul edilerek Kanunun 10 uncu maddesinin yedinci fıkrası gereğince işlem tesis edilir.

(6) Kanununun 10 uncu maddesinin sekizinci fıkrasında belirtilen şekilde ve/veya haksız yere iktisap edilen haklar geri alınır.

İdari para cezaları

MADDE 91- (1) Kanun gereği verilen idari para cezaları, tebliğ tarihinden itibaren bir ay içerisinde Genel Müdürlüğün muhasebe birimi hesabına ödenir. İdari para cezasının ödeme süresi içinde ödenmesi halinde, cezadan %25 oranında indirim yapılır. Ödeme yapılması, kişinin bu karara karşı kanun yoluna başvurma hakkını etkilemez. Kişinin ekonomik durumunun müsait olmaması ve idari para cezasının tebliğini müteakip bir ay içerisinde Genel Müdürlüğe talepte bulunulması halinde, idari para cezasının, ilk taksitinin peşin ödenmesi koşuluyla, bir yıl içinde ve dört eşit taksit halinde ödenmesine karar verilebilir. Taksitlerin zamanında ve tam olarak ödenmemesi halinde, idari para cezasının kalan kısmının tamamı tahsil edilir. Belirtilen süre içerisinde yapılmayan taksitlendirme talepleri dikkate alınmaz. Genel Müdürlüğün muhasebe birimine ödenen idari para cezaları, en geç on beş iş günü içerisinde genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere Hazine hesabına aktarılır.

(2) İdari para cezalarına karşı tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içerisinde idare mahkemelerinde dava açılabilir. Ancak yargı yoluna başvurulması idari para cezasının takip ve tahsilat işlemini durdurmaz.

(3) İdari para cezalarının, Genel Müdürlüğün muhasebe birimi hesabına tebliğ tarihinden itibaren bir ay içerisinde ödenmemesi halinde, ödenmeyen kısım 6183 sayılı Kanun gereği tahsil edilmek üzere ilgili tahsil dairesine bildirilir. İlgili tahsil dairesi idari para cezasının tamamının tahsiline müteakip en geç bir ay içerisinde durumu Genel Müdürlüğe bildirir.

(4) İdari para cezalarının taksitlerinin süresi içerisinde ödenmemesi halinde, kalan borcun tamamı, 6183 sayılı Kanun gereği tahsil edilmek üzere ilgili tahsil dairesine bildirilir.

(5) İdari para cezaları ile ilgili bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu hükümleri uygulanır.

İdari para cezalarında içtima

MADDE 92- (1) Bir fiil ile Kanunda yaptırım düzenlenen birden fazla ihlalin gerçekleşmesi ve bu ihlallere ilişkin birden fazla idari para cezası öngörülmesi halinde yüksek olan idari para cezası verilir. Bu ihlallerle ilgili olarak Kanunda idari para cezasından başka idari yaptırımlar da öngörülmüş ise, bu yaptırımların her biri uygulanır.

(2) Kanunu ihlal olarak tanımlanan bir fiilin ayrıca suç olarak tanımlanmış olması idari para cezası uygulanmasını engellemez.

(3) Aynı ihlalin birden fazla işlenmesi halinde her bir ihlalle ilgili olarak ayrı ayrı idari para cezası verilir. Kesintisiz fiille işlenebilen ihlallerde, tespit yapıldığı ve bu nedenle idari yaptırım kararı verinceye kadar fiil tek sayılır.

Ruhsat taban bedeli ve ruhsat bedeli

MADDE 93- (1) Ruhsat bedelinin tamamının Ocak ayının sonuna kadar yatırılmaması halinde yatırılmayan kısmın o yıl Haziran ayının son gününe kadar 6183 sayılı Kanununun 51 inci maddesine göre hesaplanacak gecikme zammı oranında artırılarak ruhsat bedeli olarak yatırılması zorunludur, aksi halde ruhsat iptal edilir. Ruhsat bedellerinin yatırılması ile ilgili ruhsat sahibine ayrıca herhangi bir tebligat ve bildirim yapılmaz. İptal edilen ruhsatlar için Ocak ayının sonuna kadar ödenmesi gereken ruhsat bedelinin ödenmeyen kısmı 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilmek üzere ilgili tahsil dairesine bildirilir. Kaynak tuzları, lüle taşı ve oltu taşı için düzenlenen ruhsatlardan ruhsat bedeli alınmaz.

(2) Yatırılan ruhsat bedellerinden, arama ruhsat bedelinin tamamı Genel Müdürlüğün bütçesine gelir kaydedilir. İşletme ruhsat bedelinin ise %50'si genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere ilgili muhasebe birimince Hazine hesabına on beş iş günü içinde aktarılır. Ödenen ruhsat bedelinin %30'u çevre ile uyum planı çalışmalarını gerçekleştirmek üzere teminat olarak, %20'si ise Genel Müdürlük geliri olarak kaydedilir.

(3) İptal edilen ruhsatlardan; 14/2/2019 tarihli ve 7164 sayılı Kanunun ruhsat bedellerine ilişkin maddelerinin yürürlük tarihinden önce iptal edilmiş veya herhangi bir nedenle hükümden düşmüş ruhsatlara ilişkin süresinde yatırılmayan ruhsat bedelinin %70'ine tekabül eden tutar,

6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilmek üzere ilgili tahsil dairesine bildirilir. İlgili tahsil dairesi, 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsil ettiği tutar hakkında tahsile müteakip en geç bir ay içerisinde Genel Müdürlüğe bilgi verir.

(4) Yürürlükteki ruhsatlardan I. Grup (a) bendi maden ruhsatları hariç diğer grup madenlerin ruhsat bedellerinin tamamının, Genel Müdürlüğün bankada açılacak hesabına, I. Grup (a) bendi maden ruhsatların ruhsat bedellerinin ise büyükşehir olan illerde yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı hesabına, diğer illerde ise il özel idaresi hesabına her yıl ocak ayının sonuna kadar yatırılması zorunludur.

(5) Ruhsatların iptali veya terk edilmesi halinde;

a) Ruhsat sahipleri tarafından faaliyet sonrası sahanın çevre ile uyumlu hale getirilerek 7 nci madde kapsamındaki mülkiyet izni sahiplerinden sahanın kabul edilerek teslim alındığına dair belgelerin Genel Müdürlüğe ibraz edilmesi ve işletme ruhsat bedeli, geçmiş yıllara ait ruhsat harcı, çevre ile uyum teminatı, ruhsata dayalı idari para cezası, Devlet hakkı borcunun bulunmaması şartı ile çevre ile uyum bedeli iade edilir.

b) I. Grup (a) bendi maden ruhsatları hariç diğer grup madenlerin ruhsat bedelleri, Genel Müdürlüğün belirlediği bankada açılacak hesaba yatırılır. Yatırılan işletme ruhsat bedelinin %50'si genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere ilgili muhasebe birimince Hazine hesabına aktarılır. I. Grup (a) bendi madenlerin ruhsat bedelleri ise, büyükşehir belediyesi olan illerde yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı hesabına, diğer illerde ise il özel idaresi hesabına yatırılır.

(6) Arama ve işletme ruhsatlarında ruhsat taban bedeli ile Kanun gereğince uygulanan idari para cezaları her yıl 213 sayılı Kanun uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranı nispetinde artırılır. Ruhsat bedeli, taban bedelinin, ruhsatın yürürlükte kaldığı takvim yılı sayısı, maden grubu, cinsi ve alan büyüklüklerine göre belirlenen katsayılarla çarpılarak Kanuna ekli (1) ve (2) sayılı tablolarda gösterildiği şekilde hesaplanır. Kuruşlar liraya tamamlanır.

(7) Genel Müdürlüğün muhasebe birimi hesabına aktarılmak üzere bankalarda açılan hesaplara yatırılan tüm bedeller için; ruhsat müracaatının veya erişim veya ruhsat sicil numarası ile gerçek kişilerde T.C. kimlik numarası, tüzel kişilerde ise vergi dairesi ile vergi kimlik numarasının belirtilmesi zorunludur.

(8) Kanun gereği işletme ruhsatı taban bedeli ödeyerek Genel Müdürlükten talepte bulunan gerçek veya tüzel kişilerin, taleplerinden vazgeçmesi halinde, ödenen işletme ruhsat taban bedeli iade edilmez.

(9) Süresinde ödenmeyen Devlet hakları ile iptal edilen ruhsatlarda ruhsat bedelinin ödenmeyen tutarı, 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilmek üzere ilgili tahsil dairesine bildirilir.

(10) I. Grup (a) bendi maden ruhsatları hariç diğer grup madenlerde ruhsat birleştirme, devir ve intikal talepleri, işletme ruhsatı ve süre uzatımı taleplerinde işletme ruhsat taban bedelinin Genel Müdürlüğün bütçesine gelir kaydedilmek üzere Genel Müdürlüğün muhasebe birimi hesabına yatırılması ve 6183 sayılı Kanunun 22/A maddesi kapsamında vadesi geçmiş borcun bulunmadığına ilişkin belgenin sunulması; izin alanı değişikliği, rödövens, Kanunun 16 ncı maddesinin on birinci fıkrası gereğince yapılan taleplerde ise işletme ruhsat taban bedelinin Genel Müdürlüğün bütçesine gelir kaydedilmek üzere Genel Müdürlüğün muhasebe birimi hesabına yatırılması halinde müracaat edilir. Aksi durumda talep reddedilir. I. Grup (a) bendi madenlerde ise işletme ruhsat taban bedelinin büyükşehir belediyesi olan illerde yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı, diğer illerde ise il özel idaresi hesabına gelir kaydedilmek üzere yatırıldığına dair belge ile müracaat edilir. Aksi takdirde bu fıkra kapsamındaki müracaatlar ruhsat taban bedelleri iade edilmeksizin reddedilir.

(11) İşletme ruhsat taban bedeli yatırılmasına rağmen onuncu fıkra kapsamında herhangi bir talepte bulunulmaması halinde, talep üzerine bu bedel iade edilir.

Ruhsat teminatlarının iadesi

MADDE 94- (1) 6592 sayılı Kanunun yayımı tarihinden önce düzenlenmiş ruhsatlara ait ruhsat teminatlarının iadeleri;

- a) Teminat mektubu olması durumunda; ruhsat bedeli, çevre ile uyum teminatı, Devlet hakkı, idari para cezası ve harç borcunun bulunmaması,
b) Nakit teminat olması halinde ise ruhsat bedeli, çevre ile uyum teminatı, Devlet hakkı, idari para cezası, harç borcu, ruhsat üzerinde haciz şerhi veya ihtiyati tedbir kararının bulunmaması,
halinde gerçekleştirilir.

ON SEKİZİNCİ BÖLÜM

Sicil Kayıtları

Arama sicil kayıtları

MADDE 95- (1) Arama ruhsatları arama siciline işlenir. Bu sicil kayıtlarına;

- a) Erişim numarası,
- b) Sicil numarası,
- c) Ruhsat sahibinin adı, soyadı ve T.C. kimlik numarası,
- ç) Tüzel kişiler için vergi numarası,
- d) Ruhsatın grubu,
- e) Ruhsatın yürürlük tarihi,
- f) Buluculuk hakları,
- g) Devir ve intikal bilgileri,
- ğ) Haciz, rehin ve ihtiyati tedbir bilgileri,
- h) Ruhsatla ilgili uygulanmış hak düşürücü madde cezaları,
- ı) Ruhsatın kanunen sona erme durumları ve sebepleri,
- i) Ruhsatın sınır noktalarının koordinat değerleri,
- j) Aktif edilmiş kayıtlı elektronik posta adresi (KEP) veya UETS adresi, işlenir.

(2) Arama ruhsatlarının sicil kayıtları elektronik ortamda da tutulabilir.

İşletme sicil kayıtları

MADDE 96- (1) İşletme ruhsatları ve izinleri, işletme siciline işlenir.

(2) İşletme ruhsatları sicil kayıtlarına;

- a) Erişim numarası,
- b) Sicil numarası,
- c) Ruhsat sahibinin adı, soyadı ve T.C. kimlik numarası beyanı,
- ç) Tüzel kişiler için vergi numarası,
- d) Ruhsatın grubu ve işletme izni,
- e) Ruhsatın yürürlük tarihi,
- f) Buluculuk ve görünür rezerv geliştirme hakları,
- g) Ruhsatın sınır noktalarının koordinat değerleri,
- ğ) Devir ve intikal bilgileri,
- h) Haciz, rehin, ihtiyati tedbir ve ipotek bilgileri,
- ı) Ruhsata Kanun gereği uygulanan hak düşürücü cezalar ve maddeleri,
- i) Ruhsat birleştirme veya sınır değiştirme işlemleri,
- j) Ruhsatın kanunen sona ermesi durumları ve sebepleri,
- k) Rödövens sözleşmesi,

l) Kanunun 5 inci maddesine göre Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğüne yapılmış sözleşmeler,

m) Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğü ile Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Genel Müdürlüğüne yapılacak ruhsat devirlerine esas olan sözleşmeler,

- n) Aktif edilmiş kayıtlı elektronik posta adresi (KEP) veya UETS adresi, işlenir.

(3) İşletme ruhsatlarının sicil kayıtları elektronik ortamda da tutulabilir.

Sicilin incelenmesi

MADDE 97- (1) Genel Müdürlükçe tutulan, maden haklarının tescil edildiği maden sicili açıktır. İlgisini inanılır kılan herkes, sicil kayıtlarının maden sicil memurlarından biri huzurunda

gösterilmesini isteyebilir. Maden sicilindeki kayıtların bilinmediği iddia edilemez.

Rehin ile ilgili sicil kaydı

MADDE 98- (1) Üretilerek stoklanmış maden cevherleri, arama ve işletme ruhsat sahibinin Genel Müdürlüğe yazılı müracaatı üzerine bildirdiği şahıslara kabzedilmeksizin rehnedilebilir. Rehnedilmeleri halinde rehin tarihi, süresi ve durumu maden siciline kaydedilir. Bu cevherler rehin süresi içerisinde rehin alan şahısların yazılı müracaatı olmadıkça satılamaz. Genel Müdürlük rehin işlemlerini ilgili vilayetlere bildirerek takibini ister.

Sicil kayıtlarındaki hataların düzeltilmesi

MADDE 99- (1) Sicil kayıtlarında silinti, kazıntı, çizinti yapılmaz. Ancak 95 inci ve 96 ncı maddelerde yer alan bilgilerin sicil kaydına işlenmesi esnasında bir maddi hata yapıldığı takdirde sicil sorumlusu, Genel Müdürün ya da görevlendirdiği yetkili ile birlikte yapılan yanlışlığı üzeri okunabilecek şekilde çizerek, gerekli düzeltmeleri yapar. Yapılan düzeltme değişiklik defteri adı altında bir deftere tarih ve sıra numarasına göre işlenir. Bu kayıt sicil sorumlusu ve Genel Müdür ya da yetkilendirdiği personel tarafından imzalanır ve düzeltilir.

Buluculuk ve görünür rezerv geliştirme hakkı kayıtlarının tutulması

MADDE 100- (1) Buluculuk hakları ile ilgili kayıtlarda, buluculuk hakkına sahip gerçek veya tüzel kişi adı, pafta ve koordinatları, buluculuk tarihi, bulucusu olunan maden, görünür rezervi, buluculuk talep edildiği andaki erişim ve ruhsat numarası yer alır. Buluculuk hakkı bilgileri bilgisayar kayıtlarına işlenir.

(2) Ruhsat devirlerinde, devredilen alanda buluculuk hakkı olup olmadığı devralan kişiye bildirilir. Arama ruhsatları verilirken, sahalar üzerinde buluculuk hakkı olması durumunda bu durum ruhsatlara işlenir.

(3) Görünür rezerv geliştirme hakkına yönelik olarak yapılan sözleşmeler, Genel Müdürlüğe başvurulması halinde bilgi amaçlı maden siciline işlenir.

Rödövens işlemleri

MADDE 101- (1) Ruhsat sahipleri ile üçüncü kişiler arasında yapılacak olan rödövens sözleşmeleri Genel Müdürlüğün iznine tabidir. Maden işletme ruhsat sahiplerinin, ruhsat sahalarının bir kısmı veya tamamı için üçüncü kişilerle yapmış oldukları rödövens sözleşmelerinin ve bu sözleşmelerde yapılan değişikliklerin, bilgilendirme amacıyla Genel Müdürlüğe verilmesi ve maden siciline bilgi amaçlı şerh edilmesi zorunludur. Genel Müdürlük hiçbir şekilde rödövens sözleşmelerine taraf değildir. Rödövens sözleşmeleri Genel Müdürlüğün izin verdiği tarih itibarıyla sicil kayıtlarına şerh edilir.

(2) Rödövens izni taleplerinde; ruhsat sahibinin işletme ruhsat taban bedelinin Genel Müdürlüğün muhasebe birimi hesabına yatırılması, yıllık ruhsat bedellerinin, ruhsat harçlarının ve çevre ile uyum teminatlarının ödenmiş olması, talebin yapıldığı tarih itibarıyla tahakkuk eden ve son ödeme tarihi geçmiş Devlet hakkı borcu bulunmaması, rödövensçi tarafından alınmış ve aktif edilmiş kayıtlı elektronik posta adresi (KEP) veya UETS adresinin Genel Müdürlüğe verilmesi, işletme izni olan ruhsatlarda daimî nezaretçi atamasının yapılmış olması ve yetkilendirilmiş tüzel kişi sözleşmesinin bulunması zorunludur. Aksi takdirde işletme ruhsat taban bedeli iade edilmeksizin talep reddedilir.

(3) Bir ruhsat sahasında rödövens talebinin olması durumunda talep, alanın madencilik faaliyeti yapılabilecek büyüklükte olup olmadığı ve işletme faaliyetlerinin birbirini olumsuz etkileyip etkilemediği göz önünde bulundurularak Genel Müdürlük tarafından değerlendirilir.

(4) Kamu kurum ve kuruluşları ve iştirakleri hariç yer altı kömür sahalarında rödövens sözleşmesi yapılamaz. Kamu kurum ve kuruluşları ve iştiraklerinin yer altı kömür işletmelerinde aynı alan içinde, kot/kat farklılığı olması, giriş çıkışları ve havalandırmalarının birbirinden bağımsız olması halinde birden fazla rödövens sözleşmesi yapılabilir.

(5) Ruhsat sahası içinde birbiri ile çakışmayacak şekilde farklı alanlar için koordinatları verilerek birden fazla rödövens sözleşmesi yapılabilir. Koordinat bilgisi belirtilmeyen rödövens sözleşmeleri sicile şerh edilmez.

(6) Rödövens sözleşmelerinde sözleşmenin bitiş tarihi, muhtemel süre uzatımları dahil gün/ay/yıl olarak belirtilir. Aynı alanda kot/kat farklılığı olsa dahi birden fazla rödövens

sözleşmesi yapılamaz.

(7) Rödövanşçı olarak faaliyet gösterecek;

a) Tüzel kişilerin;

1) Ortaklık payı, adres bilgileri, aktive edilmiş kayıtlı elektronik posta adresi (KEP) veya UETS adresini ibraz etmesi,

2) Kanunun 6 ncı maddesindeki maden haklarını kullanma ile ilgili şartları ve bu Yönetmelikte belirlenen mali yeterlilik şartlarını sağlaması,

3) Ek-2'de yer alan mali yeterlilik tutarları tablosunda ruhsat gruplarına göre belirtilen ve bulunulan yılın yeniden değerlendirilme oranına göre güncellenmiş tutarın; en az %30'unu şirket sermayesi, geri kalan kısmını vadeli/vadesiz mevduat veya kullanılmamış nakdi kredi limitini belirten banka referans mektubu ile sağlaması,

zorunludur.

b) Gerçek kişilerin, mali yeterlilik tutarının tamamını banka referans mektubu ile sağlaması ve söz konusu referans mektubunun Genel Müdürlüğe verilmiş tarihi itibarıyla son on beş gün içinde alınmış olması gerekir.

c) Gerçek veya tüzel kişiler tarafından, mevduat hesabında bulunan tutarın belirtilmesi halinde banka referans mektubunda gerçek veya tüzel kişiye ait IBAN numarasının yer alması zorunludur.

(8) Tarafların birlikte rödövanş sözleşmesinin maden sicil kayıtlarından silinmesini talep etmeleri halinde bu kayıtlar maden sicilinden silinir. Rödövanş sözleşmesinin feshine ilişkin kesinleşmiş bir mahkeme kararı bulunmadığı müddetçe tek taraflı silinme talepleri kabul edilmez. Süresi sona eren rödövanş sözleşmeleri, maden sicilinden silinir.

(9) Maden ruhsat sahiplerinin, ruhsat sahalarının bir kısmında veya tamamında üçüncü kişilerle yapmış oldukları rödövanş sözleşmelerinde, bu alanlarda yapılacak madencilik faaliyetlerinden doğacak İş Kanunu, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili idari, mali ve hukuki sorumluluklar rödövanşçıya aittir. Ancak bu durum ruhsat sahibinin Kanundan doğan teknik, mali ve hukuki konulardaki sorumluluklarını ortadan kaldırmaz.

(10) Rödövanşçı tüzel kişinin ortaklık yapısında değişikliğe yol açabilecek %10'dan fazla hisse devir işlemleri Genel Müdürlüğün iznine tabidir. Bu gibi durumlarda hisse devrinin tarafları konu ile ilgili olarak Genel Müdürlüğe müracaat eder. Talebin Genel Müdürlük tarafından uygun görülmesi halinde durum ilgili tüzel kişiye tebliğ edilir. Aksi takdirde Kanunun 10 uncu maddesinin dördüncü fıkrası gereğince işlem tesis edilir.

(11) Ruhsatın sicil kayıtlarına bilgi amaçlı şerh edilmiş rödövanş sözleşmelerinde, rödövanş süresinin uzatılması ve/veya rödövanş sözleşmesindeki alanın koordinatlarının değiştirilmesi durumları yeni talep olarak değerlendirilir, Genel Müdürlük izni alınmasına müteakip bu rödövanş sözleşmeleri ruhsatın sicil kayıtlarına bilgi amaçlı şerh edilir.

İpotek işlemleri

MADDE 102- (1) İşletme ruhsatlarına ipotek tesis edilebilmesi için Genel Müdürlükçe talep edilen belgeler ile birlikte ipotek sözleşmesinde belirtilen miktar üzerinden tahakkuk eden damga vergisi ve ipotek harcı ödenerek talepte bulunulur.

(2) Tesis olunacak ipotek ruhsat süresini geçemez.

(3) Tesis olan ipotek için sicil kayıtlarından terkin edilebilmesi için alacaklının muvafakatinin Genel Müdürlüğe verilmesi gerekir. Gerçek kişilerde noter onaylı muvafakat aranır. İpotek süresinin bitiminden itibaren otuz gün içinde 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu uyarınca ipotek paraya çevrilmesine ilişkin takip başlatılıp bu husus sicile şerh edilmemişse, ruhsat sahibinin talebiyle ipotek sicilden terkin edilir.

(4) Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre kurulmuş bankaların alacaklı olduğu ipotek senetleri 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanunu gereği ipotek harcı ve 1/7/1964 tarihli ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu gereği damga vergisinden istisnadır. İpotek alacaklısının yurt dışı kredi kuruluşu olması halinde bu fıkrada yer alan istisnadan yararlanabilmesi için Gelir İdaresi Başkanlığından ipotek nedeniyle yapılacak işlerin harçtan, düzenlenecek belgelerin ise damga vergisinden istisna olacağına dair yazı istenir.

ON DOKUZUNCU BÖLÜM

Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğünün Arama Faaliyetleri

Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğünün arama faaliyetleri

MADDE 103- (1) MTA Genel Müdürlüğü yürüttüğü projeye bağlı olarak arama yapacağı alanlardaki ruhsatlara ait bilgileri Genel Müdürlükten talep edebilir. Genel Müdürlük talep edilen bilgileri ilgili mevzuat hükümleri kapsamında MTA Genel Müdürlüğüne verir.

(2) MTA Genel Müdürlüğü arama yapacağı alan içinde boş olan bölgelerin ruhsatını almak için bu Yönetmelikte belirtildiği şekilde arama ruhsatı müracaatında bulunur. Kanun hükümlerine göre arama ruhsatı olarak bulduğu madenler için buluculuk hakkı talep edebilir.

(3) MTA Genel Müdürlüğü arama yapacağı alanlarda faaliyette bulunan ruhsat sahiplerine, yapacağı çalışmanın genel bilgilerini verir. İşletme izin sınırları dışındaki ruhsat alanlarında arama faaliyetlerinde bulunmak için ruhsat sahibinin izni gerekmez. İşletme izin sınırları içerisindeki arama faaliyetleri ruhsat sahibinden izin alınarak yapılır. Yazılı olarak alınan bu iznin bir sureti Genel Müdürlüğe verilir.

(4) MTA Genel Müdürlüğü arama ruhsatı aldığı sahalarda bulduğu madenler için buluculuk belgesi alır. Arama ruhsatı süresi sonunda buluculuk belgesi alınmaksızın Genel Müdürlüğe iade edilen ruhsatlar, Kanunun 30 uncu maddesi hükümlerine göre ihale edilir.

(5) MTA Genel Müdürlüğü, ruhsatlı alanlarda yaptığı çalışmalar sonucu elde ettiği bilgi ve belgeleri, bir rapor halinde Genel Müdürlüğe ve talebi halinde ruhsat sahibine verebilir.

(6) Havza ve kuşak madencilikliğini geliştirmek ve jeolojik yapıyı aydınlatmak için herhangi bir sebeple hükümden düşmüş, terk edilmiş veya taksir edilmiş alanlarda, bir proje çerçevesinde MTA Genel Müdürlüğünün talep etmesi ve Bakanlık tarafından gerekli görüldüğü takdirde MTA Genel Müdürlüğü adına ruhsat verilir. İşletilebilecek maden varlığının belirlenmesi halinde, Kanunun 30 uncu maddesi hükümlerine göre Genel Müdürlük tarafından ihale edilir. Ayrıca herhangi bir nedenle ruhsat müracaatlarına kapalı hale getirilmiş alanlarda, Bakanlık tarafından gerekli görüldüğü takdirde, MTA Genel Müdürlüğü adına ruhsat verilir. Bu alanlarda işletilebilecek maden varlığının belirlenmesi halinde, bu alanlar Cumhurbaşkanı kararı ile Kanunun 30 uncu maddesi hükümlerine göre Genel Müdürlük tarafından ihale edilir.

(7) MTA Genel Müdürlüğü, herhangi bir ruhsat veya izne gerek kalmadan, madencilik yapılabilecek bütün sahalarda, MTA Genel Müdürlüğünün yürüttüğü bir projeye bağlı olarak arama faaliyetlerinde bulunabilir. MTA Genel Müdürlüğü, başka birisi adına ruhsatlı sahalarda faaliyetlerini ruhsat sahibinin faaliyetlerini engellemeden yürütür.

(8) MTA Genel Müdürlüğü tarafından buluculuk hakkı kazanılan maden ruhsat sahaları, bedeli karşılığında ihtisaslaşmış Devlet kuruluşları ile bunların bağlı ortaklıklarına Genel Müdürlük tarafından Bakan onayı ile devredilebilir. MTA Genel Müdürlüğü, ihtisaslaşmış Devlet kuruluşları ile bunların bağlı ortaklıklarına devredeceği maden ruhsat sahalarını, ruhsat süresi bitiminden önce Genel Müdürlüğe bildirir. Bildirimin zamanında yapılmaması durumunda bu sahalarda, ruhsat süresinin sona ermesini müteakip Genel Müdürlük tarafından ihale edilebilir. MTA Genel Müdürlüğü, devir bildirimini yapıldığı tarihten başlamak üzere en geç 3 yıl içerisinde ilgili maden ruhsat sahalarını ihtisaslaşmış Devlet kuruluşları ile bunların bağlı ortaklıklarına devretmek zorundadır. Maden ruhsat sahalarının belirtilen sürede devredilmemesi durumunda bu sahalarda Genel Müdürlük tarafından ihale edilebilir. MTA Genel Müdürlüğü, Kanunun 17 nci maddesinde belirtilen arama dönemi faaliyet raporları yerine ön, genel, detay arama ve fizibilite dönemleri için ayrı ayrı kaynak/rezerv raporu verir. MTA Genel Müdürlüğü tarafından buluculuk hakkı kazanılan maden ruhsat sahalarının ihtisaslaşmış Devlet kuruluşları ile bunların bağlı ortaklıklarına devredilmeyeceğinin MTA Genel Müdürlüğü tarafından Genel Müdürlüğe bildirilmesi halinde bu sahalarda Genel Müdürlük tarafından ihale edilebilir.

(9) 14/6/1935 tarihli ve 2804 sayılı Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü Kanununun 5 inci maddesine göre, MTA Genel Müdürlüğü maden ruhsat sahipleri ile yapmış olduğu arama ve araştırma tip sözleşmelerini Genel Müdürlüğe verir ve bu sözleşmeler maden siciline bilgi amaçlı şerh edilir.

(10) MTA Genel Müdürlüğü, uhdesindeki ruhsatları bölerek aynı alan için Genel Müdürlükten birden fazla yeni ruhsat talep edebilir. Genel Müdürlük tarafından yürürlük tarihleri ve bağlı buldukları arama ruhsat dönemleri, bölünmesi talep edilen ruhsat ile aynı olan yeni ruhsatlar düzenlenir.

Ruhsat sahibinin davalara katılımı

MADDE 104- (1) Genel Müdürlük tarafından verilmiş ruhsatların iptali, ruhsat alanı içindeki madencilikle ilgili faaliyetlerin durdurulması ya da kısıtlanması, ruhsat alanının küçültülmesi gibi ruhsat alanındaki madencilik faaliyetlerini olumsuz yönde etkileyecek üçüncü kişilerce Genel Müdürlüğe karşı açılan davaları, Genel Müdürlük ilgili ruhsat sahiplerine bildirir. Ruhsat sahipleri Genel Müdürlük yanında davaya katılabilir.

İKİNCİ KISIM

Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşlarından Alınması Gereken İzinler, Kısıtlamalar ve Yatırım Çakışması İşlemleri

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Genel ilkeler

MADDE 105- (1) Bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşları, maden ruhsat sahiplerinin izin taleplerini; Kanun, bu Yönetmelik ve ilgili kanunların hükümlerine göre sonuçlandırır.

(2) Madencilik faaliyeti yapılan alanların, izne tabi alan olmaları halinde, ilgili olduğu kanun hükümlerine göre gerekli izinlerin alınması zorunludur. Ancak, Genel Müdürlükçe işletme ruhsatı verildikten sonra, işletme ruhsat alanının diğer kanunlara göre izne tabi alan haline gelmesi durumunda ilgili kanunların öngördüğü yükümlülüklerin yerine getirilmesi suretiyle kazanılmış haklar korunarak faaliyetler sürdürülür. Diğer kanunlara göre izne tabi alanlar, Genel Müdürlüğün görüşü alınarak belirlenir.

(3) Tarım toprağı, sit alanı, milli parklar, tabiat parkları, tabiat anıtı ve tabiatı koruma alanları, mera alanları ve sulak alanlar, özel çevre koruma bölgeleri, milli parklar, yaban hayatı koruma ve geliştirme sahaları, muhafaza ormanları, 3621 sayılı Kanuna göre korunması gerekli alanlar, 1 inci derece askeri yasak bölgeler, 1/5000 ölçekli imar planı onaylanmış alanlar, 1 inci derece sit alanları, 6001 sayılı Kanunda belirtilen alanlar, korunması gerekli taşınmaz kültür varlıkları, tabiat anıtları, tabiat koruma alanları, tabiat parkları, kent ormanları, gen koruma alanları, tohum mescere alanları, endemik ve korunması gereken nadir ekosistem alanları, sulak alanlar, su havzaları, mesire alanları, tarihi yapılar, tarihi sit alanları, su ürünleri üreme ve istihsal alanları gibi izne tabi alanlarda izin alınmadan veya ÇED, gayrisihhi müessese izinlerinin sınıfı dışındaki izinler olmadan faaliyette bulunulduğunun tespiti halinde işletme faaliyetleri durdurulur. ÇED, gayrisihhi müessese izni ve mülkiyete ait izin alınmadan işletme faaliyetinde bulunulduğunun tespiti halinde Kanunun 7 nci maddesinin yirmi birinci fıkrası gereğince işlem tesis edilir.

(4) Maden arama faaliyetleri, Kanunda sayılanlar dışında herhangi bir izne tabi değildir. İşletme faaliyetleri ise, Kanun ve bu Yönetmeliğe göre yürütülür.

(5) Bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşlarının madencilik faaliyetlerini etkileyen izne tabi alanlara ilişkin düzenlemelerinde Genel Müdürlüğün görüşü alınır.

İzinler için müracaat

MADDE 106- (1) İzin almak için ruhsat sahipleri tarafından gerekli belgelerle ilgili kamu kurum ve kuruluşuna müracaat edilir. ÇED işlemleri Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından, diğer izinlere ilişkin işlemler de ilgili bakanlıklar ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca ÇED sürecinde en geç üç ay içinde bitirilir. Bakanlık ve diğer bakanlıkların mevzuatının gerektirdiği maddi yükümlülükler ruhsat sahibi tarafından karşılanır.

Maden arama izinleri

MADDE 107- (1) Maden arama faaliyetleri için Kanun ve bu Yönetmelikte belirtilmiş izinlerin alınması zorunludur.

(2) Maden arama faaliyetleri için işyeri açma ve çalışma ruhsatı istenmez.

(3) Arama ruhsatı düzenlendikten sonra, ruhsat alanının Genel Müdürlük kayıtlarına işlenmiş alanlarda ilgili kurumdan izin alınarak arama faaliyetleri sürdürülür. İzin alınmadan arama faaliyetinde bulunduğu tespit edilmesinde halinde, faaliyetler durdurulur.

(4) Analiz, teknolojik araştırma, geliştirme, pilot çalışmalar ve pazar araştırması amaçlı numune alma işlemleri, arama faaliyetleri kapsamındadır.

(5) Jeolojik haritalama, jeofizik etüt, sismik, karot, kırıntı ve numune alma ile bunlara yönelik sathi hazırlık işlemleri içeren faaliyetler için çevresel etki değerlendirmesi kararı aranmaz.

Yer altı madencilik faaliyetleri

MADDE 108- (1) Madencilik faaliyetinin yer altı işletme yöntemi ile yapılması halinde; yer altı madencilik faaliyetlerine bağlı yerüstü tesisleri ile galeri ağzı, kuyu, nefeslik gibi yer altı yapılarının isabet ettiği alan için gerekli izinlerin alınması zorunludur. Uygulanan yöntem, teknoloji ve derinliğe bağlı olarak projesi Genel Müdürlükçe uygun bulunan yer altı madencilik faaliyetlerinin tekabül ettiği yüzey alanı için herhangi bir izin alınmaz. Projesinde belirtilen şartlara uyulmadığının ve yüzeyde tasman oluşumunun tespit edilmesi halinde, Kanunun 29 uncu maddesi kapsamında işlem tesis edilerek, tasman oluşum alanındaki üretim faaliyetleri durdurulur. Ancak özel mülkiyete tabi alanlarda mülk sahibinin izni olmadan, özel mülke zarar verildiğinin tespiti halinde ise Kanunun 7 nci maddesinin yirmi birinci fıkrası gereğince işlem yapılır.

Özel alanlardaki değişiklikler

MADDE 109- (1) İlgili kurumlar tarafından özel alan olarak Genel Müdürlüğe bildirilen alanlarda değişiklik yapılması halinde bu değişiklik ilgili kurum tarafından Genel Müdürlüğe bildirilmek zorundadır. Aksi takdirde doğabilecek hukuki sorumluluk ilgili kuruma aittir.

Kazanılmış haklar

MADDE 110- (1) Madencilik faaliyetleri ile bu faaliyetlere bağlı tesisler için verilmiş olan izinler, müktesep hak olarak ruhsat hukuku devam ettiği sürece geçerlidir. Alınan izinler, ruhsatın süresinin uzatılması halinde uzatılır. İşletme ruhsatı sınırları dahilinde işletme izni genişletilen diğer alanlar için de diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından izin verilir.

(2) Madencilik faaliyetlerinin yapılması ve ruhsatlandırma işlemlerinin yürütülmesi ile ilgili olarak yeni verilecek ruhsat alanlarına maden işletme yöntemi, faaliyetin yapıldığı bölge, madenin cinsi, yapılacak yatırımın çevresel etkileri, şehirleşme gibi hususlar dikkate alınarak, süre uzatım talepleri dahil ruhsat verilen alanlarda Bakanlık tarafından kısıtlama getirilirken kazanılmış haklar korunur.

(3) İşletme ruhsat sahalarında, madencilik faaliyeti yapılan alanların, Kanunun 7 nci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen alanlarla çakışması durumunda, işletme ruhsatının yürürlük tarihi ile izne tabi bu alanların Genel Müdürlüğe bildirildiği tarih esas alınarak değerlendirme yapılır.

(4) İşletme ruhsatı yürürlük tarihinin, Kanunun 7 nci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen izne tabi alanın Genel Müdürlüğe bildirildiği tarihten önce olması durumunda, ilgili kanunların öngördüğü yükümlülüklerin yerine getirilmesi suretiyle kazanılmış haklar korunarak faaliyetler sürdürülür. Aksi halde üretim faaliyetleri durdurulur.

(5) İşletme ruhsatı yürürlük tarihinin, Kanunun 7 nci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen izne tabi alanın Genel Müdürlüğe bildirildiği tarihten sonra olması durumunda, ilgili kurumdan izin alınması zorunludur. İlgili kurumdan izin alınmadan üretim yapılması halinde, faaliyet durdurulur.

(6) İçme ve kullanma suyu havzalarında yapılan madencilik faaliyetlerine ilişkin işlem tesis edilirken Kanunun 7 nci maddesinin sekizinci fıkrası gereğince kazanılmış haklar korunur.

(7) Genel Müdürlükçe işletme ruhsatı verildikten sonra, işletme ruhsat alanının diğer kanunlara göre izne tabi alan haline gelmesi durumunda ilgili kanunların öngördüğü yükümlülüklerin yerine getirilmesi suretiyle kazanılmış haklar korunarak madencilik faaliyetleri sürdürülür.

İşletme izni düzenlenmesi için alınması zorunlu izinler

MADDE 111- (1) Ruhsat sahibince, işletme ruhsatının yürürlük tarihinden itibaren üç yıl içinde Kanunun 7 nci maddesine göre alınması gerekli olan ÇED kararı, mülkiyet izni, işyeri açma ve çalışma ruhsatı ile Genel Müdürlüğün kayıtlarına işlenmiş alanlar ile ilgili izinlerin alınarak Genel Müdürlüğe verilmesini müteakip işletme izni düzenlenir. Süresi içinde yükümlülükleri yerine getirilmeyen ruhsatlar için Kanunun 24 üncü maddesinin on birinci fıkrası gereğince işlem tesis edilir.

(2) Kanunun 7 nci maddesine göre alınması gerekli olan ÇED kararı, mülkiyet izni, işyeri açma ve çalışma ruhsatı ile Genel Müdürlüğün kayıtlarına işlenmiş alanlar ile ilgili olarak, süresi içerisinde izinlerin alınması için ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının talep ettiği tüm bilgi ve belgeler ile eksiksiz olarak başvurulmuş olmasına rağmen, bu izinlerin işletme ruhsatının yürürlük tarihinden itibaren üç yıl içerisinde alınmadığının Genel Müdürlüğe belgelendirilmesi durumunda, Kanunun 24 üncü maddesinin on birinci fıkrası kapsamında işlem tesis edilmez. İşletme ruhsat süresi sonuna kadar bu fıkra da belirtilen izinlerden dolayı işletme izninin alınmaması hâlinde ruhsat süresi uzatılmaz ve ruhsat iptal edilir.

(3) Ereğli Kömür Havzasındaki taşkömürü ve 2840 sayılı Kanunda sayılan bor tuzu, toryum ve uranyum madenleri ile bu ruhsatlarda birlikte işletilme zorunluluğu olan, kompleks halde bulunan madenler için bu maddede yer alan izin alınması ve faaliyete başlanması ile ilgili süreler uygulanmaz. Ancak, Ereğli Kömür Havzasındaki taşkömürü sahalarına grubundaki diğer madenler için işletme izni verilmiş olması ve bu madene yönelik faaliyet gösterilirken Kanunun 7 nci maddesine aykırı faaliyet yapılması halinde aykırı faaliyetin yapıldığı alandaki faaliyetler durdurulur.

(4) IV. Grup (ç) bendi maden ruhsatlarına yönelik işletme izni verilebilmesi için Nükleer Düzenleme Kurumundan yetkilendirme alınması zorunludur.

İzinlerin incelenmesi

MADDE 112- (1) Genel Müdürlükçe yapılan incelemelerde, faaliyet alanında ÇED ile ilgili karar, işyeri açma ve çalışma ruhsatı, mülkiyet izni olmadan veya Kanunun 7 nci maddesinin on üçüncü fıkrasına aykırı faaliyette bulunulduğunun tespiti halinde Kanunun 7 nci maddesinin yirmi birinci fıkrası gereğince işlem tesis edilerek durum ilgili kurumlara bildirilir.

(2) Kanunun 7 nci maddesi ve diğer kamu kurum ve kuruluşların mevzuatı gereğince izin verilmiş alanlardaki madencilik faaliyetlerini diğer kamu kurum ve kuruluşları kendi mevzuatı kapsamında denetleyebilir. Yapılan denetimlerde maden ruhsat alanlarında ilgili kanun esaslarına uygun çalışılmadığının tespiti halinde, diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılan işlemler Genel Müdürlüğe bildirilir. Çevre ve insan sağlığına zarar verdiği tespit edilen madencilik faaliyetleri, gerekli önlemler alınıncaya kadar bu alandaki madencilik faaliyetleri durdurulur.

(3) Birinci fıkra da yer alan hususlar dışında Kanunun 7 nci maddesine aykırı faaliyette bulunulduğunun Genel Müdürlükçe tespit edilmesi halinde ruhsat sahasındaki faaliyetler, bu aykırılık giderilinceye kadar durdurulur.

I. ve II. Grup (a) bendi madenler ile ilgili düzenlemeler

MADDE 113- (1) Madencilik faaliyetlerinin yapılması ve ruhsatlandırma işlemlerinin yürütülmesi ile ilgili olarak yeni verilecek ruhsat alanlarına maden işletme yöntemi, faaliyetin yapıldığı bölge, madenin cinsi, yapılacak yatırımın çevresel etkileri, şehirleşme gibi hususlar dikkate alınarak, süre uzatım talepleri dahil ruhsat verilen alanlarda kazanılmış haklar korunmak kaydıyla ilgili kurumların görüşleri alınarak Bakanlık tarafından kısıtlama getirilebilir. İlk müracaat veya ihale yolu ile yapılacak ruhsatlandırmalarda müracaatın yapılacağı alanlar diğer kanunlar ile getirilen kısıtlamalar göz önüne alınarak Bakanlıkça ruhsat müracaatına kapatılabilir. Kısıtlama gerekçesi ortadan kalkan alanlar ihale yoluyla aramalara açılır.

(2) Bir alanın, I. ve II. Grup (a) bendi madenlerle ilgili olarak il genelinde madencilik faaliyetleri için müracaatlara kapalı alan haline getirilebilmesi için;

a) Valilik tarafından il bazında çalışma yapılması için Ek-3'te yer alan hususlarda Genel Müdürlüğe talepte bulunulması veya Genel Müdürlükçe işlemlerin başlatılmasına karar verilmesi gerekir.

b) Talep yazısında, mevcut yerleşim alanları, yerleşime uygun olan/olmayan alanlar, uydu kent alanları, park, bahçe, rekreasyon alanları, turizm, korunması gereken kültür ve tabiat varlıkları, millî parklar ve su havzası, içme suyu temin edilen akifer ve kaynakların ilan edilmiş ve ilan için çalışmaları yürütülen koruma alanları ve benzeri alanlar, mevcut ağaçlandırma alanları, katı atık depolama alanları, otoyollar, kara yolu, I. Grup (b), II. Grup (a) bendi madenler ile ilgili kısa, orta ve uzun vadeli ihtiyacı gösteren arz/talep öngörüsünü belirten rapor, özel ve kamuya ait her türlü tesis, organize sanayi bölgesi alanları, diğer hususları içeren bilimsel ve teknik çalışma ile müracaatta bulunulur. Bu maddede belirtilen kurumlardan kurulacak komisyonun yer alacak yetkililerin isimleri ile komisyonun sekretaryası ve koordinasyondan yetkili bir isim ve kurum da bildirilir. Bu alanlar ile ilgili verilecek bilgilere ilişkin koordinatlar, Genel Müdürlükçe belirlenen sistemde verilir.

c) Genel Müdürlükçe gerek görüldüğü takdirde talepteki eksiklikler valilikten istenilir.

ç) Bilgilerin tamamlanmasını müteakip Genel Müdürlük tarafından belirlenen yetkililer ile valilikçe belirlenen isimler ve gerektiğinde üniversiteler, araştırma kuruluşları, diğer kamu kurum ve kuruluşlarından görevlendirme ile oluşan bir komisyon, valilikte kurulur. Görevlendirilen komisyonun başkanlığını Genel Müdürlük tarafından görevlendirilen yetkili, mahallindeki yapılacak sekretarya ve koordinasyonu ise valiliğin görevlendirdiği yetkili kurum yapar. Komisyon nazari ve mahallindeki çalışmalarını en geç altı ay içinde tamamlar. Zaruri durumlar nedeniyle bu süre içinde çalışmaların tamamlanmaması halinde üç ay daha ek süre verilir.

d) Komisyonun; büyükşehir olan illerde yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı, diğer illerde il özel idaresi, vergi dairesi, çevre, şehircilik ve iklim değişikliği, kültür ve turizm, tarım ve orman, sanayi ve teknoloji il müdürlükleri, belediye, Orman, Devlet Su İşleri ve Karayolları bölge müdürlükleri yetkilileri ile valiliğin bildirdiği diğer yetkililer yer alır.

e) Dayanak ve içeriği ile birlikte komisyon tarafından hazırlanan ve valilikçe uygun bulunan alanlar Genel Müdürlüğe bildirilir. Genel Müdürlükçe rapor ile ilgili tespit edilen eksiklikler komisyona tamamlattırılır.

f) İlk müracaatlarda I. Grup ve II. Grup (a) bendi madenlere kapalı hale getirilen alanları içeren il raporu Bakan Oluruna sunulur. Bakanlıkça onaylanan alanlar kapalı alan haline getirilir.

g) Kısıtlama gerekçesi ortadan kalkan alanlar ihale yoluyla aramalara açılır.

ğ) İl raporunda yapılacak revize işlemlerinde de aynı süreçte işlem tesis edilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Arazi İzinleri

Devlet ormanları ve muhafaza ormanlarında madencilik faaliyetleri

MADDE 114- (1) Devlet ormanları içinde maden aranması ve işletilmesi ile madencilik faaliyeti için zorunlu; tesis, yol, enerji, su, haberleşme ve alt yapı tesislerine, fon bedelleri hariç, bedeli alınarak Tarım ve Orman Bakanlığınca izin verilir. Ancak süre uzatımları dahil ruhsat süresince müktesep haklar korunmak kaydı ile Devlet ormanları sınırları içindeki tohum mescereleri, gen koruma alanları, muhafaza ormanları, orman içi dinlenme yerleri, endemik ve korunması gereken nadir ekosistemlerin bulunduğu alanlarda maden aranması ve işletilmesi, Tarım ve Orman Bakanlığının muvafakatine bağlıdır.

(2) Ruhsat sahalarında, orman sayılan alanlarda orman mevzuatı kapsamında gerekli izinler alınmadan madencilik faaliyetinde bulunulduğunun Genel Müdürlük tarafından tespit edilmesi halinde Kanunun 7 nci maddesinin yirmi birinci fıkrası gereğince işlem tesis edilir. Bu durum Orman Genel Müdürlüğüne bildirilir.

(3) Maden ruhsat sahalarına isabet eden özel ağaçlandırma taleplerinde Bakanlığın görüşü alınır.

Mera alanlarında madencilik faaliyetleri

MADDE 115- (1) Maden arama ruhsat sahibi, mera, yaylak ve kışlakların bulunduğu alanlarda; sondaj, yarma, galeri gibi fiziki müdahale gerektiren maden arama faaliyetleri yapılmadan önce gerekli belgelerle tarım ve orman il müdürlüğüne bir dilekçe ile başvurur. Başvuru tarihinden itibaren otuz gün içinde tarım ve orman il müdürlüğü tarafından yapılan

değerlendirme sonucu uyulması gereken esaslar belirlenerek mera tahsis amacı değiştirilmeden izin verilir. Bu faaliyetler sonrası maden arama ruhsat sahibi, faaliyette bulunduğu bölgeleri düzenleyerek en geç altı ay içinde çevre ile uyumlu hale getirir. Maden arama ruhsat sahibi faaliyetlerini, verdiği bilgi doğrultusunda yapmak zorundadır.

(2) Genel Müdürlüğün, tarım ve orman il müdürlüğüne mera tahsis amacının değiştirilmesi talebinde bulunabilmesi için maden ruhsat sahibinin Genel Müdürlüğe müracaatı gereklidir. Genel Müdürlük söz konusu müracaatı, müracaat tarihinden itibaren en geç bir ay içinde sonuçlandırır.

(3) Arama faaliyetleri sonunda rezervi belirlenen madenlerin üretim ve üretime yönelik tüm faaliyetlerin yapılacağı alanların tahsis amacı; Genel Müdürlüğün, tarım ve orman il müdürlüğüne yapacağı bildirimle müteakip, il mera komisyonunun ve çevre, şehircilik ve iklim değişikliği il müdürlüğünün uygun görüşü üzerine, valilikçe değiştirilebilir ve söz konusu yerlerin Hazine veya ait olduğu vakıf adına tescili yapılır.

(4) Arama ruhsatı döneminde kaynağı belirlemeye yönelik yapılacak olan yüzeyden (mostradan) numune alımı için izin gerekmez.

(5) İşletme ruhsatı döneminde işletme faaliyetleri için mera tahsis değişikliği yapılır. İşletme izin alanı dışında yapılacak arama faaliyetleri ile ilgili olarak arama ruhsatı dönemindeki işlemler geçerlidir.

(6) Mera tahsis değişikliği yapılan alanlarda, Kanunun 7 nci maddesinin on üçüncü fıkrasında belirtilen hükümlere ve bu Yönetmelikte belirtilen alanlarla ilgili kısıtlamalara uyulması kaydıyla madencilik faaliyetleri için her türlü üretim ve geçici tesis yapılmasına izin verilir.

(7) İşletme ruhsatının, yürürlük tarihinden sonra mera alanı içine alınması halinde, ÇED kararı dahil gerekli izinlerin alınarak işletme izni düzenlenen ruhsat sahalarında, mevcut izinler çerçevesinde işletme faaliyetleri sürdürülür.

(8) Mera alanlarında mera tahsis değişikliği yapılmasını müteakip, Genel Müdürlükçe arama dönemi üretim izni veya işletme izni düzenlenen ruhsat sahalarında, faaliyetlerin mera tahsis değişikliği yapılan alan dahilinde yürütülmesi zorunludur.

(9) Ruhsat sahalarında, ruhsat sahibince mera tahsis değişikliği yapılmadan madencilik faaliyetinde bulunulduğunun tespit edilmesi halinde Kanunun 7 nci maddesinin yirmi birinci fıkrası gereğince işlem tesis edilir. Genel Müdürlükçe müktesep haklar korunarak faaliyet durdurulur. Genel Müdürlükçe verilen durdurma kararı yükümlülükler yerine getirilmedikçe kaldırılmaz.

(10) İşletme izni talep edildiğinde tapu kayıtlarında mera tescili yapılmamış alanlarda, mevcut tapu kayıtlarına göre işlem yapılır.

Tarım arazilerinde madencilik faaliyetleri

MADDE 116- (1) Tarım arazilerinde madencilik faaliyetleri yapılabilmesi için 5403 sayılı Kanunun 13 üncü maddesi gereğince Bakanlıkça kamu yararı kararı alınması gereklidir. Ruhsat sahibi, kamu yararı kararı alınması için Genel Müdürlüğe istenilen belgeler ile birlikte müracaatta bulunur.

(2) Genel Müdürlük yapılan müracaatı öncelikle belge üzerinde inceler, eksik veya yanlış belge varsa müracaat sahibine bildirir. Belgeler tamamlanıncaya kadar talep değerlendirmeye alınmaz. Belgelerin tam olması halinde, Genel Müdürlükçe oluşturulan bir heyet tarafından arazi üzerinde gerekli incelemeler yapılarak, talep edilen araziye ilişkin Genel Müdürlükçe kamu yararı kararı alınıp alınmamasına ilişkin olarak bir rapor tanzim edilir. Genel Müdürlük, belge yönünden yaptığı inceleme sonucunda değerlendirmeye aldığı kamu yararı kararı alınması taleplerini değerlendirmeye aldığı tarihten itibaren en geç iki ay içinde sonuçlandırır.

(3) Maden arama ruhsatı sahibi, işletme ruhsatı almak üzere Genel Müdürlüğe yaptığı başvuru sırasında bir dilekçe ile Genel Müdürlükten işletme ruhsatı için incelemede bulunacak Genel Müdürlük heyetinin araziye işletme ruhsatı dışında kamu yararı kararı alınması açısından da incelemesini talep edebilir. Bu durumda işletme ruhsatı için incelemede bulunacak Genel Müdürlük heyeti araziye işletme ruhsatı dışında kamu yararı kararı alınması açısından da

inceleyerek gerekli raporları tanzim eder.

(4) Madencilik faaliyeti yürütülen alanlardaki nebatî toprak, rehabilitasyon çalışmalarında kullanılmak üzere uygun yerde muhafaza edilir.

Hazinenin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufundaki yerlerde madencilik faaliyetleri

MADDE 117- (1) Hazinenin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufundaki yerlerde yapılan madencilik faaliyetleri için kira ve ecrimisil alınmaz. Bu alanlar madencilik faaliyetleri yapıldığı sürece madencilik faaliyetleri için ayrılmış sayılır.

(2) Madencilik faaliyeti gösterilen alanın, Hazinenin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yer olması halinde, arazi mülkiyeti kapsamında izin istenmez. Ancak bu alan için mülkiyet durumunu gösteren belge istenir.

(3) Maden ruhsatı veya üretim izni verilen Hazinenin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazların madencilik faaliyetleri dışında kiraya verilmesi ya da satışı için; I. Grup (a) bendi maden ruhsat alanlarına yönelik taleplerde il özel idarelerinden, büyükşehir olan illerde valiliklerden, diğer grup maden ruhsat alanlarına yönelik taleplerde ise Genel Müdürlükten görüş alınır.

(4) Özel ağaçlandırma amaçlı olarak kiraya verilen Hazinenin özel mülkiyetindeki taşınmazlar veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler hakkında, kira sözleşmesinden sonra ruhsat verilmesi ve madencilik faaliyetinin yürütülmesi halinde, idarenin uygun görüşü alınır, kiracının masrafları ile ağaç bedelleri ruhsat sahibi tarafından ödenir.

(5) Maden ruhsatı veya üretim izni verilen, izinsiz madencilik faaliyetinde bulunduğu tespit edilen, çevreyle uyumlaşması uygun görülen veya bu amaçla ihale edilen alanlara ilişkin bilgi ve belgeler taşınmazın bulunduğu ilin valiliğine bildirilir.

Kamu hizmeti veya umumun yararına ayrılmış yerler ile özel şahıs arazilerinde madencilik faaliyetleri

MADDE 118- (1) Kamu hizmeti veya umumun yararına ayrılmış okul, hastane, kütüphane, kara yolu, demir yolu gibi yer ve tesislere 60 metre mesafe dahilinde madencilik faaliyetleri için Genel Müdürlükten izin alınması zorunludur. Binalara 60 metre, özel mülkiyete konu araziler ile bu arazilere 20 metre mesafe dahilinde faaliyette bulunmak için mülk sahibinin yazılı muvafakatının alınması zorunludur. Yatay olarak alınan bu mesafeler gerek duyulması halinde Genel Müdürlük tarafından madencilik faaliyetlerinin boyutu, işletme yöntemi, emniyet tedbirleri ve arazinin topoğrafik ve jeolojik yapısı dikkate alınarak her faaliyet için ayrı olarak da belirlenebilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Duyarlı Yörelere Madencilik Faaliyetleri

İmarlı veya imarsız alanlarda madencilik faaliyetleri

MADDE 119- (1) İmar alanları içinde kalan madencilik faaliyetleri, ilgili yerel merciden izin alınarak yapılır. Ruhsat alındıktan sonra imar alanları içine alınan maden sahalarına bu hüküm uygulanmaz. Bu yönde değerlendirme yapılırken imar planının kesinleşme tarihi ve maden ruhsatının hak sağlandığı ilk müracaat tarihi göz önünde bulundurulur. İmar planlarında orman arazisi olarak görülen ve orman idaresinden izin alınarak madencilik faaliyeti sürdürülen alanlar için imar planı istenmez.

(2) İmar planı bulunmayan alanlarda yapılan veya yapılacak olan madencilik faaliyetleri ile bu faaliyetlere bağlı geçici tesisler ve bunların müştemilatı için imar planı yapılmaz. İşletme ruhsatları ve ruhsat sahası bitişindeki geçici tesisler, Genel Müdürlük tarafından Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına gönderilir ve tapu kayıtları ile çevre düzeni ve imar planları notuna işlenir. İmarsız alanlarda yürütülen madencilik faaliyetleri için gerekli olan geçici tesisler ve bunların müştemilatı, inşaat ve yapı kullanma iznine tabi değildir. Ancak yapıların fen ve sağlık kurallarına uygun olması, ruhsat sahibi tarafından büyükşehir olan illerde valiliğe, diğer illerde il özel idaresine bildirilmesi zorunludur.

(3) İmarsız alanlarda yürütülen madencilik faaliyetleri için gerekli olan geçici tesisler ve bunların müştemilatı niteliğindeki yapıların, ruhsat sahibi tarafından madencilik faaliyetinin

sonlandırılmasını müteakip bir yıl içinde kaldırılması zorunludur. Bunlardan ÇED olumlu kararı alınmış olanların, ÇED raporunda belirtildiği şekli ile her iki alanda da yol, su, haberleşme, enerji nakil hattı, bant, konveyör, havai hat ve kuyu tesislerinin ilgili idarenin onayı ve talebi doğrultusunda bedelsiz olarak kalmasına izin verilebilir. Diğerlerinin ise süresinde yerinden kaldırılması veya çevre ile uyumlu hale getirilmesi zorunludur. Ruhsat sahibinin bu yükümlülüklerini yerine getirmemesi halinde, çevre ve insan sağlığı bakımından sorumlulukları devam eder. Ruhsat sahibi tarafından yapılması gereken işlemler valilik veya ilgili idare tarafından yerine getirilerek yapılan masraflar 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsil edilir.

Yaban hayatı koruma ve geliştirme sahalarında madencilik faaliyetleri

MADDE 120- (1) Yaban hayatı koruma ve geliştirme sahalarında, ÇED raporunda yaban hayatına olumsuz etkisinin giderileceği yönünde bilimsel rapor bulunan maden arama ve işletme faaliyetleri ile alt yapı tesislerine ilgili kurum tarafından izin verilir. Alınan izinler, süre uzatımları dahil ruhsat hukuku sonuna kadar devam eder. Yaban hayatı koruma ve geliştirme sahalarında, projesinde belirtilen şartların dışında bir faaliyetin tespit edilmesi durumunda, ruhsata dayalı faaliyetler durdurulur.

İçme ve kullanma suyu havzalarında madencilik faaliyetleri

MADDE 121- (1) Kazanılmış haklar korunmak kaydıyla içme ve kullanma suyu rezervuarının maksimum su seviyesinden itibaren yatayda 1000-2000 metre mesafe genişliğindeki şeritte galeri usulü patlatma yapılmaması, alıcı ortama arıtma yapılmadan doğrudan su deşarj edilmemesi şartıyla çevre ve insan sağlığına zarar vermeyeceği bilimsel ve teknik olarak belirlenen maden arama ve işletme faaliyetleri ile altyapı tesislerine izin verilir.

(2) İçme ve kullanma suyu rezervuarının maksimum su seviyesinden itibaren yatayda 2000 metreden sonraki koruma alanı içinde ÇED raporuna göre yapılması uygun bulunan maden istihracı ve her türlü tesis yapılabilir. Ancak faaliyet sırasında alıcı ortama yapılacak deşarjlarda ilgili mevzuatta belirtilen limitlere uyulması zorunludur.

(3) İçme ve kullanma suyu koruma havzalarında yapılan madencilik faaliyetlerinde, bu Yönetmelikte belirtilen yükümlülükler uyulmaması ve gerekli iznin alınmaması halinde, gerekli tedbir ve izin alınıncaya kadar sahadaki üretim faaliyetleri durdurulur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yatırımlar ve Çakışan Sahalar

Yatırımlar ile çakışan sahalarla ilişkin işlemler

MADDE 122- (1) Madencilik faaliyetleri ile Devlet ve il yolları, otoyollar, demir yolları, havaalanı, liman, baraj, enerji tesisleri, petrol, doğalgaz, jeotermal boru hatları, su isale hatları gibi kamu yararı niteliği taşıyan veya gerçek/tüzel kişilere ait diğer yatırımların birbirlerini engellemesi, maden işletme faaliyetinin yapılamaz hale gelmesi, yatırım için başka alternatif alanların bulunmaması durumunda, madencilik faaliyeti ve yatırımla ilgili karar Bakanlık tarafından verilir.

(2) Madencilik faaliyetleri ile birinci fıkrada sayılan yatırımların aynı alana isabet etmesi halinde yatırımcı tarafından yatırım için başka alternatif alan olmadığına dair teknik bilgi ve belgeler ile Genel Müdürlüğe müracaat edilir.

(3) Genel Müdürlüğün mahallinde yaptığı inceleme neticesinde; kamu yararı niteliği taşıyan yatırımlar ile madencilik faaliyetlerinin birbirini engelleyeceği, yatırımın gerçekleştirilmesi halinde maden işletme faaliyetinin yapılamaz hale geleceği, planlanan yatırımın, ruhsatın işletme izni veya görünür rezerv alanı ya da ruhsata dayalı olarak üretim yapılan tesis alanı ile çakıştığı tespit edilmesi durumlarında heyet tespitlerine ilişkin yapılacak işlemleri içeren Genel Müdürlük kararı taraflara gönderilir. İlgili taraflardan görüşleri ile dördüncü fıkrada belirtilen bilgi ve belgeleri içeren raporun bir ay içinde Genel Müdürlüğe verilmesi istenir. Bu sürede tarafların anlaşmaya vardıklarını bildirmeleri veya yatırımcının raporu vermemesi durumunda işlemler sonlandırılır. Verilen sürenin sonunda, tarafların görüşlerini ve raporu sunmaması halinde, Genel Müdürlükçe mahallinde yapılan inceleme neticesinde yapılan yatırıma ilişkin değer tespiti dikkate alınarak hesaplamalar yapılır.

(4) Bu raporda;

a) Ruhsat sahasında ve yatırım ile çakışan alandaki madencilik faaliyeti ile ilgili olarak;

- 1) Niteliği ve konusu,
- 2) Hukuki durumu, konumu ve koordinatları,
- 3) Madenin cinsi, rezervi ve tenörü/kalitesi,
- 4) alışan/çalışacak personel sayısı ve istihdama katkısı,
- 5) Maden ruhsat sahibinin/rödövensçinin yatırım gideri,
- 6) Maden ruhsatının yatırım süresi ve projesi,
- 7) Maden işletme proje bilgileri ve ruhsat süresi,
- 8) Devlet hakları ve sağlanacak katma değere ilişkin değerlendirmeler,
- 9) Üretilen madenin pazar durumu,
- 10) Yıllar itibarıyla üretim ve varsa tesise ait bilgiler,
- 11) Maden ruhsat sahasının yatırım bedeli, gerçekleşme süresi ve aşamaları,
- 12) Madenin makul bir sürede üretilebilme imkânının olup olmadığı, madencilik faaliyeti ile diğer yatırım faaliyetinin farklı zamanlarda yapılıp yapılamayacağına ilişkin tespitler,
- 13) Maden için başka alternatif alan olup olmadığına dair teknik bilgi ve belgeler,
- 14) Ara ve uç ürüne yönelik madencilige dayalı sanayi tesislerinin hammadde ihtiyacını karşılayan ruhsatlı sahalarda, tesisin hammadde ihtiyacını karşılayacak şekilde alternatif ruhsatlı sahaların bulunup bulunmadığı,

15) Diğer hususlar,

b) Yatırım ile ilgili olarak;

1) Niteliği ve konusu,

2) Hukuki durumu, konumu ve koordinatları,

3) Yatırım sonucu elde edilecek ürüne ilişkin bilgi,

4) alışacak personel sayısı ve istihdama katkısı,

5) Yatırım gideri,

6) Yatırımın süresi ve projesi,

7) Yatırımın proje bilgileri ve proje süresi,

8) Sağlanacak katma değere ilişkin değerlendirmeler,

9) Yatırım sonucu elde edilecek ürünün pazar durumu,

10) Yıllar itibarıyla üretim ve varsa veya yapılması planlanan tesise ait bilgiler,

11) Yatırım bedeli, gerçekleşme süresi ve aşamaları,

12) Yatırımın makul bir sürede yapılabilme imkânının olup olmadığı, yatırım ile madencilik faaliyetinin farklı zamanlarda yapılıp yapılamayacağına ilişkin tespitler,

13) Yatırım için başka alternatif alan olmadığına dair teknik bilgi ve belgeler,

14) Yatırımın yapıldığı bölgede sağlayacağı diğer katkılar,

15) Yatırım sahibinin banka hesap numarası,

16) Diğer hususlar,

yer alır.

(5) Hazırlanan raporlar dikkate alınarak yapılan inceleme ve değerlendirmeler neticesinde; Genel Müdürlük tarafından kamu yararı açısından yatırımların önceliği ve önemini belirtmek üzere ilgili kurumlarla ve yatırımcılarla gerekli yazışmalar yapılarak oluşturulan görüş Bakanlığa gönderilir. Bakanlık ilgili birimi tarafından kamu yararı açısından yatırımların önceliğine ve önemine ilişkin yapılan tespit Bakan onayına sunulur. Bakanlık veya Genel Müdürlük tarafından gerekli görölmesi halinde bedeli karşılığında rapor hazırlanabilir. Hazırlanan rapor, danışmanlık ücretleri, yolluk, gündelik gibi tüm harcamalar yatırımcı veya ruhsat sahibi tarafından karşılanır. Bakanlık tarafından alınan karar, kamu yararı kararı yerine geçer. Ayrıca Bakanlık kararı ile faaliyeti kısıtlanan maden ruhsat sahibinin yatırım gideri, lehine karar verilen tarafta tazmin edilir. Maden işletme faaliyetinin yapılamaz hale geldiği alanın ruhsattan taksir edilmesine veya ruhsatın iptal edilmesine ilişkin hususlar Bakanlık tarafından alınacak kararda belirtilir.

(6) Herhangi bir madencilik faaliyetine yönelik fiziki yatırım yapılmamış I. Grup, II. Grup (a) ve (c) bendi madenler, mıcır, kaba inşaat, baraj, gölet, liman, yol gibi yapılarda kullanılan her

türlü yapı hammaddeleri için verilen ruhsatlar, görünür rezervi belirlenmemiş diğer grup maden ruhsatları ile çakışan aynı yerdeki diğer yatırımlara Genel Müdürlükçe izin verilir. Ruhsatlı sahalarda görünür rezervi belirlemek üzere yapılan sondaj, kuyu, galeri, desandre gibi işler için yapılan yatırımların ve maden varlığının belgelenmesi durumunda tespit edilen görünür rezerv alanı dışındaki alanlar için diğer yatırımların madencilik faaliyetlerini engellemeyeceğine Genel Müdürlükçe karar verilmesi halinde diğer yatırım için izin verilir. Bu alanlarda ruhsat sahibi tarafından yapılmış yatırımı etkileyen bir husus var ise bu alanla ilgili karar Bakanlık tarafından verilir.

(7) Bakanlık veya Genel Müdürlük kararı ile faaliyeti kısıtlanan maden ruhsatına ait yatırıma ilişkin değer tespiti aşğıdaki usul ve esaslara göre, yatırımın özelliğine göre ortaya çıkan durumlara ilişkin usul ve esaslar ise Genel Müdürlükçe belirlenir.

a) Faaliyeti kısıtlanan ruhsat sahasında ve/veya buna bağlı tesis ve alt yapı tesis yatırımına ait gider kalemleri, ruhsat hukukunun başladığı tarih ile ilk heyet tarafından çakışmanın tespit edildiği tarih aralığı esas alınarak belirlenir. Görevlendirilen heyet tarafından çakışmanın tespitinden sonraki süreçte faaliyetin devamı için yapılan zorunlu yatırımlar dışındaki yatırımlar değerlendirmeye alınmaz.

b) Yatırım gideri, fatura veya dekonta göre, fatura veya dekontun ibraz edilememesi durumunda ise fiili tespite göre rayiç bedeller dikkate alınarak belirlenir.

c) Yatırım gideri hesaplamalarına, katma değer vergisi dahil edilmez.

) Devir edilen ruhsatlarda devir öncesi yatırım gideri de dahil olmak üzere tüm yatırım gideri yeni ruhsat sahibine ödenir. Taraflar arasındaki devir tutarı yatırım giderine dahil edilmez.

d) Kısıtlaması yapılan alan dahilindeki ruhsata dayalı olarak, ruhsat sahasında ve/veya dışında kurulmuş ruhsat sahibine/rödövanşıya/faaliyeti gerçekleştirenine ait geçici tesisler ile ilgili yatırım gideri, söz konusu geçici tesislerin sadece bu ruhsat sahasından üretilen maden ile beslenmek üzere kurulmuş olması kaydıyla ödenir.

e) Amortismanına tabi olma süresi dolmuş makine, araç-gereç, teçhizat ve tesislerin değerinin hesaplanmasında Makina ve Kimya Endüstrisi Anonim şirketi tarafından belirlenen hurda birim fiyatları üzerinden hesaplama yapılır. Amortismanına tabi olma süresi bitmemiş makine, araç-gereç, teçhizat ve tesislerin değerinin hesaplanmasında ise amortismanına tabi değer düşölerek yatırım gideri hesaplanır. Yatırım gideri ödenecek taşınmazların bedelleri hesaplanırken enkaz/hurda kaldırma bedelleri de yatırım giderine dahil edilir.

f) Faaliyetin sonlandırılmasına karar verilen sahadaki tesislerin talep edilmesi halinde başka bir alana taşınması, bu süreçte yapılacak her türlü altyapı, montaj-demontaj ve nakilden dolayı kullanılamayan ekipmanların, çalışır hale getirilmesine ait giderler yatırım giderine dahil edilir.

g) Üretim faaliyetine başlanmamış ve yatırımdan kaynaklı olarak iptal edilecek olan ruhsatlarda, ruhsat hukuku için ödenen harç, ruhsat bedeli, proje bedelleri, Devlet hakları, irtifak, kamulaştırma (Hazine adına) bedeli, kamuya ödenen izin bedelleri lehine karar verilen yatırımcı tarafından ruhsat sahibine ödenir. evre ile uyum teminatı ve bedeli yatırım giderine dahil edilmez.

ğ) Üretim faaliyetine başlanmamış ve yatırımdan kaynaklı olarak madencilik faaliyetleri kısıtlanan/kısıtlanacak ya da taksir edilecek alanlarla ilgili olarak ödenen proje bedelleri, irtifak, kamulaştırma (Hazine adına) bedeli, kamuya ödenen izin bedelleri lehine karar verilen yatırımcı tarafından ruhsat sahibine ödenir. evre ile uyum teminatı ve bedeli yatırım giderine dahil edilmez.

h) İhale yoluyla alınan ruhsatlarda, çakışan alandaki madencilik faaliyetleri dikkate alınarak, işletme izni olmayan ruhsatlarda ihale bedeli yatırım gideri hesabına dahil edilir. İşletme izinli ruhsatlarda ise yatırım gideri kalemi olarak kabul edilecek ihale bedelinden, ruhsat süresi oranında düşölerek hesaplama yapılır.

ı) Ruhsat sahasında tetkik tarihindeki faaliyeti gerçekleştiren tarafından yapılan madencilik faaliyetlerine ait yatırımların bedelleri faaliyeti gerçekleştirenine ödenir.

i) Ruhsat sahibi ile yapılan sözleşme kapsamında madencilik faaliyetinde bulunan gerçek

veya tüzel kişilerin yatırım gideri veya ruhsat sahipleri tarafından ortak yapılan yatırım gideri, yapılacak fiili tespit sonucuna göre belirlenir. Bu kapsamda yatırım gideri ile ilgili anlaşmazlık olması durumunda anlaşmazlığa konu olan yatırım giderinin karşılığı olan bedel, Genel Müdürlüğün emanet hesabında tutulur. Anlaşmazlığın çözümüne ilişkin mahkeme kararının bulunması ya da taraflar arasında anlaşmanın sağlanması halinde yatırım bedeli taraflara ödenir.

j) Görünür rezervi belirlenmiş sahalarda maden üretimi amacıyla yapılan dekapaj alanına isabet eden alanda üretim tamamlanmış ise dekapaj giderleri yatırım giderine dahil edilmez. Dekapajı tamamlanmış ancak henüz maden üretimi yapılmamış alanlarda bu üretimin yapma imkanının bulunup bulunmadığı değerlendirilir. Üretimin yapılma imkânı yoksa bu alanlarla ilgili dekapaj giderleri oransal olarak yatırım giderine dahil edilir.

k) Ruhsatın yatırım nedeniyle kısıtlanacak alan içinde kalan arama faaliyetlerine ilişkin yatırımlarını belgelenmesi şartıyla üretimi yapılan alanlar dışındaki arama giderleri yatırım giderine dahil edilir.

l) Finansal kiralama yöntemiyle alınmış olan iş makinesi veya teçhizatın değer tespiti yapılır. Ancak finansal kiralama yapan banka veya aracı şirketin muvafakat vermesi durumunda iş makinesi veya teçhizat yatırım giderine dahil edilir.

m) Tarafların Genel Müdürlüğe yatırım giderinin ödenmesi için banka hesap bilgilerini vermemesi durumunda ilgili yatırım gideri mahkemece tayin edilecek hesaba yatırılır.

n) Yatırım gider tespiti yapılan tarih ile Bakanlık kararının alındığı tarihin farklı olması durumunda, yatırım gideri Türkiye İstatistik Kurumunun (TÜİK) hesapladığı Tüketici Fiyat Endeksine (TÜFE) göre güncellenip işlem tesis edilir.

(8) İşletme ruhsat alanı içerisinde ancak işletme izni veya görünür rezerv alanı dışındaki yatırımlara, madencilik faaliyetleri birlikte yürütülebilecek yatırımlara ve mevcut maden işletme izin alanlarıyla çakışan yatırımlara mahallinde yapılan tetkik sonucunda rezervin üç boyutlu görünür hale getirilmemiş olan kısmı taksir edilerek Genel Müdürlükçe izin verilebilir. Yatırımın işletme izni veya görünür rezerv alanı ile çakışması ve madencilik faaliyetlerinin yatırım ile birlikte gerçekleştirilememesi durumunda Bakanlık tarafından karar verilir. Genel Müdürlüğün uygun görüşü veya Bakanlık kararı alınmaksızın yapılmış olan yatırımın, işletme izni veya görünür rezerv alanı ile çakışması durumunda, bu alanlarda yatırımcı tarafından yapılmış yatırımları ya da işletme izni veya görünür rezervi etkileyen bir husus var ise bu alanla ilgili karar Bakanlık tarafından verilir. Arama ruhsatı döneminde hiçbir yatırım yapılmamış ise diğer yatırımlara engel teşkil etmez. İhalelik durumda olan ve görünür rezervi belirlenmiş sahalara ait karar, Genel Müdürlükçe verilir. Bu fıkra kapsamında Genel Müdürlüğe yapılan talepler, gerekli görüldüğü takdirde mahallinde tetkik yapılmak suretiyle değerlendirilir.

(9) Bakanlık tarafından verilecek kararlarda; görünür rezerv alanı ile diğer yatırımın çakışması halinde öncelikle diğer yatırım için alternatif alanın bulunup bulunmadığı, madenin makul bir sürede üretilebilme imkânının olup olmadığı, ara ve uç ürüne yönelik madencilığe dayalı sanayi tesislerinin hammadde ihtiyacını karşılayan ruhsatlı sahalarda, tesisin hammadde ihtiyacını karşılayacak şekilde alternatif alanların bulunup bulunmadığı maden rezervi ile yatırımın ülke ekonomisine sağlayacağı katma değer, her iki yatırımın süresi, büyüklüğü, çalışan/çalışacak olan işçi sayısı ve istihdama sağlayacağı katkı dikkate alınarak değerlendirme yapılır.

(10) Bakanlık veya Genel Müdürlük kararı ile faaliyeti kısıtlanan maden ruhsat sahibinin/rödövanşçının/faaliyeti gerçekleştirenin veya yatırım sahibinin yatırım gideri, lehine karar verilen tarafça tazmin edilir. Daha sonra yatırım çakışması işlemleri nedeniyle Bakanlıkça veya Genel Müdürlükçe herhangi bir sebeple ödenmek zorunda kalınan tutar, lehine karar verilen tarafa rücu edilir.

(11) Bakanlık tarafından verilen kararın, madencilik faaliyetlerinin yapılmaması yönünde olması durumunda, yapılacak madencilik faaliyetinin yatırımı engellememesi şartıyla diğer yatırıma ilişkin yatırım faaliyetine başlanıncaya kadar ruhsat sahasındaki ocaklarda mevcut hak ve yükümlülükler çerçevesinde Genel Müdürlük kararıyla işletme faaliyetleri sürdürülür.

(12) Madencilik faaliyetleri ile Devlet ve il yolları, otoyollar, demiryolları, havaalanı, liman, baraj, enerji tesisleri, petrol, doğalgaz, jeotermal boru hatları, su isale hatları gibi kamu yararı niteliği taşıyan veya gerçek veya tüzel kişilere ait diğer yatırımların birbirlerini engellediğinin tespit edilmesi durumunda, gerekli görüldüğünde yatırımcı ve maden ruhsat sahibi ile kamu kurum ve kuruluş yetkililerinin katılımıyla Genel Müdürlüğün koordinasyonunda toplantı düzenlenebilir. Proje dosyası üzerinde inceleme yapılması sonucunda bir çözüme ulaşılamaması ve gerekli görülmesi halinde ilgili tarafların katılımıyla proje sahasında tetkik yapılarak yatırımların birlikte yürütülmesine yönelik çalışma yapılır. Yapılan çalışmalara ilişkin değerlendirmeler tutanak haline getirilir.

(13) Maden ruhsat sahalarına yapılan hafriyat döküm izni taleplerinde aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

a) Maden ruhsat sahalarında rezerv kaybına sebebiyet verilmemesi için, arazinin vasfına bakılmaksızın ruhsat sahaları hafriyat toprağı, cüruf, inşaat yıkıntı atığı ve benzeri atıklar için döküm alanı olarak kullanılamaz.

b) Maden ruhsat sahalarına kamu kurum ve kuruluşları tarafından döküm izni verilemez.

c) Maden ruhsat sahalarında rezervin bittiğinin Genel Müdürlükçe tespiti hâlinde Genel Müdürlükçe kamu kurum ve kuruluşlarına izin verilir.

ç) Rezervin bittiğinin tespit edilememesi veya rezervin varlığının tespiti hâlinde ise Genel Müdürlüğe kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılan döküm izni talepleri yatırım çıkışması olarak değerlendirilir ve ilgili hükümlere göre sonuçlandırılır.

d) İhalelik sahalar için de arazinin vasfına bakılmaksızın, Genel Müdürlüğün uygun görüşünün alınması zorunludur.

e) Bu fıkra hükümlerine aykırı hareket edenlere Kanunun 10 uncu maddesinin yedinci fıkrasında belirtilen idari para cezasının on katı tutarında idari para cezası uygulanarak bu faaliyetler durdurulur, yapılan dökümün ruhsat sahasından veya ihalelik sahadan kaldırılması için altı ay süre verilir, bu süre içerisinde kaldırılmaması hâlinde bu fıkra kapsamındaki idari para cezası iki katı olarak uygulanır. Bu işlemler valilik veya ilgili idare tarafından yerine getirilerek, yapılan masraflar 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsil edilir.

(14) Üretim faaliyeti yapılmış ve yatırımdan kaynaklı olarak iptal edilecek olan ruhsatlarda, ruhsat hukuku için ödenen harç, ruhsat bedeli, proje bedelleri, Devlet hakları, çevre ile uyum teminatı ve bedeli yatırım giderine dahil edilmez.

(15) Maden ruhsat sahalarında, maden üretimi amacıyla ödenen irtifak, kamulaştırma (Hazine adına) bedeli, kamuya ödenen izin bedelleri, izin alınan alanın tamamında üretim yapılmış ise ödenmez. Ancak izin alınan alan dahilinde maden üretimi yapılmamış alanlar var ise, bu alanlarda üretimin yapılma imkanının bulunup bulunmadığı değerlendirilir. Üretimin yapılma imkânı bulunan alanlarla ilgili ödenen izin bedelleri oransal olarak yatırım giderine dahil edilir.

Yatırım çıkışması kararı işlemleri

MADDE 123- (1) Genel Müdürlük, Bakanlık kararının birer örneğini ruhsat sahibine ve yatırımcıya tebliğ eder.

(2) Yatırımdan vazgeçilmesi yahut yatırımın başka nedenlerle gerçekleştirilemeyecek hale gelmesi durumunda, bu durum yatırımcı tarafından Bakanlığa ve Genel Müdürlüğe bildirilir.

(3) İkinci fıkra uyarınca yatırımcı tarafından Bakanlığa ve Genel Müdürlüğe bilgi verilmemesi durumunda doğan tüm zararlardan yatırımcı sorumludur.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Daimî Nezaretçilik ve Teknik Eleman

BİRİNCİ BÖLÜM

Daimî Nezaretçinin Atanması, İstihdamı, Görev ve Sorumlulukları

Daimî nezaretçinin istihdamı

MADDE 124- (1) Kaynak tuzlaları hariç olmak üzere maden ruhsat sahalarındaki işletme faaliyetleri, maden mühendisi nezaretinde yapılır. Daimî nezaretçisi olmayan maden işletme

ruhsat ve hammadde üretim izin sahalarında, maden işletme faaliyeti yapılamaz.

a) Ruhsat sahalarında; birbirinden bağımsız birden fazla yer altı ocağı için veya farklı kimseler tarafından faaliyette bulunulan açık işletme ocakları için ayrı ayrı daimî nezaretçi atanması zorunludur ve ayrı ayrı daimî nezaretçi defteri tutulur.

b) Ruhsat sahalarında aynı kimse tarafından faaliyette bulunulan birbirinden bağımsız birden fazla yer altı ocağı için ayrı ayrı, açık işletme ocak/ocakları için tek daimî nezaretçi atanması zorunludur. Ruhsat sahasında aynı işletmeci tarafından faaliyette bulunulan açık işletme ocakları için her ocağa ayrı ayrı daimî nezaretçi atanabilir. Bu durumda her açık ocak için ayrı ayrı defter tutulması zorunludur.

c) Vardiyalı çalışılan ocaklar için tek daimî nezaretçi ataması yapılır ve tek daimî nezaretçi defteri tutulur.

(2) Ruhsat sahibi, hammadde üretim izin sahibi, rödövanşçı veya faaliyeti gerçekleştiren tarafından daimî nezaretçinin atanması, Genel Müdürlük onayı ile tamamlanır.

(3) Atanan daimî nezaretçi; ruhsat sahibi, hammadde üretim izin sahibi, rödövanşçı veya faaliyeti gerçekleştiren tarafından istihdam edilebilir.

(4) Maden işletme faaliyetinde bulunulan her ruhsat/hammadde üretim izni için en az bir maden mühendisi daimî nezaretçi olarak atanır. Bir maden mühendisi aynı takvim yılı içinde en fazla üç defa daimî nezaretçi olarak atanabilir.

(5) Genel Müdürlük tarafından belirlenen veya faaliyet raporu ya da imalat haritalarında beyan edilen pasa, atık/artık ve cürüfler ile stoktan maden sevkiyatı yapılması esnasında daimî nezaretçi atanma şartı aranmaz.

Daimî nezaretçi atama talebi ve atanması

MADDE 125- (1) Maden mühendisinin daimî nezaretçi olarak atanabilmesi için aşağıdaki belgeler ile Genel Müdürlüğe başvurulur:

a) Ek-20'de yer alan daimî nezaretçi talep/atama belgesi.

b) Daimî nezaretçinin Türkiye Cumhuriyeti kimlik belgesi.

c) Talep/atama belgesinde adı geçenlere ait imza beyanları, adı geçenlerin şirket olması halinde şirketin sicil tasdiknamesi.

ç) Açık işletme yöntemi ile çalışan ve işletme projesinde yıllık tüvenan maden üretimi en az beş milyon ton olarak belirlenen maden işletmelerinde maden mühendislerinin herhangi bir işletmede en az üç yıl maden mühendisi olarak çalıştığına dair SGK tarafından verilen belge.

d) Yer altı işletme yöntemiyle çalışan kömür işletmelerinde maden mühendislerinin, yer altı kömür işletmelerinde en az beş yıl maden mühendisi olarak çalıştığına dair SGK tarafından verilen belge.

e) Yer altı işletme yöntemiyle çalışan kömür harici yer altı işletmelerinde maden mühendislerinin, yer altında en az üç yıl maden mühendisi olarak çalıştığına dair SGK tarafından verilen belge.

f) Yer altı işletme yöntemiyle asfaltit, linyit veya taşkömürü üretimi yapılan ruhsatlar için, atama yapılacak ocağa ilişkin gerçek veya tüzel kişiye ait işyeri numarası.

g) Genel Müdürlük ya da Genel Müdürlük tarafından yetki verilen kamu kurumu, üniversiteler, meslek odası, dernek veya vakıflar tarafından düzenlenen eğitim programı kapsamında alınan daimî nezaretçi sertifikası.

ğ) Oda sicil belgesi veya oda üye kimlik belgesi.

h) Diploma veya çıkış belgesinin aslı ya da onaylı sureti.

(2) Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan mühendisler için imza beyanı ve oda sicil belgesi istenmez.

(3) Atama işleminin tesis edilmesine engel bir durumun tespit edilmemesi ve Genel Müdürlükçe uygun bulunması halinde talep tarihi itibarıyla atama gerçekleşmiş olur.

Daimî nezaretçinin görev, yetki ve sorumlulukları

MADDE 126- (1) Daimî nezaretçinin görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır:

a) Daimî nezaretçi, nezaret görevini Kanun ve bu Yönetmelik kapsamında yürütür.

b) Ruhsat alanı içerisinde maden işletme faaliyetlerini işletme projesine uygun olarak

planlar, koordine eder ve yürütülmesini sağlar. İşletme projesine aykırı olan tehlikeli bir durumun varlığı söz konusu olduğu zaman, gerekli önlemlerin alınmasını önerir ve önlem alınmasına nezaret eder.

c) Daimî nezaretçi işletme güvenliği ile ilgili alınan tedbirlerin uygunluğunu denetler.

ç) Daimî nezaretçi, görev aldığı ocak/ocaklardaki işletme güvenliğini tehlikeye atan hususlarla ilgili tespit, öneri ve önlemleri belirler. Aynı zamanda bu hususları, içeriği Genel Müdürlük tarafından belirlenmiş daimî nezaretçi defterine rapor ederek ruhsat sahibine bildirir. Ruhsat sahibi işletme güvenliği açısından tehlikeli durumları gidermeye yönelik faaliyetler dışındaki maden işletme faaliyetlerini derhal durdurur. İşletme güvenliği açısından tehlikeli durumlara ilişkin tespit, öneri ve önlemlerin rapor edilerek bildirilmesinden daimî nezaretçi, bunların yerine getirilmemesinden ruhsat sahibi sorumludur.

d) Daimî nezaretçi defteri, elektronik ortamda tutulur.

e) Daimî nezaretçi defterine;

1) Temsili ocak koordinatları, üretilen maden cinsi, Kanunun 7 nci maddesi kapsamındaki izinler, faaliyeti gerçekleştirenin bilgisi, üretim yöntemi, havalandırma, nakliyat, su atımı, barajlama ve uygulanan tahkimata ilişkin bilgiler değişmediği sürece en az bir defa, belirtilen hususlarda değişiklik olması durumunda aynı gün,

2) Yapılan tüvenan üretim miktarlarını, açık işletmelerde ocak geometrisine ilişkin bilgilerini, yer altı işletmelerinde sürdürülen üretime hazırlık ve üretim faaliyetlerine ilişkin bilgileri en geç yedi günde bir,

3) Maden işletme faaliyetlerinde işletme güvenliği açısından tehlikeli olabilecek durumlara ilişkin tespit ve önerilerini aynı gün,

4) Ruhsat sahasındaki madencilik faaliyetlerinde patlayıcı madde kullanılması halinde kullanılan patlayıcı madde miktarlarının,

5) Ek-4'te yer alan daimî nezaretçi defterinde rapor edilmesi gereken hususların, daimî nezaretçi tarafından kaydedilmesi zorunludur. Aksi takdirde daimî nezaretçiye Kanunun 10 uncu maddesinin altıncı fıkrası kapsamında işlem tesis edilir.

f) Daimî nezaretçi defterinin, daimî nezaretçi ve ruhsat sahibi veya vekili, hammadde üretim izin sahalarda hammadde üretim izin sahibi veya faaliyeti gerçekleştiren tarafından imzalanması zorunludur. Daimî nezaretçi atanması talebinin rödövanşçı tarafından yapılmış olması halinde daimî nezaretçi defterini daimî nezaretçi, ruhsat sahibi veya vekili ile rödövanşçının birlikte imzalaması zorunludur.

g) Maden işletme faaliyetinde bulunulmayan dönemlerde faaliyetlere ara verildiği hususu en geç yedi gün içerisinde deftere yazılır. Yeniden faaliyetlere başlanıncaya kadar defter doldurulmaz.

(2) Daimî nezaretçi defterinin düzenli tutulmadığının tespit edilmesi halinde Kanunun 10 uncu maddesinin altıncı fıkrası kapsamında ruhsat sahibine veya hammadde üretim izin sahalarda hammadde üretim izin sahibi veya faaliyeti gerçekleştirene işlem tesis edilir.

(3) Vardiyalı çalışılan işletmelerde, maden işletme faaliyeti, daimî nezaretçinin koordinasyonunda yapılır.

(4) Daimî nezaretçi ve teknik eleman olarak görev yapan mühendis YTK'de görev alamaz. Ancak, YTK yeterlik belgesi alan maden arama/işletme ruhsat sahibi veya işletmesi olan tüzel kişiliklerde istihdam edilen personel, aynı firmaya ait ruhsat sahalarda daimî nezaretçi ya da teknik eleman olarak görevlendirilebilir.

Daimî nezaretçi eğitimi ve daimî nezaretçi sertifikası

MADDE 127- (1) Genel Müdürlük veya Genel Müdürlük tarafından yetki verilen kamu kurum ve kuruluşları ile bunların iştirakleri, üniversiteler, meslek odası, dernek veya vakıflar tarafından daimî nezaretçi eğitim programı hazırlanır ve yürütülür.

(2) Eğitim; teorik hususlara ilişkin olarak uzaktan veya yüz yüze eğitim şeklinde verilebilir. Bu eğitim sonucunda Genel Müdürlükçe sınav yapılır, sınavda başarılı olanlar adına Ek-1'de yer alan daimî nezaretçi sertifikası düzenlenir.

(3) Madencilikle ilgili kamu kurum ve kuruluşlarında denetim veya üretim faaliyetlerinde

fiili olarak en az beş yıl çalışan maden mühendislerine başvurmaları halinde, daimî nezaretçi eğitim programına katılma şartı aranmaksızın daimî nezaretçi sertifikası düzenlenir.

(4) Daimî nezaretçi sertifikası beş yıl süre ile geçerlidir. Sertifika süresi dolan daimî nezaretçiler, yenileme eğitimine tabi tutularak sertifikaları yenilenir.

Daimî nezaretçinin görevinin sona ermesi

MADDE 128- (1) Daimî nezaret görevi; işverenin maden mühendisi ile yaptığı sözleşmeyi feshetmesi, ruhsat sahibi veya rüdvansçının daimî nezaretçiyi azletmesi, ruhsat iptali, terki, devri, intikali durumlarında ve daimî nezaretçinin istifası veya ölümü halinde sona erer. Bu gibi durumlarda ruhsat sahibi veya rüdvansçı tarafından on beş gün içerisinde yeni bir daimî nezaretçi atanması zorunludur. Daimî nezaretçiyi istihdam eden gerçek veya tüzel kişi, en fazla on beş güne kadar olan süre için bir maden mühendisini geçici daimî nezaretçi olarak görevlendirir.

(2) Ruhsatların birleştirilmesi durumunda;

a) Atanmış olan daimî nezaretçi görevine devam eder.

b) Birden fazla nezaretçi ataması olan ancak bir daimî nezaretçi atamasının yeterli olduğu durumda; ruhsat sahibi iki ay içerisinde her ocak için daimî nezaretçi sayısını tek daimî nezaretçiye düşürebilir. Aksi takdirde atanmış olan daimî nezaretçilerden ilk atanan dışındakilerin görevleri sona erer.

c) Birleşen sahalarda ayrı ayrı nezaretçi ataması gerekli olan durumlarda, ayrı ayrı atanmış olan nezaretçilerin görevleri devam eder.

(3) Daimî nezaretçinin istifası veya azli durumunda tarafların dilekçeyi birlikte imzalamamaları halinde taraflar birbirlerine bir hafta önceden noter aracılığıyla haber vermek zorundadır. Aksi takdirde daimî nezaretçinin görevi devam eder.

(4) Daimî nezaretçinin yasal izin, rapor veya görevli olduğu süreler tek seferde on beş günü aşarsa yeni daimî nezaretçinin atanması zorunludur. Daimî nezaretçiyi istihdam eden gerçek veya tüzel kişi, on beş güne kadar olan süre içerisinde bir maden mühendisini daimî nezaretçi olarak görevlendirir. Bu durum daimî nezaretçi defterine yazılır.

(5) Daimî nezaretçinin, kendisine yapılacak tebligatlar için Genel Müdürlüğe aktif edilmiş kayıtlı elektronik posta adresi (KEP) veya UETS adresini bildirmesi zorunludur.

İKİNCİ BÖLÜM

Teknik Elemanın Görevi ve İstihdam Edilmesi

Teknik elemanın görevleri

MADDE 129- (1) Maden, jeoloji, jeofizik mühendisleri ve ihtiyaç halinde harita mühendisleri ile diğer mühendisler, görev aldıkları sürelerde daimî nezaretçinin önerileri doğrultusunda işletmedeki faaliyetlerin projesine uygun olarak yürütülmesini sağlamak üzere teknik eleman olarak görevlendirilebilir.

Teknik eleman istihdam edilmesi

MADDE 130- (1) Ruhsat sahibi, hammadde üretim izin sahibi, rüdvansçı veya faaliyeti gerçekleştiren tarafından; işletme tekniği, büyüklüğü ve yapısal durumu göz önüne alınarak, Kanun ve ilgili mevzuat kapsamında istihdam edilen maden, jeoloji, jeofizik ve harita mühendisleri ile ihtiyaç halinde diğer mühendisleri, daimî nezaretçinin önerileri doğrultusunda işletmedeki faaliyetlerin projesine uygun olarak yürütülmesini sağlamak üzere teknik eleman olarak görevlendirilebilir.

(2) **(Danıştay Sekizinci Dairesinin 2/6/2023 tarihli ve E.:2023/903 sayılı kararı ile yürütmesi durdurulan fıkra: Vardiyalı çalışılan işletmelerde daimî nezaretçi, herhangi bir vardiyada görev alabilir ve teknik eleman olarak istihdamı zorunlu maden mühendislerinden biri olarak kabul edilebilir.),**

(3) Teknik elemanın görevlendirilebilmesi için;

a) Ek-21'de yer alan teknik eleman görevlendirme bildirimini,

b) Türkiye Cumhuriyeti kimlik belgesi,

c) Diploma veya çıkış belgesi,

ç) Bağlı bulunduğu meslek odasına ait üye sicil belgesi veya oda üye kimlik belgesinin aslı

ya da onaylı sureti,

d) Görevlendirme bildiriminde adı geçenlere ait imza beyanları, adı geçenlerin şirket olması halinde şirket sicil tasdiknamesi,

ile Genel Müdürlüğe müracaat edilir. Genel Müdürlükçe istihdam işleminin kabul edilmesine engel bir durumun tespit edilmemesi halinde müracaat tarihi esas alınmak kaydıyla görevlendirme gerçekleşmiş olur.

(4) Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışıp teknik eleman olarak görevlendirilecek mühendislerden imza beyanı ve oda sicil belgesi istenmez.

Zorunlu olarak teknik eleman çalıştırılacak ruhsat sahaları

MADDE 131- (1) Teknik elemanın zorunlu olarak istihdam edileceği durumlar şunlardır:

a) Madencilik faaliyetlerinin yürütüldüğü vardiyalı çalışılan işletmelerde çalışan sayısı, vardiyada seksenin altında ise her vardiyada bir maden mühendisi istihdam edilmek zorundadır. Ancak her vardiyada seksen çalışana biri maden mühendisi olmak üzere en az iki teknik elemanın istihdam edilmesi zorunludur.

b) Teknik eleman istihdam şartının oluştuğu ancak teknik eleman istihdam edilmediğinin tespiti halinde Kanunun 31 inci maddesinin ikinci fıkrası kapsamında işlem tesis edilir.

Teknik elemanın görevinin sona ermesi

MADDE 132- (1) Teknik elemanın görevi; işverenin teknik eleman ile yaptığı sözleşmeyi feshetmesi, ruhsat sahibi veya rödövanşının teknik elemanı azletmesi, ruhsat iptali, terki, devri, intikali durumlarında ve teknik elemanın istifası veya ölümü halinde sona erer. Bu gibi durumlarda ruhsat sahibi veya rödövanşçı tarafından on beş gün içerisinde yeni bir teknik eleman istihdam edilmesi zorunludur. Aksi durumda Kanunun 31 inci maddesinin ikinci fıkrası kapsamında işlem tesis edilir.

(2) Ruhsatların birleştirilmesi durumunda atanmış olan teknik elemanın görevi devam eder.

(3) Teknik elemanın, kendisine yapılacak tebligatlar için Genel Müdürlüğe aktif edilmiş kayıtlı elektronik posta adresi (KEP) veya UETS adresini bildirmesi zorunludur.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Çeşitli, Geçici ve Son Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Üst kategoriye uyarılama

MADDE 133- (1) Kanuna ekli bir (1), iki (2) ve üç (3) sayılı tablolarda alan (hektar) ve birim fiyat (Amerikan Doları) olarak belirlenen kategorilerde hesaplanarak beyan edilen değerler kategoriler arasında küsurat olarak tespiti halinde bir üstteki kategoriye karşılık gelen değerler esas alınır.

Düzenleme yetkisi

MADDE 134- (1) Bu Yönetmeliğin uygulanması sırasında doğacak tereddütleri ve uygulamaya ilişkin aksaklıkları gidermeye, ilke ve standartları belirlemeye, uygulama birliğini sağlayacak gerekli düzenlemeleri yapmaya ve bu Yönetmelikte yer almayan konularda ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde düzenleme yapmaya ilgisine göre Bakanlık ve/veya Genel Müdürlük yetkilidir.

Tebliğat

MADDE 135- (1) Genel Müdürlüğün görev alanına giren konulara ilişkin her türlü tebligatı, kayıtlı elektronik posta adresi (KEP) veya UETS yoluyla ilgisine tebliğ edebilir. Bu yollarla yapılan tebligatlar 7201 sayılı Kanun uyarınca tebliğ edilmiş sayılır.

(2) Ruhsat ve hak sahibi olanların, aktif edilmiş tebligata esas kayıtlı elektronik posta adresi (KEP) veya UETS kullanmaları zorunludur. Bu yükümlülüğü yerine getirmeyenlere, yükümlülüklerini yerine getirmediği her üç ay için Kanunun ek 18 inci maddesi kapsamında idari para cezası uygulanır.

Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğü ve Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu

Genel Müdürlüğü ruhsatları

MADDE 136- (1) 30/5/1940 tarihli ve 3867 sayılı Ereğli Kömür Havzasındaki Ocakların Devletçe İşletirilmesi Hakkında Kanun ile Devletçe işletirilmesi kararlaştırılan Ereğli Kömür Havzasındaki madencilik faaliyetleri bu Yönetmelik hükümlerine tâbidir.

(2) Ruhsat süresi bu Yönetmelikle getirilen süre sınırlamasına tâbi değildir.

(3) Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğü ile Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Genel Müdürlüğü, uhdelerinde bulunan maden ruhsatlarını işletmeye, işletmeye, bunları bölerek yeni ruhsat talep etmeye ve bu ruhsatları ihale etmeye yetkilidir. Bu fıkra kapsamında yapılacak ihale sonucunda Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğü ile Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Genel Müdürlüğü, ihaleyi kazananla yapacağı sözleşme hükümleri saklı kalmak kaydıyla ihale edilen sahayı devredebilir ve ihaleyi kazanan adına ruhsat düzenlenebilir. Ruhsat devrine esas olan sözleşme ilgili ruhsatın siciline şerh edilir. Genel Müdürlük bu sözleşmenin tarafı değildir. Ancak, Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğünün halen kendisi tarafından doğrudan işletilen işletme izin alanlarında oluşturulacak ruhsatlar bu madde kapsamında ihale edilemez. Kamu kurum ve kuruluşları ruhsat sahalarındaki rüdvansçıların rüdvansa konu olan kısmını ruhsat sahalarından bölerek rüdvans sözleşmesinin hükümleri saklı kalmak kaydıyla rüdvans sözleşmesi sona erene kadar rüdvans sözleşmesini yaptığı kişiye devredebilir ve rüdvansçı adına ruhsat düzenlenebilir. Ruhsat devrine esas olan rüdvans sözleşmesi ilgili ruhsatın siciline şerh edilir. Genel Müdürlük bu sözleşmenin tarafı değildir. Bu ruhsat sahalarında, devralanın kurulu işletme kapasitesi veya şerh edilen sözleşmedeki kapasiteyi aşmayacağı yönünde vereceği taahhüde istinaden, ilgili alan için tanınan tüm muafiyetler Kanunun 7 nci maddesine istinaden alınmış bütün izinler devredilen ruhsatlarda da aynen korunur. Bu fıkra kapsamında devredilmiş olan ruhsat sahalarında yapılacak madencilik faaliyetlerinden doğacak Maden Kanunu, İş Kanunu, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili idari, mali ve hukuki sorumluluklar ruhsatı devralana aittir.

İKİNCİ BÖLÜM

Geçici ve Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 137- (1) 21/9/2017 tarihli ve 30187 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Maden Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Ruhsat gruplarının belirlenmesi

GEÇİCİ MADDE 1- (1) 24/6/2010 tarihinden önce verilmiş olan ruhsatın talep edilen ruhsat grubu alanına taksir edilmesi, talep edilen alanda aynı gruba ait başka bir ruhsat bulunmaması ve aynı alan içinde öncelik hakkı olan diğer grup ruhsat alanlarındaki faaliyetlere engel olmaması şartı ile Kanun kapsamına alınan madenler için arama ve işletme ruhsatlarından; mermer ruhsatları talep edilen II. Grup (a), (b) ve (c) bendi madenlerden birine, maden ruhsatları ise I. Grup (b) bendi, III., IV., ve V. Gruplardan birine hak sağlar.

(2) Birinci fıkra aşağıdaki ilkeler çerçevesinde uygulanır:

a) 24/6/2010 tarihinden önce Kanun hükümlerine göre verilmiş arama ve işletme ruhsat sahipleri, yalnızca bir poligon için müracaat yapabilir.

b) Ruhsat alanının talep edilen ruhsat grubu alanına eşit ya da küçük olması durumunda bu hak müracaatla ruhsat alanının tamamına verilir.

c) 24/6/2010 tarihinden önce Kanun hükümlerine göre verilmiş arama ve işletme ruhsat sahipleri, 10/6/2010 tarihli ve 5995 sayılı Kanunla kapsama alınan madenlerle ilgili olarak hak talep ettiği alanın koordinatlarını içeren dilekçe ile Genel Müdürlüğe müracaat eder. Yapılan bu müracaat gerektiğinde mahallinde de tetkik edilerek Genel Müdürlük tarafından incelenerek değerlendirilir. Uygun bulunan alan için işletme ruhsatı vermek üzere işlemler başlatılır. Ruhsatın geri kalan kısmı ihale edilmek üzere taksir edilir.

ç) 24/6/2010 tarihinden önce Kanuna göre verilmiş maden arama ruhsatları, 26/5/2004 tarihli ve 5177 sayılı Kanunla kapsama alınan II. Grup (a) bendi madenlerden sadece dolomit madeni için hak sağlar. Bu ruhsatlara bağlı olarak dolomit işletmek istemesi durumunda, ruhsat alanının 100 hektara taksir edilmesi zorunludur. Yapılan inceleme sonrası uygun bulunan

müracaat için dolomit işletme projesi verilir. Bu işletme ruhsat alanı içinde II. Grup (a), (b) ve (c) bendi madenlerin olmaması durumunda II. Grup diğer madenler için de hak sağlar. Ruhsattan geri kalan alan ihale edilmek üzere taksir edilir.

d) 24/6/2010 tarihinden önce Kanuna göre verilmiş mermer arama ruhsatları, 5177 sayılı Kanunla kapsama alınan II. Grup (a) veya (b) bendi madenlerin üretilmesi ile ilgili haklardan sadece birinden yararlanır. Bu ruhsatlar, II. Grup (a) bendinde yer alan dolomit madeni ile ilgili haklardan yararlanabilmesi için aynı alan içinde başka bir dolomit hakkı olmaması zorunludur.

e) 24/6/2010 tarihinden önce Kanun hükümlerine göre verilmiş ve yürürlükte olan maden ruhsat alanlarına III., IV. ve V. Grup maden ruhsatı, mermer ruhsat alanlarına ise II. Grup maden ruhsatı verilmez. Ancak taşocağı ruhsatından gelen müktesep hakların intibakı yapılır.

Tuz Gölünde verilen ruhsatlara ait işlemler

GEÇİCİ MADDE 2- (1) Tuz Gölünde verilecek ruhsatların alanları, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının görüşü de alınarak Genel Müdürlükçe 31/12/2025 tarihine kadar yapılacak bilimsel ve teknik çalışmalar neticesinde tespit edilir. Bu çalışma sonucunda tuz üretimine uygun alanlar belirlenerek ihale edilir. Ruhsat vermeye uygun tuz üretim alanları belirlenene kadar intibaklar dışında Tuz Gölü'nde ruhsat verilmez.

(2) Tuz Gölünün tabii dengesinin ve kapasitesinin belirlenmesi ile tuz üretiminin çevre ve kaynak koruma ilkeleri çerçevesinde sürdürülebilmesini sağlamak amacıyla yapılacak jeolojik, hidrojeolojik, jeofizik ve kimyasal yöntemler gibi etüt çalışmalarının masrafları, bu gölde verilen işletme ruhsat sahiplerinden satılan tuzun %1'i oranında tuz katılım payı alınmak suretiyle karşılanır.

(3) Tuz katılım payı, yıllık satış hasılatının %1'i olup, her yıl Haziran ayının sonuna kadar Genel Müdürlükçe açılan hesaba yatırılır. Ancak, süresi içerisinde ödenmeyen tuz katılım payı için son ödeme tarihinden itibaren 6183 sayılı Kanun uyarınca gecikme zammı uygulanarak hesaplanan tutar Genel Müdürlükçe yapılacak tebligat üzerine ruhsat sahibi tarafından Genel Müdürlüğün muhasebe birimine ödenir.

(4) Ruhsat verilme işlemlerinde ve tuz üretim faaliyetlerinde, Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından öngörülen çevresel tedbir ve kıstaslar dikkate alınır.

(5) Tuz Gölü Havzasında yapılması zorunlu olan doğalgaz yer altı depolama projeleri, tuz gölünün doğal dengesini bozmayacak şekilde çevresel etkiler ve kamuya sağlayacağı yarar değerlendirilerek ilgili kurumların görüşleri de dikkate alınarak Bakanlıkça karara bağlanır. Bu proje kapsamında zorunlu olarak üretilen tuz, büyükşehir olan illerde valilik, diğer illerde il özel idaresi tarafından ihale ile değerlendirilir.

Çevre ile uyum teminatı

GEÇİCİ MADDE 3- (1) Ruhsat sahibince Genel Müdürlüğe çevre ile uyum bedeli olarak verilen banka teminat mektubu, teminat mektubunun üzerinde yazılı miktarın Genel Müdürlüğün hesabına nakit olarak yatırılması halinde ruhsat sahibine iade edilir.

(2) 2015 yılı ve öncesi yıllara ait olup, süresi içerisinde ödenmeyen veya eksik ödenen çevre ile uyum teminatları için, ruhsatın teminatının bulunması halinde ruhsat teminatı kadar, teminat bulunmaması halinde ise ruhsata ait 2015 yılı güncel ruhsat teminat tutarı üzerinden idari para cezası uygulanır. Ancak, bu bedel 6592 sayılı Kanun ile getirilen ruhsat bedelinin yatırılmaması durumunda öngörülen idari para cezasından fazla olamaz. Ödenmemiş veya eksik ödenmiş çevre ile uyum teminatları ise 2015 yılına ait ruhsat harcı tutarında tahsil edilir.

Daimî nezaretçilik işlemleri

GEÇİCİ MADDE 4- (1) 6592 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 18/2/2015 tarihinden önce teknik nezaretçi belgesine sahip olanlar, bu Yönetmelikle getirilen tecrübe süreleri aranmaksızın Genel Müdürlükten alacağı daimî nezaretçi sertifikası ile daimî nezaretçi olarak atanabilir.

(2) Aynı ocak için atanmış olan daimî nezaretçi sayısının birden fazla olması durumunda; ruhsat sahibi/rödövanşçı tarafından bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren iki ay içerisinde her ocak için daimî nezaretçi sayısının tek daimî nezaretçiye düşürülmesi zorunludur. Aksi takdirde atanmış olan daimî nezaretçilerden ilk atanan dışındakilerin görevleri sona erer.

(3) e-daimî nezaretçi defteri uygulamasından önceki tarihlerde tutulan daimî nezaretçi

defterinin mahallinde tetkik esnasında ibraz edilmediği, noter onaylı olmadığı, daimî nezaretçi, ruhsat sahibi ya da vekili tarafından imzalanmadığı, bu Yönetmelikte belirtilen sürelerde ve formatta tutulmadığı tespit edilen defter için Kanunun 10 uncu maddesinin altıncı fıkrası kapsamında ruhsat sahibine işlem tesis edilir.

(4) e-daimî nezaretçi defteri uygulamasından önceki tarihlerde tutulan daimî nezaretçi defterinin herhangi bir nedenle kaybedilmesi veya işyerinde yangın, hırsızlık, sel gibi olayların fiilen yaşanması ve bu olaylara istinaden resmî kurumlarca tutulan olay yeri tutanakları ve gazete ilanının bir yazıyla, ruhsatın mahallinde tetkiki için yapılan görevlendirme tarihinden önce Genel Müdürlüğe bildirilmesi zorunludur. Aksi takdirde ruhsat sahibine Kanunun 10 uncu maddesinin altıncı fıkrası kapsamında işlem tesis edilir.

VI. Grup ruhsatlar

GEÇİCİ MADDE 5-(1) Yürürlükteki VI. Grup maden ruhsatları IV. Grup olarak ruhsatlandırılır. Aynı alanda IV. Grup maden ruhsatı bulunması hâlinde IV. Grup ve VI. Grup maden ruhsatlarının işlemleri 6592 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki kazanılmış haklarına göre yürütülür. Ruhsatların birbirleri ile çakışmaması hâlinde, yürürlükteki VI. Grup maden ruhsatları, IV. Grup (ç) bendi madenlerden birinin varlığının ortaya konulması halinde IV. Gruptaki alan sınırlamasına uymak kaydıyla bu gruptaki tüm madenlere hak sağlar. VI. Grup maden ruhsatlarının bulunduğu alanda IV. Grup ihalelik saha olması durumunda VI. Grup ruhsatlar sadece IV. Grup (ç) bendi madenlere hak sağlar.

Toplam ruhsat süreleri

GEÇİCİ MADDE 6-(1) 6592 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce verilmiş olan işletme ruhsatları, Kanunun 24 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen toplam ruhsat süresi bakımından eski hükümlere tabidir.

2015 ve 2018 yılları Devlet hakları

GEÇİCİ MADDE 7-(1) 2015 ve 2018 yıllarına ait tahakkuk eden ve ödenmesi gereken Devlet hakkı, işletme ruhsat taban bedelinden az olamaz.

Ulusal Elektronik Tebligat Sistemi (UETS) adreslerinin bildirilmesi

GEÇİCİ MADDE 8-(1) Kanun kapsamında ruhsat ve hak sahibi olanların elektronik tebligat yapılabilmesi için gerekli olan UETS adreslerini, herhangi bir bildirim veya tebligat yapılmaksızın, bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren üç aylık süre içerisinde Genel Müdürlüğe sunması zorunludur. UETS adreslerini bu süre içerisinde sunmayanlara Kanunun ek 18 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca idari para cezası uygulanır.

Yer altı kömür madenciliğinin mevcut rüdvans sözleşmeleri

GEÇİCİ MADDE 9-(1) Kamu kurum ve kuruluşları ile iştirakleri hariç olmak üzere, yer altı kömür madenciliğine dair rüdvans sözleşmeleri sona erdirilmeyen ruhsat sahalarının süre uzatım talepleri kabul edilmez. Bu durumda olan ruhsatlarda, tarafların rüdvans sözleşmesini anlaşarak sona erdirdiklerini Genel Müdürlüğe bildirmeleri halinde rüdvans sözleşmesi sicil kayıtlarından silinerek ruhsatın süresi uzatılabilir. Ruhsat süresinin sonuna kadar tarafların rüdvans sözleşmesini anlaşarak sona erdirememeleri durumunda, ruhsat sahibinin noter kanalı ile rüdvans sözleşmesini sona erdirdiğini gösterir ve rüdvansçıya tebliğ edildiğine dair şerhi içeren fesih bildirimini Genel Müdürlüğe vermesi halinde rüdvans sözleşmesi sicil kayıtlarından silinerek ruhsatın süresi uzatılabilir.

Sevk fişleri

GEÇİCİ MADDE 10-(1) Kullanılmayan sevk fişleri bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren altı aylık süre içerisinde elektronik sevk fişleri ile değiştirilir.

(2) Elektronik sevk fişi uygulamasına başlanmadan önce kullanılan sevk fişleri, madenin nakliyesi esnasında sevk fişi üzerinde yer alan bilgilerden madenin miktarı, sevkiyat tarihi, ruhsat numarası, madenin cinsi, güzergâh ve araç plakasının eksik doldurulduğunun tespit edilmesi halinde geçersiz sayılır ve sevk fişsiz sevkiyat olarak değerlendirilir.

Maden işletme faaliyetleri yapılamayacak nitelikteki küçük alanlar

GEÇİCİ MADDE 11-(1) Kanunun geçici 41 inci maddesinin yürürlüğe girdiği tarihten önce düzenlenmiş işletme ruhsatlarının maden işletme faaliyetleri yapılamayacak nitelikteki küçük

alanları ruhsat sahibinin ve/veya bu alana mücavir ruhsat sahibinin talebi üzerine Genel Müdürlükçe taksir edilebilir. Bu kapsamda oluşan ihalelik sahalar taksir edildiği ruhsatın mücaviri sayılmaz ve 21/9/2017 tarihli ve 30187 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Maden Sahaları İhale Yönetmeliğinin 9 uncu maddesi hükümlerine göre ihale edilebilir.

Yürürlük

MADDE 138- (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 139- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı yürütür.

[Ekleri için tıklayınız.](#)